

Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2011

SISÄLLYS

1	TOIMINTAKERTOMUS	
1.1	JOHDON KATSAUS	3
1.2	YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS	5
1.3	TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	17
1.3.1	Ministeriön yhteiset tavoitteet	17
1.3.2	Koulutus- ja tiedepolitiikka	21
1.3.3	Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka	26
1.3.4	Hallinto-osasto	36
1.3.5	Kansainvälisten asian sihteeristö	38
1.3.6	Viestintäyksikkö	41
1.3.7	Sisäisen tarkastuksen yksikkö	42
1.3.8	Toiminnallinen tehokkuus	44
1.3.8.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	44
1.3.8.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	46
1.3.8.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	49
1.3.8.4	Suoritteiden määrät	50
1.3.9	Kirjanpitoyksikköön kuuluvien muiden virastojen tuloksellisuus	52
1.3.9.1	Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus	52
1.3.9.2	Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	55
1.3.9.3	Näkövammaisten kirjasto	59
1.3.9.4	Kansallinen audiovisuaalinen arkisto	62
1.3.9.5	Taiteen keskustoimikunta	65
1.3.9.6	Valtion elokuvatarkastamo	68
1.3.9.7	Varastokirjasto	71
1.3.9.8	Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti	73
1.3.9.9	Ylioppilastutkintolautakunta	75
1.4	TOIMINNAN JA ORGANISAATION KEHITTÄMINEN SEKÄ HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	78
1.5	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	80
1.5.1	Rahoituksen rakenne	80
1.5.2	Talousarvion toteutuminen	80
1.5.3	Tuotto- ja kululaskelma	81
1.5.4	Tase	82
1.6	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	83
1.7	ARVIOINTIEN TULOKSET	83
1.8	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	84
1.8.1	Kansallisia varoja koskevat takaisinperinnät	84
1.8.2	EU-rahoitukseen liittyvät epäsäännönmukaisuusilmoitukset ja takaisinperinnät	84
1.8.3	Oikeudenkäyntiasiat ja esitutkinat	84
2	TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	85
3	TUOTTO- JA KULULASKELMA	110
4	TASE	111
5	LIITETIEDOT	112

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

Vuosi 2011 oli valtionhallinnolle haastava. Euroopan talousalueen heikkenevä tilanne leimasi toimintavuotta ja heijastui merkittävästi julkiseen hallintoon. Epävarma kehitys jatkuu edelleen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyrki toiminnallaan edistämään suomalaisen hyvinvoinnin ja kilpailukyvyyn vahvistamista sekä julkisen talouden saamista vakaalle pohjalle. Osaamisen, luovuuden ja osallistumismahdollisuuksien edistämisen keinot ovat keskeinen avain Suomen hyvinvoinnin ja menestyksen turvaamisessa.

Hallitusohjelman toteutus käynnistyi vuonna 2011 monella tasolla. Ministeriö käynnisti hallinnonalallaan useita rakenteellista ja sisällöllisiä uudistamishankkeita. Erityisesti koulutus- ja tutkimusjärjestelmän rahoitusta, rakenteita ja ohjausta koskevat uudistustoimet heijastuvat merkittävästi hallinnonalan toimintaan. Lisäksi valmistui virastorakennetta ja -ohjausta koskeva selvitystyö, jonka pohjalta virastokenttää tiivistetään nykyisestä. Hallitusohjelman myötä Valtion taidemuseon säätiöittäminen käynnistettiin. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin asemasta käynnistettiin selvitys. Taiteen keskustoimikunnasta muodostetaan Taiteen edistämiskeskus. Myös Koulutuksen arviointikeskuksen muodostamista koskeva valmistelutyö käynnistettiin. Säästötoimet vaikuttivat merkittävästi kulttuurisektorilla mm. Museoviraston toimintaan.

Hallinnonalan toimintaa suunnattiin strategisesti hallitusohjelman suunnassa. Kertomusvuonna valmistuivat koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2011-2016 sekä lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelma 2012-2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö osallistui keskeisesti hallitusohjelman mukaisiin poikkihallinnollisiin hankkeisiin kuten yhteiskuntatakuuhankkeeseen, työelämän kehittämissuunnitelmaan sekä hallinnon kehittämiseen, erityisesti vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman ja keskushallintohankkeen käynnistämiseen sekä kuntauudistukseen.

Ministeriön sisäisessä toiminnassa jatkettiin talouden tasapainottamisen edellyttämiä säästötoimia. Myös organisaatio uudistui. Ministeriössä käynnistettiin koulutus- ja tiedepolitiikan osaston organisaatiouudistus ja lisäksi hallinto-osastoa ja kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osastoa uudistettiin. Sähköinen asiointi sekä asianhallintaan liittyvä toiminta uudistui, kun käyttöön otettiin Salamajärjestelmä.

Kokonaisuutena opetus- ja kulttuuriministeriö onnistui toiminnassaan hyvin. Talouskehityksen vaikutukset tulevat kuitenkin heijastumaan valtionhallintoon ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan toimintaan myös tulevina vuosina. Hallinnonalan ja ministeriön onkin varauduttava julkisen talouden kestävyuden edellyttämiin mahdollisiin lisätoimiin. Osaamisen, luovuuden ja osallistumismahdollisuuksien edistäminen on nähtävä jatkossakin erittäin keskeisessä roolissa Suomen hyvinvoinnin ja menestyksen turvaamisessa.

1.2 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Opetuksen ja tutkintojen korkea laatu.

Perusopetuksen oppimistulokset ovat parhaiden joukossa kansainvälisissä vertailuissa.

PISA-ohjelmassa arvioidaan kolmen vuoden välein 15-vuotiaiden nuorten osaamista matematiikassa, luonnontieteissä ja lukutaidossa. Tutkimuksen sisällöllinen painopistealue vaihtuu tutkimuskerroittain. Vuoden 2009 PISA-tutkimuksessa painopistealueena oli lukutaito.

OECD:n PISA-tutkimuksen oppimistulokset Suomen osalta 2003, 2006 ja 2009					
	2003 toteuma	2006 toteuma	2009 toteuma	sijoitus / OECD maat	sijoitus / kaikki maat
Lukutaito	543	547	536	2.	3.
Matematiikka	544	548	541	2.	6.
Luonnontiede	548	563	554	1.	2.

Suurten opetusryhmien määrä perusopetuksessa vähenee.

Opetusryhmien koon kehitys esi- ja perusopetuksessa

Suurten oppilasryhmien määrä on vähentynyt vuodesta 2008. Yli 30 oppilaan ryhmien määrä on laskenut vuoden 2008 2,4 %:sta ollen 2010 1,7 %. 25–29 oppilaan ryhmien määrä väheni noin 3 prosenttiyksikköä. Saman verran vastaavasti lisääntyi 15–19 oppilaan ryhmien osuus. Pääsääntöisesti yli 20 oppilaan ryhmien osuus väheni ja alle 20 oppilaan ryhmien osuus kasvoi.

Opetusryhmien osuudet koon mukaan 1-6 luokilla (%) 2008 ja 2010		
	2008	2010
1-9 oppilasta	0,82	0,93
10–14 oppilasta	7,89	8,89
15–19 oppilasta	30,28	33,12
20–24 oppilasta	40,76	40,32
25–29 oppilasta	17,82	15,04
yli 30 oppilasta	2,44	1,7

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuneet oppilaat				
Vuosi	2010	2011	2010–2011	Muutos %
1. luokan ap/ip-oppilaat	29 405	31 111	1 706	5,8
2. luokan ap/ip-oppilaat	15 826	16 430	604	3,8
3–9. luokan ap/ip-erityisoppilaat	1 804	1 908	104	5,8
Yhteensä	47 035	49 449	2 414	5,1

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestää noin 97 % Manner-Suomen kunnista. Toiminnassa on mukana noin 49 000 lasta. Toiminta työllistää noin 7 000 ohjaajaa.

Korkeakoulujen opiskelija-opettajasuhde paranee.

Korkeakoulujen opiskelija (FTE)-opettajasuhde						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011 arvio
Ammattikorkeakoulut	16,6	16,5	16,6	16,7	16,9	16,4
Yliopistot	8,7	8,8	8,4	8,4	7,0	7,0

Ammattikorkeakoulujen opiskelija(FTE)-opettajasuhteessa ei tapahtunut merkittävää muutosta (2009: 16,7; 2010: 16,9). Yliopistojen opiskelija(FTE)-opettajasuhteen muutokseen 2010 vaikutti yliopistojen olomuodon muutos ja tilastointitavan muuttuminen.

Tutkimuksen laatu ja vaikuttavuus vahvistuu.

Tutkimuksen laatu ja vaikuttavuus						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011 arvio
T&K-menojen BKT-osuus (%)	3,45	3,47	3,72	3,96	3,87	3,9
Tutkimushenkilöstön osuus työllisistä (%)	2,55	2,41	2,40	2,4	2,4	2,4
Tieteelliset julkaisut miljoonaa asukasta kohden (kpl) ¹	1 700	1 700	1 900	1 900	1 900	2 000

T&K-menojen BKT-osuus on pysynyt hyvällä tasolla ja ylittää Euroopan unionin asettaman tavoite-tason selvästi. Tutkimushenkilöstön määrä on maltillisesti noussut, samoin tohtoreiden osuus tutkimustyötä tekevästä. Tieteellisten julkaisujen määrä on pysynyt vakaana.

Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen.

Perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta välittömästi jatko-opintoihin siirtyvien osuus nousee.

Perusopetuksen päättäneiden välitön sijoittuminen koulutukseen (%)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011 arvio
Ammatilliseen koulutukseen sijoittuneet	41,9	42,9	44,3	44,0	43,8	44,1
— perustutkintoon johtava koulutus ²	40,1	40,7	41,9	41,2	40,7	41,0
— valmistavat koulutukset ³	1,8	2,2	2,4	2,8	3,1	3,1
Lukiokoulutukseen sijoittuneet ⁹	51,1	50,8	50,6	50,2	50,4	51,2
Perusopetuksen lisäopetukseen sijoittuneet ⁴	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
— peruskouluissa	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
— kansanopistoissa	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Tutkintoon johtavat koulutukset yhteensä</i>	91,2	91,5	92,5	91,4	91,1	92,2
<i>Lisäopetus ja valmistavat koulutukset yhteensä</i>	4,3	4,7	4,9	5,3	5,6	5,6
Yhteensä	95,5	96,2	97,4	96,7	96,7	97,8

¹ Lähde ISI Web of Knowledge (artikkelit, katsausartikkelit, kommentit, kirjeet ja konferenssijulkaisut)

² Lähde: Tilastokeskus.

³ Sisältää vammaisten valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen, talouskouluopetuksen sekä ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavankoulutuksen (ammattistartin).

⁴ Luvut ovat Tilastokeskuksen (peruskoulujen yhteydessä järjestettävä lisäopetus) ja valtionosuustilaston (kansanopis-tojen järjestämä lisäopetus) oppilasmäärien perusteella tehtyjä arvioita.

Perusopetuksen jälkeen välittömästi koulutukseen sijoittuneiden osuus säilyi vuonna 2010 edellisen vuoden tasolla (96,7 %). Ammatilliseen koulutukseen sijoittui lähes 44 % ja lukioon lähes 50,5 % perusopetuksen päättäneistä. Perusopetuksen lisäopetukseen on arvioitu viime vuosina sijoittuneen noin 2,5 % samana kevään 9. luokan päättäneistä.

Tutkinnon suorittamiseen käytetty aika lyhenee ja läpäisy paranee.

Tavoiteajan kuluessa valmistuneiden osuus (%) aloittaneista⁵							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010 arvio	2011 arvio
Lukiokoulutus (3 vuotta)	84,3	86,1	86,2	86,2	86,0	86,5	86,5
Ammatillinen perustutkinto (3 vuotta)	57,0	56,6	58,3	58,1	59,0	60,5	62,5
Ammattikorkeakoulututkinto (5 vuotta)	58,6	61,3	59,8	59,8	59,9	64,0	66,0
Alempi ja ylempi korkeakoulututkinto (7 vuotta)			49,2	56,0	51,4	60,0	64,0

Yliopistot tehostivat opintojen etenemisen seurantaan. Tavoitteeseen, jonka mukaan kaikilla koulutusaloilla vähintään 75 % aloittaneista opiskelijoista suorittaa ylemmän korkeakoulututkinnon tavoiteajassa, ei päästy. Tutkinnon tavoiteajassa suorittaneiden osuus pieneni uusimpana saatavilla olevana tilastovuonna 2009 selvästi edellisvuodesta. Tämä johtui tutkinnonuudistuksen siirtymäajan päättymisestä useimmilla aloilla vuonna 2008 (pl. tekniikka, lääketiede, hammaslääketiede ja eläinlääketiede), jolloin vuonna 2008 suoritettiin poikkeuksellisen paljon tutkintoja. Myös ammattikorkeakoulututkinnon tavoiteajassa suorittaneiden osuus jäi selvästi alle tavoitetason.

Korkeakoulututkinnon suorittamisikä laskee.

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden keski-ikä (mediaani)⁶					
	2006	2007	2008	2009	2010
Ammattikorkeakoulututkinto	25,2	25,1	25,1	25,2	25,2
Ylempi korkeakoulututkinto	27,4	27,5	28,6	27,3	27,9

Tutkinnonuudistuksen aiheuttama tutkintosuma nosti korkeakoulututkinnon suorittaneiden keski-ikää vuonna 2008 (28,6) ja vaikuttaa tekniikan ja lääketieteellisten alojen tutkinnonuudistuksen siirtymäkauden päättymisen osalta myös vuoden 2010 keski-ikään. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden keski-ikä on pysynyt samalla tasolla viimeisten viiden vuoden aikana.

⁵ Lähde: Tilastokeskus. Mukana vain opetushallinnon alainen koulutus. Ei sisällä näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavaa koulutusta eikä oppisopimuskoulutusta. Ammatillisen koulutuksen vuoden 2009 luku on arvio. Tarkoittaa alemmissa ja ylemissä korkeakoulututkinnoissa tavoitetutkinnon suorittaneiden osuutta, ylin tutkinto, johon uusi opiskelija on saanut tutkinnon suorittamisoikeuden. Lukiokoulutuksen tieto on kyseisen vuoden tutkinnon suorittaneiden opintojen kesto kuvaava tieto

⁶ Lähde: Tilastokeskus. Ammattikorkeakoulujen osalta nuorten koulutus.

Tutkinnon suorittaneiden työllistyminen paranee.

Tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen (%) ⁷							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010 arvio	2011 arvio
<i>Ylioppilastutkinto</i>							
työllistyneet (ei opiskelevat)	17,9	18,0	19,0	18	17	17,0	16,0
jatko-opintoihin siirtyneet (työllisinä)	22,7	24,1	25,8	25	24,3	24,0	23,0
jatko-opintoihin siirtyneet (ei työllisinä)	40,8	38,8	37,1	39	38,4	42,0	45,0
<i>Ammatillinen perustutkinto (ope- tussuunnitelmaperusteinen)⁸</i>							
työllistyneet	61,4	63,3	66,7	65,0	57,2	57,0	57,5
jatko-opintoihin siirtyneet	10,2	9,3	8,9	8,7	10,3	10,5	10,5
<i>Ammatillinen perustutkinto (näyttö- tutkinto)</i>							
työllistyneet	77,1	81,4	83,2	82,1	78,0	78,5	79,0
jatko-opintoihin siirtyneet	3,0	2,9	2,7	3,0	3,6	3,0	3,0
<i>Ammattitutkinto⁸</i>							
työllistyneet	81,0	84,0	85,4	85,0	81,8	84,5	85,0
jatko-opintoihin siirtyneet	3,0	2,7	2,5	2,8	3,5	3,0	2,5
<i>Erikoisammattitutkinto</i>							
työllistyneet	95,6	96,2	96,1	96,4	95,1	95,5	96,0
jatko-opintoihin siirtyneet	0,5	0,8	0,7	0,5	0,9	0,5	0,5
<i>Ammattikorkeakoulututkinto, nuor- ten koulutus</i>							
työllistyneet	83,0	84,0	86,2	87,2	84,0	86,0	87,0
jatko-opintoihin siirtyneet	4,6	4,5	3,8	3,3	4,0	4,0	4,0
<i>Ammattikorkeakoulututkinto, ai- kuiskoulutus</i>							
työllistyneet	91,0	90,9	91,5	92,5	91,0	92,0	92,0
jatko-opintoihin siirtyneet	1,3	1,3	1,3	1,2	1,4	1,4	1,4
<i>Ylempi korkeakoulututkinto</i>							
työllistyneet	84,2	84,9	85,0	85,6	84,5	85,0	85,5
jatko-opintoihin siirtyneet	4,3	5,0	4,5	3,8	5,3	5,0	5,0
<i>Tohtorintutkinto</i>							
työllistyneet	83,4	80,5	79,4	80,6	81,0	82,0	83,0
maasta muuttaneet	7,1	8,3	9,5	8,2	9,0	8,0	8,0

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen on merkittävästi heikentynyt, mikä johtuu ennen kaikkea talouden suhdanteista. Vuonna 2008 kaikista ammatillisen perustutkinnon suorittaneista alle 62,5 prosenttia oli työllisinä vuoden 2009 lopussa, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli yli 69 prosenttia. Valmistuneiden työttömyys nousi vuodessa 5 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kehittäminen kansainvälisen huippuosaamisen lisäämiseksi ja osaamistasoltaan vahvempien ja vaikuttavampien korkeakoulu-yksiköiden muodostumiseksi.

Rakenteellista kehittämistä jatketaan, jotta muodostetaan riittävän vahvoja ja monipuolisia korkeakoulukokonaisuuksia, joiden myötä koulutuksen ja tutkimuksen laatu, vaikuttavuus ja kansainvälistyminen vahvistuvat. Ammattikorkeakoulujen uudistaminen käynnistettiin. Koulutustarjontaa sopeu-

⁷ Lähde: Tilastokeskuksen työssäkäyntirekisteri. Kuvaava tarkasteluvuotta edeltävänä vuonna tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen tarkasteluvuoden lopussa. Työlliset opiskelijat lasketaan työllisiin, pl. ylioppilaisissa, jossa ne on eroteltu omaksi kohdakseen.

⁸ Vuoden 2007 muutos aiheutuu työvoimapolitiittisen koulutuksen määrän kasvusta.

tetaan vuonna 2011 ennakkoinnin lähtökohtien pohjalta aloittain ja alueittain. Erityisesti ammattikorkeakoulujen koulutustarjontaa vähennetään aloilta, joilla koulutustarjonta ylittää selvästi työvoiman kysynnän.

**Opetuksen ja tutkimuksen laatu ja vaikuttavuus vahvistuvat.
Korkeakoulujen opetus- ja tutkimushenkilöstön sekä opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy.
Korkeakoulujen tuloksellisuus paranee.**

Korkeakoulujen toiminnan tuloksellisuus ja opiskelijoiden liikkuvuus					
	2007	2008	2009 ⁹	2010 ¹⁰	2011 arvio
Tieteelliset julkaisut/opetus- ja tutkimushenkilökunta (yo)	1,90	1,89	1,88	1,77	2,15
Tohtorintutkinnot/professorit (yo)	0,67	0,67	0,72	0,57	0,73
Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat (yo)	5 897	6 195	6 984	7 809	8 200
Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat (amk)	5 299	6 294	6 962	7 724	7 500

Korkeakoulujen ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrät ovat nousseet huomattavasti viime vuosien aikana sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistosektorilla. Vuoden 2010 toteuma on yliopistosektorilla hieman alle ja ammattikorkeakoulusektorilla hieman yli 90 % tasolla suhteessa vuoden 2012 tavoitteeseen.

Pätevän ja osaavan opetushenkilöstön saatavuuden turvaaminen.

Opettajien kelpoisuustilanne ja opettajien täydennyskoulutusmahdollisuudet paranevat.

Opetustoimen henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutukseen				
	2008 ¹¹	2009 arvio	2010 arvio	2011 arvio
Perusopetus ja lukiokoulutus	21 550	21 000	33 700	40 000
Ammatillinen aikuiskoulutus	4 540	4 500	5 900	9 900
Vapaa sivistystyö	680	640	900	1 950

Opetustoimen henkilöstökoulutuksella tuettiin koulutuspoliittisten uudistusten toteutumista. Henkilöstökoulutukseen pääsyä edistettiin erityisesti uudella määräaikaisella Osaava-ohjelmalla. Vuonna 2010 aloitettu ohjelma käynnistyi koko laajuudessaan. Ohjelman tavoitteena on tukea koulutuksen ja opetuksen järjestäjien (mm. kunnat, kuntayhtymät, yksityiset koulutuksen ja opetuksen järjestäjät, valtio) verkostomaista koulutusyhteistyötä niin, että koko henkilöstöllä on pääsy omaa ammatillista osaamista parantavaan täydennyskoulutukseen. Osallistuneiden määrä valtion rahoittamaan opetustoimen henkilöstökoulutukseen on noussut toista vuotta peräkkäin Osaava-ohjelman ansiosta. Koko valtion rahoittamaan opetustoimen henkilöstökoulutukseen osallistui vuonna 2011 noin 50 000 henkeä, joka on yli 20 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

⁹ 2009 tohtorintutkinnot/professori toteutuma, muut arvioita.

¹⁰ Vuoden 2010 luvut ovat kansainvälistymisen osalta vuosien 2010–2012 keskimääräisiä tavoitteita ja tunnuslukujen osalta tavoitetta vuoteen 2012.

¹¹ Opetushallituksen ja lääninhallitusten /aluehallintovirastojen järjestämä täydennyskoulutus.

Halukkuus hakeutua opettajankoulutukseen säilyy niin, että hakijoita luokanopettajakoulutukseen on vuosittain 5 000.

Luokanopettajakoulutukseen hakeutuneiden määrä oli vuonna 2011 yli 7 000 hakijaa.

Kulttuurin perustan vahvistaminen

Kulttuurin perustaa vahvistetaan edistämällä kulttuurin ja tiedon saatavuutta, kulttuuriperinnön ja -ympäristöjen säilymistä, taide-, kulttuuriperintö- ja mediakasvatusta sekä kansallisen, alueellisen ja paikallisen taide- ja kulttuurihallinnon toimivuutta ja kulttuurin kansainvälistymistä ottaen huomioon toimintaympäristön globaalit, teknologiset ja kestävästi kehityksen haasteet.

Valtion kulttuurimäärärahat ovat kasvaneet koko 2000-luvun ajan. Vuonna 2011 määrärahat kasvoivat edellisvuoteen verrattuna vielä noin 25 milj. euroa, mutta säätövelvoitteiden vuoksi vuoden 2012 talousarvio taittaa kehityksen.

Teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionosuudet kasvoivat vuosina 2008-2010 merkittävästi, kun yksikköhintojen jälkeensä jääneisyys korjattiin. Se turvasi laitosten aktiivisen toiminnan. Vuoden 2011 hallitusohjelman mukaiset menoleikkaukset kohdistuvat jo vuoden 2012 talousarviossa myös näihin valtionosuuksiin. Valtionosuusjärjestelmän kannustavuutta ollaan lisäämässä.

Taidekasvatuksen tarjonta on jakautunut epätasaisesti maantieteellisesti ja taiteenaloittain (Opetus- ja kulttuuriministeriön politiikka-analyysi 2010:1). Tilannetta pyritään parantamaan Suomen Kuntaliiton ja opetus- ja kulttuuriministeriön projektilla, johon on koottu malleja taidekasvatuksen järjestämisen erilaisista tavoista. Lapset ja media -ohjelmasta tuetuilla hankkeilla on luotu perustaa mm. kirjastoissa ja verkon avulla tapahtuvalle mediakasvatukselle (Cuporen verkkokurssit 7/2011). Mediakasvatuksen mahdollisuuksia lisää Valtion elokuvatarkastamon muuttaminen Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukseksi vuoden 2012 alusta. Viraston toimintaresursseja ei kuitenkaan saatu lisättyä, mikä vaikuttaa sen mahdollisuuksiin hoitaa uusia lakisääteisiä tehtäviä.

Taide- ja kulttuurihallintoon valmisteltiin rakenteellisia uudistuksia. Taiteen keskustoimikuntaudistuksella (v. 2013) on tarkoitus mm. selkeyttää rakennetta ja koota viraston toimintoja suurempiin kokonaisuuksiin. Valtion taidemuseon säätöittäminen (v.2014) vaikuttanee positiivisesti museoyksiköiden toiminnan joustavuuteen ja kykyyn laajentaa rahoituspohjaa. Säätöittämisen myötä Valtion taidemuseon noin 20 milj. euron menoerä siirtyy veikkausvoittovaroin rahoitettavaksi, mikä vaikeuttaa muiden kulttuurin veikkausvoittovarojen rahoittamisen mahdollisuuksia. Vuoden 2011 hallitusohjelman mukaiset säästöt kohdistuivat kulttuurin toimialalla erityisesti Museovirastolle, mikä vaikuttaa viraston toimintaan ja palveluihin, vaarantaa kulttuuriperintöalan asiantuntemusta ja hidastaa mm. maankäyttö- ja kaavoitusprosesseja.

Vuosina 2007–2011 Suomesta koordinoitiin 37 EU:n Kulttuuri-ohjelman hanketta, jotka saivat tukea 2,1 milj. euroa. Lisäksi 53 suomalaista järjestäjää oli mukana muualta käsin koordinoituissa hankkeissa (tuki 29,6 milj. euroa). Media-ohjelman tuotot Suomeen ovat olleet 7,5 milj. euroa. Turku oli Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2011. Laki eräiden Suomeen tuotavien näyttelyesineiden takavarikoinnin kieltämisestä tuli voimaan. Ilman sitä suurten näyttelyiden ja merkittävien teosten saaminen Suomeen olisi ollut uhattuna.

Kulttuurisen perustan vahvistaminen			
	2009	2010	2011
Valtion (OKM:n hallinnonala) tuki taiteelle, milj. euroa	483,5*	400,6	426,1
Valtionosuuden piirissä olevien teattereiden			
— henkilötyövuodet, myönnetyt	2 469	2 469	2 469
— esitysten määrä	11 534	11 941	12 198
Valtionosuuden piirissä olevien orkestereiden			
— henkilötyövuodet, myönnetyt	1 033	1 033	1 033
— konserttien määrä	1 716	1 885	1 861
Suomen Kansallisoopperan			
— kuukausipalkkaisen henkilöstön määrä	544	540	548
— esitysten määrä	348	423	386
Suomen Kansallisteatterin			
— henkilöstön määrä	333	330	346
— esitysten määrä	724		
Museoille myönnetyt henkilötyövuodet	1 158	1 183	1 183
Myönnettyjen valtiontukuiden määrä, 1 000 euroa	1 159 694		
EU:n Kulttuuri-ohjelmasta tukea saaneet yhteistyöhankkeet, joissa mukana suomalaistoimijoita pää- tai yhteisjärjestäjinä	17	13	13
Suomalaisten saamat tuet MEDIA-ohjelmasta, milj. euroa	2,1	1,5	1,2
Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin partnereiden määrä	113	203	153

* Yleisten kirjastojen ja kuntien kulttuuritoimen valtionosuudet siirtyivät valtiovarainministeriön pääluokkaan osaksi peruspalvelubudjettia vuoden 2010 talousarviossa, joten vuoden 2009 määräraha ei ole suoraan vertailukelpoinen vuosien 2010 ja 2011 määrärahojen kanssa. Em. valtionosuuksien määrä vuoden 2009 budjetissa oli n. 125 miljoonaa euroa.

Luovan työn tekijöiden toimintaedellytysten parantaminen

Luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä parannetaan kehittämällä taiteen ja kulttuurin tukijärjestelmää, monipuolistamalla taiteilijoiden toimeentulomahdollisuuksia, kehittämällä toimivaa tekijänoikeusjärjestelmää sekä vahvistamalla kulttuuri- ja luovien alojen yrittäjyyden edellytyksiä.

Kulttuuriammateissa työskenteli vuonna 2010 noin 93 000 henkilöä (TK, työvoimatutkimus). Ammattitaiteilijat Suomessa saavat toimeentulonsa omasta taiteellisesta työstään kuitenkin vain 50-prosenttisesti, muissa Pohjoismaissa noin 70-prosenttisesti. (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:6). Taidealan ammattien työttömien työnhakijoiden määrä oli vuonna 2011 hivenen suurempi kuin edellisvuonna mutta pienempi kuin vuonna 2009.

Heikoimmassa asemassa työmahdollisuuksien kannalta ovat ns. vapaat taiteilijat, joita taidelaitokset eivät työllistä (mm. kuvataiteilijat ja kirjailijat). Esitys vuosiapurahojen määrän lisäyksestä 10 %:lla valtion vuoden 2012 talousarviossa ei toteutunut. Taiteilijoille myönnettyjen apurahojen ja avustusten kokonaissumma kasvoi hieman. Valtion ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden määrää lisättiin 35:stä 51:een täyttä eläkettä vastaavaan määrään. Sekä eläkettä hakeneiden että saavien määrä kasvoi.

Esittävän taiteen ns. vapaan kentän rahoitusta on lisätty, koska ryhmien määrä ja toiminta on kasvanut huomattavasti. Valmistuneiden työryhmäehdotusten mukaisesti jatkossa painotetaan rakenteellista kehittämistä sekä hallinnollis-tuotannollista yhteistyötä mm. valtionosuutta saavien laitosten kanssa.

Luovan työn tekijät			
	2009	2010	2011
Taiteilijoille myönnetyt apurahat ja avustukset, 1 000 euroa ¹⁾	18 486	19013	19873
Uusien vuosiapurahan saajien/hakijoiden määrä	277/1 979	277/1985	286/1971
Uusien vuosiapurahan saajien määrä hakijoiden määrästä %	14	14	15
Kulttuuriammateissa työskentelevät (työvoimatutkimus)	89 553	92 783	97 310
Taidealan ammattien työttömien työnhakijoiden määrä	4 418	4 274	4 315
Taiteilijaeläkkeiden kokonaismäärä (31.12.)	1 049	1 027	
Uusien taiteilijaeläkkeiden saajien määrä/hakijoiden määrä, %	8,88	7,98	13,33
Vapaan kentän valtionosuutta saavat toimijat	83		85
Vapaan kentän toiminta-avustusta saavat ryhmät	66		108

¹⁾ Yksityishenkilöille ja työryhmille, ei yhteisöille, myönnetty tuki. Mukana ei ole taiteilijaprofessorien ja läänintaiteilijoiden palkkoja eikä taiteen palkintoja.

Kaikkien väestöryhmien kulttuuriin osallistumismahdollisuuksien tukeminen

Kaikkien väestö- ja kansalaisryhmien kulttuuriosallistumisen mahdollisuuksia vahvistetaan parantamalla paikallisesti ja alueellisesti kulttuuripalveluiden ja kulttuuriperinnön saatavuutta ja saavutettavuutta sekä edistämällä kulttuurisen moninaisuuden kehitystä.

Kulttuuritilaisuuksissa käyminen on lisääntynyt 2000-luvulla 76 %:sta 83 %:iin väestöstä (10 vuotta täyttäneet), ja eri väestöryhmien väliset erot ovat tasoittuneet. (Tilastokeskus/Ajankäyttötutkimus 2011). Kuntien väliset erot kulttuuripalveluiden järjestämisessä ovat suuret (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:12). 2,4 miljoonaa suomalaista asuu kunnissa (274 kuntaa), jotka käyttävät 0-15 euroa/asukas yleiseen kulttuuritoimeen, muut (74 kuntaa) käyttävät 16–70 euroa/asukas. Selvitystietojen perusteella käynnistettiin hanke, jossa pilotoidaan toimintakokeiluja kulttuuripalveluiden saatavuuden parantamiseksi erityisesti niissä kunnissa, joissa palveluja on tarjolla muita vähemmän.

Yleisten kirjastojen määrä (pää- ja sivukirjastot) on edelleen hieman vähentynyt. Samoin jatkuu kehitys, jossa fyysiset kirjastokäynnit hieman vähentyvät ja verkkokäynnit vastaavasti lisääntyvät.

Tietoisuus kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistämismahdollisuuksista on lisääntynyt. Poikkihallinnollisen toimintaohjelman 2010–2014 toimeenpanon myötä myös hallinnonalojen ja sidosryhmien välinen yhteistyö on tiivistynyt. Alueilla tehdyt selvitykset lisännevät aktiivisuutta entisestään.

Lastenkulttuurikeskukset tavoittivat kävijöitä 18 % vähemmän (n. 420 000) kuin vuotta aiemmin. Uudella viisivuotiskaudella jatkettulla tanssin aluekeskustoiminnalla tanssitaidetta vietiin paikkoihin, missä tarjonta muutoin jäisi olemattomaksi. Esitystoiminnasta ja työtilaisuuksista 85 % oli pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Elokuvateattereiden esitystekniikan digitalisointihankkeen ja alan digitalisoinnin rahoitusjärjestelmien käyttöönoton myötä on digitoitu yli 70 % kaikista teatterisaleista, mikä on parantanut kotimaisten elokuvien saatavuutta erityisesti pienillä paikkakunnilla.

Kulttuuri ja kansalaiset	2009	2010	2011
Valtionosuuden piirissä olevien teattereiden kävijät, 1 000 henk.	2 419	2 502	2 507
— Valtion tuki/kävijä €	20	22,9	23,2
Suomen Kansallisteatterin yleisökontaktit, 1 000 henk.	162	116	167
— Valtion tuki/yleisökontakti €	61	97	67
Valtionosuuden piirissä olevien orkestereiden kuulijat, 1 000 henk.	639	670	
— Valtion tuki/kuulija €	29	32	
Suomen Kansallisoopperan yleisökontaktit, 1 000 henk.	252	295	280
— Valtion tuki/yleisökontakti €	136	125	135
Museoiden kävijät valtionosuuden piirissä olevissa museoissa, 1 000 henk.	3 347	3 401	
— Valtion tuki/kävijä €	9	11	
Kotimaisten elokuvien teatteriensi-illat	20	23	29
Kotimaisten elokuvien katsojat elokuvateattereissa, 1 000 henk.	990	2 073	1 214
Pää- ja sivukirjastojen määrä	815	798	787
Yleisten kirjastojen kokonaislainaus, 1 000 kpl	98 735	96 228	94 000
Fyysiset kirjastokäynnit, 1 000 kpl	54 319	52 647	50 000
Kirjastojen verkkokäynnit, 1 000 kpl	51 503	57 078	57 300
Kulttuuritapahtumissa käynnit, 1 000 henk.	1 870	2 030	

Kulttuurin talouden ja luovan talouden vahvistaminen

Kulttuurin taloutta ja luovan talouden kehitysedellytyksiä vahvistetaan kehittämällä ja laajentamalla kulttuurin rahoitus pohjaa, tukemalla kulttuurivientiä sekä parantamalla tekijänoikeuksien hyödyntämistä.

Kulttuurin toimialojen tuotoksen, arvonlisäyksen ja työllisten vuodesta 2003 vuoteen 2008 ja kulttuurin yksityisen kulutuksen vuodesta 1995 vuoteen 2008 jatkunut kasvu pysähtyi vuonna 2009, jolta vuodelta ovat tuoreimmat tiedot kulttuurin satelliittitilinpäädöstä. Tuotoksen, arvonlisäyksen ja työllisten suhteellinen osuus kansantaloudessa kuitenkin kasvoi. Yksityisen kulutuksen osuus pysyi lähes muuttumattomana. Finanssikriisin vaikutus kulttuurin toimialoihin oli siten vähäisempi kuin koko kansantalouteen keskimäärin.

Kulttuuritoimialat	2008	2009
— tuotos (milj. euroa)	11 274	10 114
— osuus tuotoksesta (%)	3,03	3,04
— arvonlisäys (milj. euroa) (milj. euroa)	5 016	4 719
— osuus arvonlisäyksestä (%)	3,09	3,13
— yksityinen kulutus (milj. euroa)	6 795	6 342
— osuus yksityisistä kulutusmenoista (%)	7,42	7,09
— julkiset kulutusmenot (milj. euroa)	41 733	43 361
— osuus julkisista kulutusmenoista (%)	1,47	1,46
— kulutusmenot yhteensä (milj. euroa)	133 272	132 820
— osuus kaikista kulutusmenoista (%)	5,56	5,25
— työlliset (100 henkeä)	1 072	1 061
— osuus työllisistä (%)	4,20	4,31

Lähde: Kulttuurisatelliittitilinpäädö, Tilastokeskus

ESR-rahoitteisessa Luovien alojen yritysten kasvun ja kansainvälistymisen valtakunnallisessa ohjelmassa oli vuoden 2011 loppuun mennessä käynnistynyt 22 hanketta. Kehittämisohjelmarahoitusta hankkeisiin oli sidottu 11 milj. euroa. Hankkeissa on mukana yli 700 yritystä ja 3 000 henkilöä, joiden osaaminen ja kyky kannattavaan liiketoimintaan on parantunut merkittävästi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö sopivat yhteistyöstä ja työnjaosta luovan talouden ja kulttuuriryrittäjyyden edistämistoimissa. Kulttuuriviennin kehittämisohjelman 2007–2011 aikana ministeriöiden (em. ministeriöt ja ulkoasiainministeriö) käsitys alan yritysten ja toimijoiden vienninedistämisen tarpeista ja mahdollisuuksista täsmentyi merkittävästi. Kulttuuriviennin arvoa voidaan kasvattaa — yleisen markkinoinnin ja tuotteistamisen ohella — erityisesti parantamalla tuottajien kykyä säilyttää tuotteidensa ja palveluidensa tekijänoikeudet ja vahvistamalla kotimaista väliittäjäpörrasta jakelun ja myynnin lisäämiseksi. Kulttuurin matkailullinen tuotteistaminen -toimintaohjelman 2009–2013 väliraportin mukaan aihealueen kehittämistoimet ovat osoittautuneet oikeansuuntaisiksi.

Audiovisuaalisen alan tukijärjestelmää on vahvistettu digitaalisen kehityksen valossa. Toimenpiteillä on vahvistettu kotimaisen elokuvan monipuolisuutta ja laatua kasvattamalla budjettien kokoa. Näin on voitu lisätä kuvauspäiviä ja vahvistaa alan yritystoiminnan kehittymistä ja työllisyyttä.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Riittämättömästi liikkuvia kansalaisia aktivoidaan terveyttä ja toimintakykyä edistävään, elämäntavan mittaiseen säännölliseen liikkumiseen. Painopisteenä ovat lapset ja nuoret, huonokuntoiset, ylipainoiset miehet ja erityistarpeita vaativat henkilöt. Yhdyskuntasuunnittelun tueksi tuotetaan tietoa liikuntaa suosivista yhdyskuntarakenteista ja arkiympäristöistä. Yhteisessä ja kaikille avoimessa liikuntakulttuurissa otetaan huomioon erityistarpeita vaativat väestöryhmät. Tavoitteita toteutetaan terveyttä edistävän liikunnan ohjelmilla sekä tukemalla liikunta- ja muiden järjestöjen toimintaa ja laajoja väestöryhmiä palvelevien liikuntapaikkojen rakentamista. Liikuntatutkimusta kohdennetaan tuottamaan tietoa väestön liikuntakäyttäytymistä ja liikkumattomuutta määrittävistä tekijöistä.

Vapaa-ajan liikuntaa vähintään kaksi kertaa viikossa harrastavien määrä kasvoi vuodesta 2009 vuoteen 2010 (THL 2011). Vähintään neljä kertaa viikossa harrastavien määrä on naisten osalta hieman kasvanut, miesten osalta laskenut. Valtioneuvosto teki liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseen tähtäävän periaatepäätöksen vuonna 2008. Sen toteutumisesta tehdyn arvioinnin mukaan valtaosa toimenpiteistä on toteutunut suunnitellulla tavalla (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2011:3).

Lasten ja nuorten liikunnan harrastaminen on yleistynyt mutta silti he ovat huonokuntoisempia kuin ennen. Tämän arvioidaan johtuvan arkipäivän liikunnallisen aktiivisuuden vähentymisestä (Kansallinen liikuntatutkimus 2010). Liikkuva koulu -hankkeen mittausten mukaan alakoululaisista noin puolet ja yläkoululaisista vain noin 13 % täytti 60 minuutin päivittäisen liikuntasuosituskriteerin. Pojilla suositus täyttyi useammin kuin tytöillä. Hankepiloteissa asenteet liikuntaa kohtaan kouluissa ovat parantuneet, ja lähes kaikki hankkeet ovat lisänneet oppilaiden mahdollisuuksia liikkua koulupäivän aikana.

Liikuntapaikkarakentamisavustukset on kohdennettu erityisesti laajoja käyttäjäryhmiä palveleviin liikuntapaikkoihin.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen			
	2009	2010	2011
Vapaa-ajan liikuntaa harrastavat (väh. 2 krt/vko) 15–64 -vuotiaat, % ¹⁾			
— miehet	66	69	69
— naiset	72	74	74
Vapaa-ajan liikuntaa harrastavat (väh.4 krt/vko) 15–64 -vuotiaat, % ²⁾			
— miehet	31	30	30
— naiset	32	34	34

¹⁾ Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus 2010, arvio 2011 OKM (liikuntaa vähintään 30 minuutin ajan, niin että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee).

²⁾ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus 2010, arvio 2011 OKM

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Luodaan edellytyksiä paikallistasoisen toiminnan kehittämiseksi suuntaamalla tukea liikuntaseurojen toimintaan sekä paikallistasoiseen yhteistoimintaan. Kehitetään koulutus- ja ohjaustoiminnan laatua lasten ja nuorten, harraste- ja terveysliikunnan sekä kilpa- ja huippu-urheilun toiminnoissa. Maahanmuuttajien inklusiota ja kotoutumista edistetään liikunnan avulla.

Liikunnan kansalaistoiminta on osallistujien määrällä mitattuna vakaata, samoin lasten ja nuorten osallistuminen seuratoimintaan.

Valtakunnallisten liikuntajärjestöjen toiminnan vaikuttavuudesta tehtiin arvio, joka valmistuu vuonna 2012. Seuratoiminnan kehittämistuki on tärkeä liikunta- ja urheiluseurojen toimintaedellytysten vahvistamisen keino. Arvioinnin mukaan valtaosassa seuroja on saatu aikaiseksi tavoitteiden mukaista kehitystä. Mm. yhteistyö on lisääntynyt seuran sisällä ja ulkopuolelle, valmennuksen laatu on parantunut ja uusia harrastajia on tullut mukaan toimintaan. Heikkouksia ovat mm. resurssien vähäisyys, työnohjaukselliset puutteet, palkattujen henkilöiden vaihtumiset ja vapaaehtoisten aktiivisuuden haasteellisuus.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen ³⁾			
	2009	2010	2011
Liikunnan kansalaistoimintaan osallistuvat, milj.	1,1	1,1	1,1
Lasten ja nuorten (6–18 -vuotiaat) osallistuminen seuratoimintaan			
— määrä	424 000	424 000	424 000
— josta poikia	234 000	234 000	234 000
— josta tyttöjä	190 000	190 000	190 000
— % -osuus osallistuvista	43	43	43

³⁾ Lähde: Kansallinen liikuntatutkimus 2010. Vuoden 2011 tiedot arvioita.

Eettisesti ja yhteiskuntavastuullisesti toimivan huippu-urheilun tukeminen

Parannetaan tavoitteellisen huippu-urheilun toimintaedellytyksiä. Tuetaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan valmentajien osaamista ja urheilijoiden valmentautumismahdollisuuksia, vammaishuippu-urheilun integroitumista sekä urheilun kansainvälisten tapahtumien hakua ja järjestämistä. Luodaan edellytyksiä antidopingtoiminnan tehostamiselle sekä urheilijoiden kouluttautumiselle ammattiin.

Huippu-urheilun muutostyöryhmän työstä valmistui väliraportti. Urheilija-apurahoja myönnettiin vuonna 2011 kaksi enemmän (127) kuin edellisenä vuonna mutta 32 enemmän kuin sitä edellisenä vuonna. Tuettiin lajiliittojen kansainvälisten kilpailujen hakuprosesseja ja vahvistettiin yhteistyötä hakijakaupunkien kanssa kansainvälisten arvokisojen saamiseksi Suomeen. Avustettiin Helsingin Olympiastadionin peruskorjausta. Liikuntapaikkojen rahoitussuunnitelmassa vuosille 2012–2015 on mukana neljä valtakunnallisesti merkittävää liikuntapaikkaa.

Dopinginvastaisessa toiminnassa testaustoimintaa lisättiin edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi. Vuonna 2011 ADT toteutti noin 1000 dopingtestiä enemmän kuin vuonna 2010.

	2009	2010	2011
Urheilija-apurahat	95	125	127
Toteutetut dopingtestit			
ADT:n tekemät testit	1 810	2 147	3 126
Kansallisen lajiliiton tekemät testit	14	9	7
Kansainvälisen lajiliiton/WADA:n tekemät testit	304	128	153
<i>Toteutetut doping-testit, yhteensä</i>	2 128	2 284	3 286

Nuorten aktiivisen kansalaisuuden tukeminen.

Nuorten aktiivisen kansalaisuuden tavoitteena on kehittää nuorten tavoitteellista toimintaa yhteiskunnassa. Aktiivista kansalaisuutta edistetään luomalla edellytyksiä jokaiselle nuorelle omaan harrastukseen, yhteisön jäsenyyteen ja yhteiskuntaan vaikuttamiseen. Nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja kuulemisjärjestelmiä kehitetään. Tavoitteena on mahdollistaa nuorten aktiivinen osallistuminen ja vaikuttaminen yhteiskunnan asioihin nuorten uudet toimintatavat ja yhteisöt huomioon ottaen, mikä saattaa lisätä myös nuorten äänestysaktiivisuutta.

Järjestöihin kiinnittyminen on nuorten keskuudessa höltymässä. Valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja nuorisotyön palvelujärjestöjen jäsenet vähentyivät yli 50 000 nuorella vuodesta 2010 vuoteen 2011. Järjestöjen ulkopuolinen osallistuminen lisääntyy, mutta sitä ei pystytä todentamaan tilastollisesti. Avustusta hakevien nuorisotyötä tekevien järjestöjen määrä on lisääntynyt hieman viime vuosien aikana. Lasten ja nuorten paikallista harrastustoimintaa tukeviin kerhoihin osallistui 53 000 lasta ja nuorta. Nuori Kulttuuri -toimintaohjelma, nuorten kuulemis- ja osallistumisjärjestelmät, lasten parlamentit sekä nuorisovaltuustot ovat edelleen tärkeitä aktiivisen kansalaisuuden tukemisen toimintamuotoja.

Nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen piirissä oli 245 kuntaa (73 %) vuonna 2011 – määrä on nousut tasaisesti viime vuosien aikana.

Nuorten aktiivinen kansalaisuus	2009	2010	2011
Toimialan tuetut järjestöt ¹⁾ (lkm)	68 + 54= 122	69 + 62 = 131	68 + 65 =133
Alle 29-vuotiaita jäseniä tuetuissa nuorisojärjestöissä ²⁾ (hlöä)	644 000	ei tietoa	590 000
Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut/Kuntia palvelujen piirissä (lkm) ja (%)	233 (67 %)	241 (70 %)	245 (73 %)
Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut/Nuoret palvelujen piirissä (%)	87	87	³⁾

1) Valtakunnalliset nuorisojärjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöt + Nuorisotyötä tekevät järjestöt

2) Jäsenet esitetään vain Valtakunnalliset nuorisojärjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöjen osalta

3) Tietoja ei vielä saatavilla Tilastokeskuksesta

Nuorten sosiaalinen vahvistaminen

Tuetaan nuorisolain muutosten edellyttämän monialaisen viranomaisyhteistyörakenteen käyttöönottoa kunnissa sekä etsivän nuorisotyön laajentamista koko maata kattavaksi. Nuorille suunnataan elämäntaitoja parantavia toimenpiteitä. Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on nuorten arjen- ja työelämävalmiuksien vahvistaminen sekä nuorisotyöttömyyden vähentäminen. Pajatoiminnan teho lisääntyy etsivän nuorisotyön avulla. Ehkäisevällä päihde- ja huumetyöllä vähennetään nuorten huumeiden ja alkoholin käyttöä ja kokeilua.

Vuoden 2011 alussa voimaan tulleen nuorisolain muutoksen mukaan paikallisten viranomaisten monialaista yhteistyötä varten kunnassa on oltava nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Marraskuuhun 2011 mennessä verkostot oli perustettu 203 kuntaan ja ne olivat valmisteilla 60 kuntaan. 46 kunnassa ei ollut verkostoa, mitä perusteltiin peruspalvelujen arvioinnin yhteydessä tehdyssä seurannassa useimmiten kuntien tulevilla yhdistämisellä. Yhdestätoista kunnasta ei saatu vastausta.

Nuorisolain muutos koskee myös etsivää nuorisotyötä. Toimintamuodolla tavoitettujen nuorten määrä on kasvanut tuntuvasti kahden vuoden takaisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö priorisoi talousarvioehdotuksessa vuodelle 2012 sekä etsivän nuorisotyön että nuorten työpajat. Näitä koskevalla talousarvion momentille (sisältää myös ehkäisevän huumetyön) oli vuonna 2011 varattu 13,3 milj. euroa, vuodelle 2012 momentille myönnettiin 17,5 milj. euroa. Nuorten työpajojen määrä on vähentynyt muutamalla kahden viime vuoden aikana mutta pajoihin osallistuneiden määrä on lisääntynyt. Koulutukseen, työhön tai muuhun ohjattuun toimintaan sijoittuneiden prosentuaalinen osuus näyttää vakiintuneen 75 %:iin. Nuorisotyöttömiä oli vähemmän (31 600) kuin edellisinä vuosina.

Nuorten työpajatoiminta			
	2009	2010	2011
Pajat, lkm	210	200	205
Nuoret pajoissa, lkm/vuosi	11 304	12 000	13 100
Koulutukseen, työhön tai muuhun ohjattuun toimintaan sijoittuneet, %	76	75	75
Nuorisotyöttömät, lkm	34 700	33 200	31 600
Etsivä nuorisotyö; laki tuli voimaan 1.1.2011			
kontaktissa nuoriin (lkm)	8 200	10 968	14 573
tavoitettujen nuorten määrä	3 363	5 724	9 718
etsivän nuorisotyön työntekijöiden määrä	135	264	272 ¹²
Nuorten ohjaus- ja palveluverkostot, laki tuli voimaan 1.1.2011			
perustettuja verkostoja, kuntien lkm			203
valmisteilla			60
ei vastausta tai ei ole perustettu			57

Nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen

Nuorten kasvu- ja elinoloja parannetaan tehostamalla valtioneuvoston nuoriin kohdistuvaa sukupolvipolitiikkaa tavoitteena nuorten elinolojen saattaminen samalle tasolle muiden väestöryhmien kanssa. Huolehditaan vuonna 2007 valmistuneen valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman toimeenpanosta, seurannasta ja arvioinnista. Seurataan lasten ja nuorten elinoloja vuonna 2010 käyttöön otettujen uusien elinoloindikaattorien avulla.

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma määrittelee linjaukset ja tavoitteet nuorisopolitiikan toteuttamiselle. Vuosien 2007–2011 kehittämisohjelmasta tehtiin arviointi, jota hyödynnettiin vuosien 2012–2015 ohjelman valmistelussa. Uusi ohjelma on toimenpide-esityksiltään edeltäjänsä tiiviimpi ja konkreettisempi ja se korostaa työnjakoa ministeriöiden välillä toimenpiteiden toteuttamisessa.

¹² laskettu vuonna 2011 valtioavustusta saaneiden hakemusten ilmoittamista henkilömääristä

1.3 TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

1.3.1 Ministeriön yhteiset tavoitteet

Tulossuunnitelmassa asetetut ministeriön yhteiset tavoitteet koskevat kaikkia osastoja ja toimintayksiköitä.

Tulostavoitteet 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p>1. Varaudutaan hallituksen vaihdoksen edellyttämiin politiikkatoimien muutoksiin. Laaditaan hallitusohjelman toimeenpano-ohjelmat ja -suunnitelmat. Vahvistetaan tiedolla johtamista tuottamalla analyyseja ja indikaattoritietoa strategisten linjausten ja poliittisen päätöksenteon tueksi sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioimiseksi.</p>	<p>OKM on osallistunut hallituksen strategisen toimeenpanosuunnitelman laatimiseen sekä sen ja hallitusohjelman toimeenpanoon ja seurantaan. Hallitusohjelman pohjalta on laadittu koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2011–2016 ja lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma vuosille 2012–2015.</p> <p>Tiedolla johtamisen vahvistamiseksi on laadittu politiikka-analyysejä pohjoismaisista kulttuuritilastoista, suomalaisista opiskelijoista kansainvälisessä vertailussa sekä kulttuuritoimijoiden, luovan talouden ja palvelutuotannon toimintaedellytyksistä Suomessa alueittain.</p>
<p>2. Varaudutaan talouden ja työllisyyden kehityksestä aiheutuviin muutoksiin. Tehostetaan hallinnonalan ja ministeriön voimavarojen käyttöä. Priorisoidaan niukkenevien voimavarojen näkökulmasta keskeiset painopistealueet. Muutokset otetaan huomioon vuosia 2012–2016 koskevan kehityksen ja budjetin 2012 valmistelussa.</p>	<p>Hallitusneuvotteluja varten laadittiin hallinnonalan tulevaisuuskatsaus sekä suoritettiin toiminnan ja menorakenteen inventointi. Hallitusohjelman pohjalta laadittiin vuoden 2012 talousarvioehdotus sekä vuosia 2013–2015 koskeva kehusehdotus. Niissä kohdennettiin ja aikataulutettiin muun ohella hallitusohjelman mukaiset menojen uudelleenkohdennukset ja säästöt. Kohdennuksia ja ajoitusta täsmennettiin edelleen vuoden lopussa laadituissa vuosien 2013–2016 toiminta- ja talussuunnitelmassa ja kehusehdotuksessa.</p> <p>Ministeriön omassa resurssisuunnittelussa varauduttiin niukkeneviin resursseihin. Toimintaa sopeutettiin pysyvien säästöjen aikaansaamiseksi tehtäviä karsimalla sekä kehittämällä rakenteita ja toimintatapoja. Kertaluonteisia säästöjä saatiin mm. jättämällä virkoja täyttämättä ja lomarahoja vapaaksi vaihtamalla.</p> <p>Ministeriö on osallistunut aktiivisesti hallituksen helmikuun 2012 strategiaistunnon julkisen talouden kestävyysvajeen poistamiseen liittyvään valmisteluun.</p>
<p>3. Strategista ohjausta vahvistetaan. Uudistetaan hallinnonalan konserni- ja virastorakennetta ja ohjausta palveluiden laadun, tehokkuuden ja toiminnan vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Selkeytetään aluehallinnon strategista ohjausta ja edistetään alueellis-</p>	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriön konsernirakenteen ja -ohjauksen selvityksen pohjalta käynnistettiin jatkotoimet hallinnonalan virastorakenteen uudistamiseksi ja ohjauksen kehittämiseksi. Hallitusohjelman mukaisesti käynnistettiin Valtion taidemuseon vuonna 2014 toteutettavan säätiöittämissä valmistelu. Taiteen edistämiskeskusta koskeva valmistelu eteni. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin asemasta ja tehtävistä käynnistettiin selvitys. Instituutti on tarkoitus muuttaa vuoden 2013 alusta säätiömuotoiseksi toimijaksi, joka tarjoaa venäjänkielistä väestönosaa koskevia taiteen ja kulttuurin kotoutumista edistäviä palveluja yksityisille, yhteisöille, kunnille ja valtionhallinnolle. Lisäksi käynnistettiin Koulutuksen arviointikeskuksen valmistelu sekä Media- ja kuvaoh-</p>

<p>ten toimijoiden kumppanuuksien syntymistä toimialakohtaiset tarpeet huomioon ottaen. Edistetään uudenlaisia palvelujen tuottamistapoja.</p>	<p>jelmakeskuksen ja Kansallisen audiovisuaalisen arkiston yhdistämistä koskeva valmistelutyö.</p> <p>Valtiontalouden kehyspäätöksessä vuosille 2012–2015 OKM:n hallinnon alan rakenteelliseen uudistamiseen kohdistuu kehyskaudella hallitusohjelman mukainen 15 miljoonan euron säästö.</p> <p>Kehittämissuunnitelmassa päätettiin ammattikorkeakoulu-uudistuksen osana rahoitusmallin uudistamisesta toiminnan laatua ja vaikuttavuutta tukevasti. Työ ammattikorkeakoulujen ohjauksen ja hallinnon kehittämiseksi on käynnistetty syksyllä 2011.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä yliopistojen yhteinen työryhmä sai marraskuussa 2011 valmiiksi ehdotuksen yliopistojen uudeksi rahoitusmalliksi. Työ toteutettiin yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Ministeriö antoi korkeakouluille palautteen näiden edellisvuoden toiminnasta syksyllä 2011.</p> <p>Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO:n tulosohjauksessa on siirrytty kolmivuotiseen sopimuskauteen, joka mahdollistaa CIMO:n strategisemman ja laajempiin kokonaisuuksiin keskittyvän ohjauksen ja toiminnan kehittämisen. Tulossopimuksen edistymistä tarkastellaan vuosittain ministeriön ja CIMO:n välisissä neuvotteluissa.</p> <p>Valmisteltiin ehdotusta museoiden, teattereiden ja orkestereiden valtionosuusjärjestelmän kannustavuuden lisäämiseksi.</p> <p>Nuorisopolitiikan toimialan tulosohjausta vahvistettiin. Vuoden 2012 talousarvioesityksessä palvelu- ja kehittämiskeskukset koottiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Valmisteltiin Nuori Kulttuuri- ja Avartti- toimintojen säätiöittäminen.</p> <p>Käynnistettiin valtionavustusta saavien liikuntatieteen yhteisöjen sekä liikuntalääketieteen keskusten tuloskeskustelujen kehittämisprosessi. Liikunnan koulutuskeskusten valtionohjauksen uudistamisesta valmistui työryhmäselvitys. Liikunnan koulutuskeskusten tavoitesopimusmenettely otetaan käyttöön vuoden 2012 aikana.</p> <p>Jatkettiin 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) tulosohjausta ja valmisteltiin toiminnallisten tulossopimusten uudistaminen.</p>
<p>4. Tehostetaan hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja kehitetään työnjakoa innovatiivisen, vaikuttavan ja tehokkaan julkisen hallinnon edistämiseksi. Myös ministeriön sisällä tiivistetään poikkialan yhteistyötä. Yhteistyötä tiivistetään mm. lapsi- ja nuorisopolitiikassa ja taidekasvatuspalveluiden saatavuuden turvaamiseen liittyvissä kehittämistoimissa. Käynnistetään toimialan tietohal-</p>	<p>OKM osallistui useisiin julkisen hallinnon kehittämishankkeisiin, erityisesti tulosohjauksen kehittämishankkeeseen, vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan, keskushallintohankkeeseen sekä VM:n, LVM:n, TEM:n ja OKM:n yhteishankkeeseen innovaatiojohtamisella kestävää tuottavuutta.</p> <p>Taidekasvatuspalveluiden saatavuuden turvaamiseksi tehostettiin yhteistyötä ministeriön sisällä ja käynnistettiin yhteinen kehittämisprojekti Suomen Kuntaliiton kanssa. Siinä on koottu malleja taidekasvatuksen järjestämisen erilaisista tavoista, tavoitteena on löytää erityisesti kunta-rajat ylittäviä yhteistyömalleja. Lukuinto -ohjelman valmistelussa on tehty yhteistyötä ministeriön sisällä. Käynnistettiin kuntien kulttuuripalvelujen kehittämishanke, joka toteutetaan poikkisektoraisesti. TEM:n kanssa sovittiin yhteistyöstä ja työnjaosta luovan talouden edistämistoimissa. Jatkettiin yhteistyötä mm. World Design Capital 2012 -hankkeessa ja käynnistettiin kansallisen muotoiluohjelman uudistami-</p>

<p>linnon kokonaisarkkitehtuurin toteuttaminen.</p>	<p>nen.</p> <p>Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma vuosille 2012–2015 korostaa voimakkaasti poikkihallinnollisuuden tärkeyttä. Toimenpiteiden toteuttamisen työnjakoa ministeriöiden välillä on selkeytetty edelliseen ohjelmaan (2007–2011) verrattuna. Opetus- ja kulttuuriministeriö osallistui aktiivisesti vuonna 2011 käynnistyneisiin TEM-vetosiin työelämän kehittämisstrategian laadintaan sekä nuorten yhteiskuntatakuu -hankkeeseen.</p> <p>Valmisteltiin vuoden 2012 alussa asetetun opetus- ja kulttuuriministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteisen poikkihallinnollisen terveyttä edistävän liikunnan ohjausryhmän toimeksianto. Ryhmän päätehtävänä on laatia uudet terveyttä edistävän liikunnan linjaukset sekä toimenpideohjelma, johon sisältyy suunnitelma eri hallinnonalojen yhteisrahoitteisesta toiminnasta. Lisäksi ohjausryhmä kartoittaa liikunnan edistämiseen vaikuttavan lainsäädännön nykytilan eri hallinnonaloilla. Hallituskaudella 2007–2011 toteutettiin valtioneuvoston periaatepäätöstä liikunnan edistämisen linjoista, jonka toteutumista seurasi poikkihallinnollinen neuvottelukunta. Tässä yhteydessä kartoitettiin eri hallinnonalojen roolit ja yhtymäpinnat liikunnan edistämiseen sekä vahvistettiin poikkihallinnollisia verkostoja.</p> <p>OKM:n koulutus, tiede ja kulttuuri –kohdealueen kokonaisarkkitehtuurityö on käynnistetty ja valmisteltu kokonaisarkkitehtuuriperiaatteita, hallintamallia ja kehittämissuunnitelmaa. Kohdealueen osa-alueilla on jatkettu kokonaisarkkitehtuurityötä hankkeissa.</p>
<p>5. Vahvistetaan toimialojen vaikuttavuutta strategiselta painoarvoltaan tärkeissä kansainvälisissä ja EU-prosesseissa. Vastataan Eurooppa 2020 -strategian kansallisen reformiohjelman laatimisesta ja toteuttamisesta hallinnonalan osalta. Hoidetaan pohjoismaisen puheenjohtajuuskausi onnistuneesti.</p>	<p>Ministeriö on edistänyt keskeisiä tavoitteitaan ja toimialojen vaikuttavuutta EU:n tulevaa rahoitus- ja ohjelmakautta koskevassa valmistelussa. Komission ohjelmaehdotuksissa EU-rahoitus edistää osaamista, liikkuvuutta, nuorten osallisuutta, kansainvälistymistä ja luovien alojen kehittymistä.</p> <p>Ministeriö on aktiivisesti osallistunut kannanmuodostukseen Suomen kansallisen Eurooppa 2020 -strategiaan pohjautuvan reformiohjelman valmistelussa ja kytkenyt toteuttamaansa EU-koheesiopolitiikkaa keskeisiin kehittämisen strategisiin painopisteisiin ja integroinut koheesiopolitiikan strategiatason toteutuksen osaksi kansallista Eurooppa 2020 -ohjelmaa.</p> <p>Osallistuttiin Erasmus for All -koulutusohjelman, Horisontti 2020 -tutkimusohjelman sekä ERA-viitekehys kansallisten kantojen sekä koulutusneuvoston ja kilpailukykyneuvoston kokousten valmisteluun. Koulutusneuvostossa on keskitytty erityisesti liikkuvuusbenchmarkin kehittämiseen ja modernisaatiopäätelmiin. KTY on osallistunut aktiivisesti Eurooppalaisen tutkimusalueen komitean (ERAC) sekä kansainvälisen T&K toiminnan foorumin SFICin työhön.</p> <p>OKM ja Kiinan tiede- ja teknologiaministeriö allekirjoittivat syksyllä yhteistyöasiakirjan yhteistyön kehittämiseksi. Tavoitteena on yhteisen työpajan järjestäminen arktisesta tutkimuksesta teeman tarkentamiseksi keväällä 2012. Lisäksi neuvottelut Kiinan opetusministeriön kanssa tehtävästä yhteistyöstä jatkuvat. Kansallisen korkeakoulu- ja tiede-erityisasiantuntijan virka täytetään syksystä 2012 alkaen. KTY järjesti kansallisen, oman hallinnonalan toimijoiden pyöreän pöydän Kiina-tapaamisen yhteisen Kiina-ohjelman aloittamiseksi. KTY on osal-</p>

listunut aktiivisesti UM:n järjestämään Kiina-verkoston. Tekesin Kiinan innovaatio-ohjelman ohjausryhmään osallistutaan.

Venäjän toimintasuunnitelman laadinta on alkamassa.

KTY on Chilen CONICYTin kanssa vetovastuussa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen huippukokouksen toimeenpano-ohjelman tiede- ja teknologiaosuuden ICT for societal challenges -osiosta. KTY on osallistunut koulutussektorin ASEM-prosessin valmisteluun. Yksikössä järjestettiin lisäksi omia teema-tilaisuuksia (Kiina, Venäjä, EU sekä Intia).

Opetus- ja kulttuuriministeriö on aktiivisesti osallistunut Suomen ulkoasiainhallinnon YK-strategian, ja Suomen Unesco-linjauksen mukaiseen Unescon toiminnan kehittämiseen ja fokuusoimiseen mm. Unescon 36. yleiskokouksen valmistelujen ja osallistumisen kautta.

Suomi toimi Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaana vuonna 2011. Puheenjohtajuusvuoden aikana valmisteltiin mm Nordplus-ohjelmakausi 2012–2016, päätettiin Nordic Master -ohjelman jatkosta, allekirjoitettiin koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöaiesopimus PMN:n ja Venäjän välillä, käynnistettiin uusi eScience-tutkimusohjelma sekä tehtiin päätös pohjoismaisen koulutustutkimusohjelman käynnistämisestä. Koulujen pohjoismainen ilmastopäivä järjestettiin kolmannen kerran. Lisäksi edistettiin suunnitelmia Itämeren maat yhdistävän "Baltic Ring" -tietoverkon rakentamiseksi ja jatkettiin ilmasto-, energia- ja ympäristöalan huippututkimushanketta (TFI). Pj-kauden konferensseissa ja kokouksissa käsiteltiin mm. liikkuvuutta, monikulttuurisuutta, syrjäytymisen ehkäisyä, pohjoismaisia kielikysymyksiä, kestävästä kehityksestä sekä eSciencea.

Kulttuurisektorin puheenjohtajuusohjelma valmisteltiin opetus- ja kulttuuriministeriössä. Suomen puheenjohtajuudella järjestettiin kaksi pohjoismaista kulttuuriministerikokousta sekä yksi Pohjoismaiden ja Baltian maiden kulttuuriministereiden kokous. Pohjoismaiden kulttuurivirkamieskomitea piti neljä kokousta sekä yhden yhteisen kokouksen Baltian maiden kulttuurivirkamiesten kanssa. Luovan talouden edistämisen KreaNordin johtoryhmä kokoontui myös neljä kertaa. Puheenjohtajuusohjelman puitteissa järjestettiin seitsemän kulttuurifoorumia tai puheenjohtajuustapahtumaa. Suomen edellisellä Pohjoismaiden puheenjohtajuuskaudella v. 2007 valmistellun Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuustoiminnan toimeenpano käynnistyi v. 2011. Suomi vastaa kumppanuuden puheenjohtajuudesta vuonna 2012.

1.3.2 Koulutus- ja tiedepolitiikka

Osaamisen, hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn varmistaminen yli taloudellisen taantumän edellyttää panostamista koulutukseen, tutkimukseen ja innovaatiotoimintaan. Taloudellisesta taantumasta johdettu työttömyyden kasvu on erityinen haaste. Pyrkimyksenä on työurien pidentäminen, työllisyysasteen nostaminen, osaamisen vahvistaminen, tuottavuuden parantaminen, laadun parantaminen kaikilla koulutusasteilla, monikulttuurisuuden vahvistuminen sekä elinikäisen oppimisen edellytysten toteutuminen.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Kehitetään osaamis- ja luovuusperustaa</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1. Valmistellaan perusopetuksen tavoitteita ja tuntijakoa koskeva päätös.</i></p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä valmisteli esityksen työryhmän toimeksiannon ja hallitusohjelman linjausten mukaisesti. Loppuraportti luovutettiin helmikuussa 2012.</p> <p><i>2. Toimeenpannaan lukiokoulutuksen kehittämisen jatkotoimenpiteet.</i></p> <p>Valmisteltiin kehittämistoimien toimeenpanoa lukiokoulutuksen kehittämistyöryhmän ja hallitusohjelman linjausten mukaisesti. Jatkettiin lukion opinto-ohjauksen pilottihankkeen toteutusta.</p> <p><i>3. Kehitetään ammatillista tutkintojärjestelmää Tutke-hankkeen esitysten pohjalta.</i></p> <p>Toteutettiin osa tutkintotoimikuntia ja näyttötutkintosuoritusten arviointia koskevista TUTKE-hankkeen ehdotuksista ja valmisteltiin muiden väliraportin ehdotusten toimeenpanoa niin, että ne voidaan toimeenpanna vuonna 2012.</p> <p>Toteutettiin laaja lausuntokierros joulukuussa 2010 valmistuneen loppuraportin pohjalta. Valmisteltiin ehdotusten toimeenpanoa lausuntokierroksen ja hallitusohjelman linjaukset huomioiden.</p> <p>Otettiin TUTKE-hankkeen ehdotukset huomioon KESU-valmistelussa.</p> <p>Valmisteltiin ECVET-järjestelmän käyttöönottoa yhteistyössä Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa FINECVET 3-hankkeessa.</p> <p><i>4. Käynnistetään Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe) oppijan verkkopalvelukokonaisuuden toteuttaminen.</i></p> <p>Oppijan verkkopalvelukokonaisuuden toteutus käynnistettiin JUHTA:n hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Keskitettyjen palvelujen (hakeutujan palvelut ja todennetun osaamisen rekisteri) toimeenpano käynnistettiin OPH:ssa.</p> <p><i>5. Koulutukseen pääsyn ja tutkinnon suorittamisen nopeuttaminen (oppilas- ja opiskelijahuollon ja ohjauksen vahvistaminen, ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelma, opiskelijavalintojen uudistaminen ja opintoihin sijoittumisen nopeuttaminen, opintotuen rakenteellinen kehittäminen)</i></p>

Jatkettiin perusopetuksen oppilas- ja opiskelijahuollon hallituksen esityksen valmistelua osana koko perus- ja toisen asteen kokonaisvaltaista oppilashuollon kehittämistä.

Ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelma käynnistettiin alkuvuodesta 2011. Ohjelman puitteissa on kaikkiaan tarkoitus kohdentaa 16 miljoonaa euroa vuosina 2011–2014. Vuoden 2011 talousarviossa tarkoitukseen varattu neljän miljoonan euron määräraha kohdennettiin 14 laajalle koulutuksen järjestäjien verkostohankkeelle eri puolilla maata.

Loppuvuodesta 2010 käynnistettyä ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijaksi ottamisen perusteiden uudistamistyötä jatkettiin. Uudistamisen lähtökohtana on hallitusohjelman linjaus, jonka mukaan perusasteen päättäneet ja ilman toisen asteen tutkintoa ja koulutuspaikkaa olevat hakijat valitaan ensin toisen asteen opiskelijavalinnassa.

Käynnistettiin valmistelu toisen asteen koulutuksen sähköisen hakujärjestelmän laajentamiseksi aikuiskoulutukseen ja muuhun yhteishaun ulkopuoliseen koulutukseen. Kehittämistyö tehdään osana sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaan (SADe) kuuluvaa oppijan verkkopalvelukokonaisuutta.

OKM pyysi korkeakouluja 31.1.2012 mennessä raportoimaan jo tehdyistä ja päätetyistä toimenpiteistä korkeakoulututkintojen kehittämiseksi, opiskelijavalinnan uudistamiseksi, opintoprosessien sekä opinto- ja uraohjauksen kehittämiseksi sekä analysoimaan toimenpiteiden vaikuttavuutta. Korkeakoulujen toimittamaa aineistoa käsitellään korkeakoulujen opetuksesta vastaavan johdon ja OKM:n tapaamisissa helmikuussa sekä korkeakoulujen sopimusneuvotteluissa vuonna 2012.

Opiskelijavalintojen uudistamista koskeva hallituksen esitys oli lausuntokierroksella marraskuussa 2011. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätkaudella 2012.

Opetushallitus vastaa korkeakoulujen sähköisen hakujärjestelmän toteuttamisesta. Järjestelmän toteutuksessa ollaan määrittelyvaiheessa. Sähköinen haku- ja valintajärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2014.

1.8.2011 tulivat voimaan opintotukilain muutokset, joiden tarkoituksena on ohjata opiskelijaa säännölliseen opiskeluun ja käyttämään opintotukea kokonaisuutena.

6. Tutkinnonuudistuksen arvioinnin sekä ylempiä ammattikorkeakouluja koskevan selonteon jatkotoimet

Tutkintoja koskevien säädösten muutostarpeita ja opiskelijavalintojen kehittämistä tarkasteltiin koulutusalaakohtaisissa keskustelutilaisuuksissa, jotka järjestettiin yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen edustajille maaliskuussa.

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen asemasta työelämässä ja uudistuksen vaikutuksesta koulutusjärjestelmään ja työelämään annettiin selvitys eduskunnan sivistysvaliokunnalle helmikuussa. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kehittämisverkosto on jatkanut työtään.

	<p><i>7. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian jatkotoimet.</i></p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt palautekirjeiden osana korkeakouluja laatimaan yhteenvedon toimenpiteistään kansainvälistymisstrategian edistämiseksi 31.1.2012 mennessä. Kansainvälistymisstrategian toimeenpanon seurantaseminaari järjestetään maaliskuussa 2012. Palautteita käsitellään myös opetuksesta ja tutkimuksesta vastaavien vararehtoreiden tapaamisissa helmi- ja maaliskuussa 2012.</p> <p><i>8. Kehitetään elinikäisen ohjauksen järjestelmää.</i></p> <p>Työryhmän ehdotukset 3/2011, tulevaisuuskatsaus, yhteistyörakenne selkeytetty TEM:n kanssa. Asetettu elinikäisen ohjauksen ohjaus- ja yhteistyöryhmä.</p>
--	---

Tavoitteena on riittävän vahvan rakenteellisen, toiminnallisen ja taloudellisen perustan muodostaminen koulutuksen ja tutkimuksen järjestämiselle alueilla ja eri alojen koulutuksessa sekä koulutuksen ja tutkimuksen vaikuttavuuden ja tehokkuuden lisääminen. Tasapuoliset mahdollisuudet laadukkaaseen koulutukseen varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen on turvattava koko maassa.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Kehitetään koulutus- ja tutkimusjärjestelmän rakennetta</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1. Taideyliopistoseelvityksen jatkotoimet</i></p> <p>Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia ja Teatterikorkeakoulu allekirjoittivat 15.11.2011 Taideyliopiston perustamista koskevan keskinäisen sopimuksen, jossa sovittiin keskeisistä edellytyksistä taideyliopiston perustamiselle. Taideyliopistoa valmisteleva hanke on käynnistynyt. OKM tukee valmisteluvaihetta yhteensä 1,5 miljoonalla eurolla.</p> <p>Yliopistolain muuttamista ja voimaanpanolakia koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle alkuvuodesta 2012. Luonnos hallituksen esityksestä lähetettiin lausuntokierrokselle tammikuussa 2012. Tavoitteena on, että voimaanpanosäännökset tulisivat voimaan 1.8.2012 ja yliopistolain muutos 1.1.2013.</p> <p><i>2. Kansalliskirjaston kansainvälisen arvioinnin jatkotoimet</i></p> <p>Kansalliskirjastoa koskevan kansainvälisen arvioinnin raportti julkaistiin keväällä 2011. Marraskuussa 2011 asetettiin arvioinnissakin todettu Kansalliskirjaston ja Varastokirjaston yhdistämistä koskeva selvityshanke.</p> <p><i>3. Käynnistetään arkistolain uudistaminen sekä Kotusta koskevan lainsäädännön valmistelu</i></p> <p>Kotimaisten kielten keskusta koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle syksyllä 2011. Arkistolain uudistamista ei aloitettu vielä vuonna 2011.</p> <p><i>4. Vahvistetaan tutkimusinfrastruktuuria (mm. ESFRI)</i></p> <p>Valtion talousarviossa on uusi momentti tutkimusinfrastruktuurien tukemiseen. Tutkimus- ja innovaationeuvosto koordinoi kansallista tutki-</p>

	<p>musinfrastruktuuripolitiikkaa. OKM on antanut kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan hallinnonin Suomen Akatemian tehtäväksi.</p> <p>KTY on osallistunut eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurifoorumin (ESFRI) toimintaan sekä usean eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurihankkeen valmisteluun (mm. ICOS, BBMRI, EATRIS, Infrafrontier, CLARIN, FAIR, ESO).</p> <p><i>5. Ammattikorkeakoulujen TKI-arvioinnin jatkotoimet</i></p> <p>OKM hyödyntää Korkeakoulujen arviointineuvoston ammattikorkeakoulujen tki-työn arvioinnin tuloksia omalla hallinnonalallaan mm. ammattikorkeakoulujen hallinnollisen ja taloudellisen aseman uudistamisessa, korkeakoulujen ja tiedelaitosten ohjauksessa sekä horisontaalilyhteistyössä muiden ministeriöiden ja niiden alaisten toimijoiden kanssa.</p> <p><i>6. Käynnistetään yliopistolain vaikutuksia koskeva seuranta-arviointi.</i></p> <p>OKM valitsi tarjouskilpailun perusteella Gaia Consulting Oy:n arvioinnin toteuttajaksi. Hankkeen toteuttamiselle on asetettu myös tukiryhmä ja nimetty yhteyshenkilöt yliopistoihin. Arviointi toteutetaan siten, että hallitus voi kevätistuntokaudella 2012 antaa sivistysvaliokunnalle selvityksen yliopistouudistuksen toteutumista ja vaikutuksista.</p>
--	---

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Uudistetaan ohjaus- ja rahoitusjärjestelmää</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt)</p>	<p><i>1. Suunnataan voimavaroja perusopetuksen laadun kehittämiseen.</i></p> <p>Kohdennettiin valtionavustuksia laadun kehittämiseen painopisteenä opetusryhmien koon pienentäminen, erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukitoimenpiteet, oppilaanohjaukseen sekä kerhotoiminnan tukemiseen.</p> <p>Jatkettiin perusopetuksen laatukriteereiden käyttöönoton tukemista.</p> <p><i>2. Otetaan käyttöön uudistettu ammatillisen peruskoulutuksen tulosrahoitus ja kehitetään ammatillisen lisäkoulutuksen tulosrahoitusta.</i></p> <p>Ammatillisen peruskoulutuksen uudistettu tulosrahoitus otettiin käyttöön vuoden 2011 alusta. Ammatillisen lisäkoulutuksen tuloksellisuusrahoituksen mittariston jatkokehittämissä käynnistettiin.</p> <p><i>3. Otetaan käyttöön ammatillisen koulutuksen sähköinen päätöksenteon- ja ohjauksen tukijärjestelmä peruskoulutuksen osalta ja valmistaudutaan laajentamaan järjestelmää koskemaan lisäkoulutusta ja oppisopimuskoulutusta.</i></p> <p>Ammatillisen koulutuksen sähköisen päätöksenteon ja ohjauksen tukijärjestelmän määrittely ja suunnittelu sähköisen järjestämisluvan hakulomakkeen ja OKM:n esittelijöiden käyttöön tulevan sovelluksen näyttöjen ja toimintojen osalta valmistui keväällä 2011. SALAMA-järjestelmän valmistumisen viivästyminen ja käyttöönotto on työllistänyt järjestelmän toimittajaa niin, että ammatillisen koulutuksen sähköisen päätöksenteon ja ohjauksen tukijärjestelmän toteuttaminen on siirtynyt. Järjestelmän laajentamista koskemaan lisäkoulutusta ja oppisopimuskoulutusta suunnitellaan vasta sitten, kun tiedetään, ovatko peruskou-</p>

lutukseen tarjottu sähköinen hakulomake ja järjestelmä toteuttamiskelpoisia ja laajennettavissa joustavasti myös lisäkoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen ohjaukseen.

4. Uudistetaan yliopistojen rahoitusmalli sopimuskaudelle 2013–2016.

Yliopistojen rahoitusmallin uudistamista varten asetettiin opetus- ja kulttuuriministeriön sekä yliopistojen edustajista koostuva työryhmä maaliskuussa 2011, joka sai työnsä päätökseen marraskuussa 2011. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää lausuntojen pohjalta mallista keväällä 2012. Malli otetaan käyttöön yliopistojen kanssa keväällä 2012 käytävissä kauden 2013-2016 sopimusneuvotteluissa. Rahoitusmallin tavoitteena on vahvistaa yliopistolaitoksen ja yksittäisten yliopistojen toiminnan laatua, vaikuttavuutta ja tuottavuutta, tukea yliopistojen profiloitumista sekä lisätä rahoitusmallin läpinäkyvyyttä ja selkeyttä.

5. Uudistetaan ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli sopimuskaudelle 2013–2016.

Ammattikorkeakoulujen uuden rahoitusmallin valmistelu on käynnistynyt tavoitteena mallin käyttöön ottaminen vuoden 2014 alussa. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta koskevaan lainsäädäntöön tehdään uuden rahoitusmallin edellyttämät muutokset. Valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistuksen aikataulussa arvioidaan miten ammattikorkeakoulujen rahoituksen siirto kokonaan valtiolle toteutetaan.

6. Jatketaan korkeakoulujen lukukausimaksukokeilua ja kehitetään tilauskoulutusta.

Lukukausimaksukokeilussa on mukana yhdeksän yliopistoa ja kymmenen ammattikorkeakoulua. Yhteensä kokeiluun on ilmoitettu noin 140 koulutusohjelmaa, mutta maksuja peritään alle 40 koulutusohjelmassa. Monet korkeakoulut ovat olleet haluttomia kokeilemaan määräaikaaisesti lukukausimaksujen keräämistä. Kokeiluun osallistuminen on ollut määrällisesti vähäistä ja kokeilu on käynnistynyt varovaisesti.

Lukukausimaksukokeilun seuranta- ja arviointiryhmä kerää tietoa kokeilun edistymisestä ja raportoi siitä vuosittain. Työryhmä antoi ensimmäisen väliraporttinsa huhtikuussa. Lisäksi ryhmä järjesti työpajan lukukausimaksukokeilusta korkeakouluille.

7. Yliopistojen pääomittamiseen liittyvät jatkotoimet

Vuoden 2010 loppuun mennessä kerättyjä lahjoituksia koskevat valtion vastinrahoituspäätökset tehtiin maaliskuussa 2011 ja vuonna 2011 yliopiston tilille maksettua muiden aidosti yksityisten rahoittajatahojen osuutta vastaava valtion rahoitusosuus maksettiin joulukuussa 2011 vastinrahaan oikeuttavan varainhankinnan määräajan päätyttyä ja Eduskunnan hyväksytyä vuoden 2011 kolmannen lisätalousarvion. Tampereen teknillisen yliopiston valtion vastinrahaan oikeuttavaa aikaa jatkettiin kesäkuun 2012 loppuun saakka. Vuoden 2011 loppuun mennessä valtio on osoittanut valtion vastinrahaa yliopistojen peruspääomaan yhteensä 829 miljoonaa euroa.

1.3.3 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka

Suomessa kulttuuriosallistuminen on aktiivista. Kulttuurin kysyntä myös kasvaa jatkuvasti koulutustason kohoamisen myötä. Kulttuurin merkitys ja luovan talouden perusta vahvistuvat tietoteknisesti verkottuneessa kansalaisyhteiskunnassa. Väestörakenteen muutokset ja alueiden sekä kuntien talouskehitys vaikeuttavat kuitenkin kulttuuripalveluiden tarjontaa ja saatavuutta ja vaativat uusia kehittämistoimia luovan työn edellytysten turvaamiseksi. Taiteen edistämiskeskusta koskevaa uudistamistyötä jatketaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa kulttuuripolitiikan kehittämisen haasteisiin toteuttamalla seuraavia tavoitteita ja toimenpiteitä:

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Vahvistetaan kulttuurin perustaa, parannetaan luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä, lisääntään kulttuuriosallistumista ja edistetään kulttuurin taloutta</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p>Vahvistetaan kulttuurin perustaa:</p> <p><i>1. Toimeenpannaan Kulttuuripolitiikan strategiaa 2020 ottaen huomioon kulttuurin tulevaisuutta koskevan selonteon linjaukset.</i></p> <p>Eduskunta käsitteli tammikuussa 2011 valtioneuvoston selonteon kulttuurin tulevaisuudesta ja antoi siitä sivistysvaliokunnan mietinnön mukaisen kannanoton, jossa se nosti selonteosta esiin kahdeksan asiakohtaa. Ne vaikuttivat vuonna 2011 laadittuun hallitusohjelmaan ja ministeriön kulttuuripolitiikan strategian suuntaamiseen. Kahdeksan asiakohtaa olivat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kehitetään taiteilijoiden sosiaaliturvaa niin, että nykyistä suurempi osa taiteilijoista saadaan sosiaaliturvan piiriin. 2. Ratkaistaan kulttuurialan sosiaali- ja työttömyysturvaan ja eläkekesymykseen liittyvät erityiskysymykset niin, että mahdollisimman moni työllistymisen este voidaan poistaa. 3. Vahvistetaan taito- ja taideaineiden asemaa perusopetuksessa ja opettajankoulutuksessa. 4. Valmistellaan esitys taiteen keskustoimikunnan muuttamiseksi taiteen edistämiskeskukseksi. 5. Edistetään Prosentti taiteeseen -periaatetta, jota voidaan toteuttaa rakentamis- ja perusparannuskustannuksiin sidottuna. 6. Päivitetään kansallinen muotoiluohjelma niin, että siinä otetaan huomioon palvelumuotoilu, käyttäjälähtöisyys ja kestävä kehitys. 7. Lisätään toimenpiteitä ns. nettipiratismiin estämiseksi ja digitaalisen aineiston laillisen käytön edistämiseksi. 8. Kehitetään ja uudistetaan ns. hyvitysmaksujärjestelmää. <p><i>2. Ohjataan ja tuetaan kansallisten taidelaitosten toimintaa kansallisina päänäyttämöinä.</i></p> <p>Seurattiin Suomen Kansallisteatterin ja Suomen Kansallisoopperan kanssa yhteistyössä toiminnan tuloksellisuuden mittaamista varten kehitettyjen tunnuslukujen toimivuutta. Tunnuksina käytetään mm. henkilöstön määrää, esitysten ja yleisökontaktien määrää sekä valtion tukea suhteessa yleisökontaktien määrään. Tavoitteena on tukea taidelaitosten toiminnan monipuolisuutta ja palveluiden saatavuutta.</p> <p>Valtion taidemuseon säätiöittämissä valmistelu on käynnistetty. Tavoitteena on siirtää VTM:n toimintamenot (yht. n. 23 milj. €, sis. alv) rahoitettavaksi avustuksena veikkausvoittovaroista. Tämä tulee kaventamaan veikkausvoittovaroja rahoitettavien taiteen ja kulttuurin menokohdeiden rahoituksen mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Toisaalta säätiöit-</p>

täminen vaikuttaa positiivisesti museoyksiköiden joustavuuteen ja kykyyn reagoida ympäristössä tapahtuviin muutoksiin sekä kykyyn laajentaa toiminnan rahoitus pohjaa. Säätöpohjaisen taidemuseon rooli maan keskustaidemuseona tulee säilymään myös jatkossa ja kokoelmat jäävät valtion omistukseen. Muutoksen kaikkia vaikutuksia maan museokenttään, sen rakenteeseen ja sisäiseen työnjakoon on vaikea arvioida tässä vaiheessa.

3. Toteutetaan Kirjastopolitiikka 2015 -ohjelmaa.

Tuettiin yleisten kirjastojen verkkopalvelujen, koko kirjastoverkon metatietovarannon ja kansallisen digitaalisen kirjaston asiakasliittymän kehittämistä sekä sähköisten aineistojen käyttöönottoa. Toimenpiteiden tavoitteena on tiedon ja kulttuurin tasavertaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen myös verkottuneessa tietoyhteiskunnassa. Keskeisenä tavoitteena on tiedollisen syrjäytymisen vähentäminen.

4. Kehitetään Museoviraston toimintaa ja hallintoa ja parannetaan alueellisen museotyön toimintaedellytyksiä.

Museoviraston kokonaisvaltainen toimintojen ja organisaatorakenteen uudistaminen sekä strategia valmistuivat 1.5.2011. Uudistunutta toimintaa ei ehditty käynnistää, kun tuli tietoa tulevista toimintamenojen leikkauksista. Niiden vuoksi uudistusten toimenpano keskeytettiin ja toiminnot jäädettiin säästöjen aikaansaamiseksi. YT-neuvottelut käynnistettiin 60 htv:n vähentämiseksi. Leikkaukset ovat niin mittavia, että ne vaarantavat kulttuuriperintöalan asiantuntemuksen ja vaikuttavat mm. maankäyttö- ja kaavoitusprosessien hidastumiseen.

Paikallismuseotyöryhmän työ valmistui vuoden 2011 lopussa

5. Vahvistetaan taiteen ja kulttuurin paikallis- ja aluehallintoa sekä taiteen ja kulttuurin alojen aluekeskustoimintoja.

Jatkettiin tanssin aluekeskustoimintaa uudella viisivuotiskaudella. Verkostossa on kuusi jäsentä. Aluekeskukset tuottivat n. 1 000 esitystä, n. 350 tuotantoa, n. 1500 työtilaisuutta ja n. 40 henkilötyövuotta. Katsojia oli n. 110 000. Tanssin aluekeskustoiminnan katsoja- ja esitysluvut ovat vuoden 2010 tasossa. Tanssitaidetta on viety toiminnan myötä eri puolille Suomea, erityisesti sellaisiin paikkoihin, joissa tarjonta muutoin jäisi olemattomaksi. Tuotantojen, tarjottujen työtilaisuuksien ja tehtyjen henkilötyövuosien määrä on kasvanut. Esitystoiminnasta noin 85 % ja työtilaisuuksista 85 % tapahtui muualla kuin pääkaupunkiseudulla. Aluekeskustoiminta on siten tarjonnut alan taiteilijoille mahdollisuuden työllistyä myös muualla kuin pääkaupunkiseudulla.

6. Tuetaan medialukutaitoa, media- ja elokuvakasvatusta ja yleisten kirjastojen mediakasvatustyötä.

Tuettiin Lapset ja media -ohjelman puitteissa mediakasvatushankkeita, joiden tavoitteena on edistää medialukutaitoa ja turvallista mediaympäristöä. Hankkeissa kehitetään mediakasvatusta erilaisissa toimintaympäristöissä, kuten perheissä, varhaiskasvatuksessa ja yleisissä kirjastoissa. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö Cuporen toteuttaman arvioinnin mukaan Lapset ja media -ohjelmasta vuosina 2006–2009 tuetuissa hankkeissa on luotu perustaa kirjastoissa, saamelaislasten parissa ja verkon avulla tapahtuvalle mediakasvatukselle (Cuporen verkkojulkaisu 7/2011). Vuoden 2011 toimenpiteet vahvistivat

edelleen mediakasvatuksen perustaa.

Mediakasvatuksen mahdollisuuksia vahvistaa Valtion elokuvatarkastamon muuttuminen Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukseksi vuoden 2012 alussa. Viraston resursseja ei saatu lisättyä, mikä tulee vaikuttamaan sen mahdollisuuksiin hoitaa uusia lakisääteisiä mediakasvatus- tiedotus- ja tutkimustehtäviä.

Elokvakasvatusta tuettiin toimenpiteellä, jolla vahvistetaan laajalaisesti eri elokuvan lajien saattamista lapsille ja nuorille soveltuvaan kouluissa tapahtuvaan elokvakasvatukseen. Toiminnan kehittämiseksi otetaan huomioon digitaalisen tekniikan uudet mahdollisuudet.

7. Lisätään kulttuurialan kansainvälisen vuorovaikutuksen ja liikkuvuuden edellytyksiä.

Tuettiin valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti Turku Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011 -hankkeen toteutusta. Lisäksi tuettiin vuosina 2012–2014 järjestettävien kulttuurin kansainvälisten suurtapahtumien valmistelua tavoitteena vahvistaa Suomen kansainvälistä kiinnostavuutta, kulttuurin vaikuttavuutta ja työllisyyttä.

Laki eräiden Suomeen tuotavien näyttelyesineiden takavarikoinnin kieltämisestä (697/2011) tuli voimaan 1.7.2011. Takavarikointikiellon tarkoituksena on edistää huomattavien näyttelyiden järjestämistä siten, että esineiden palauttaminen lainaksi antajalle voidaan taata. Ilman lakia suurten näyttelyiden ja merkittävien teosten saaminen Suomeen olisi ollut uhattuna. Uusi laki on parantanut Suomen asemaa kansainvälisenä kulttuuriyhteistyökumppanina ja edistänyt esineiden liikkuvuutta.

Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden sihteeristön toiminta käynnistyi ja toteutettiin kaksi luovien alojen selvitystyötä (kulttuurimatkailu ja musiikkiteollisuus). Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden foorumi järjestettiin Tampereella osana Suomen toimintaa Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuutta. Venäjän ja Itä-Euroopan Instituutti toteutti opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksessa kahta luovien alojen lähialueyhteistyöhanketta venäläisten yhteistyöorganisaatioiden kanssa. Kumppanuuden toteutus lisäsi kumppanuuden jäsenmaiden kulttuuriministeriöiden välistä yhteistyötä luovien alojen kehittämiseksi sekä luovien alojen toimijoiden kansainvälistä verkostoitumista.

8. Parannetaan kulttuuriaineistojen saatavuutta ja säilyttämistä osana kansallista digitaalista kirjastoa.

Kehitettiin ja pilotoitiin yhteistä asiakasliittymää kirjastojen, museoiden ja arkistojen digitaalisille aineistoille ja palveluille (KDK-asiakasliittymä) sekä laadittiin toteuttamissuunnitelma digitaalisten kulttuuriperintöaineistojen pitkäaikaissäilytysratkaisulle (KDK-PAS). Lisäksi kehitettiin yhteistä tietoarkkitehtuuria osana julkishallinnon kokonaisarkkitehtuuria. Tuettiin kulttuuriperintöaineistojen digitointihankkeita. Toimenpiteet edistävät kansalaisten pääsyä kulttuuriin.

Parannetaan luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä:

1. Kehitetään taiteilijoiden toimeentuloratkaisuja.

Valtion ylimääräisten taiteilijaeläkkeiden määrää lisättiin 35:stä 51:een täyttä eläkettä vastaavaan määrään. Eläkkeen sai vuonna 2011 yhteensä 64 taiteilijaa, joka oli 22 enemmän kuin edellisellä vuonna. Eläkkeensaajien osuus hakijoista kasvoi noin 8 prosentista noin 13 prosenttiin.

Tilattiin selvitys niistä vaihtoehtoisista tavoista, joilla valtio voisi edistää hallitusohjelman mukaisesti julkisen rakentamisen ns. prosentti taiteeseen -periaatetta.

2. Parannetaan esittävän taiteen ns. vapaiden ryhmien toimintaedellytyksiä.

Vapaan kentän rahoitusta on lisätty aikaisempien vuosien aikana, koska ryhmien määrä ja toiminta on kasvanut huomattavasti. Vuonna 2011 valmistuivat ns. VARES-työryhmän ehdotukset vapaan kentän toimeentulomahdollisuuksien parantamiseksi. Tarkoituksena on tukea vapaalla kentällä työskentelevien taiteilijoiden ja ryhmien toimintaa edelleen. Erityisesti painotetaan rakenteellista kehittämistä kuten kiertue- ja klubitoimintaa sekä hallinnollis-tuotannollista yhteistyötä mm. valtionosuuslaitosten kanssa. Vuodelle 2011 myönnettiin toimintatukea 40 teatteri-, 17 tanssi- ja 17 sirkusryhmälle sekä 36 orkesterille ja kuorolle vapaalla kentällä sekä tuettiin 5 vapaan kentän ja valtionosuustoimijoiden yhteistyöhanketta. Lisäksi käynnistettiin valmistelut mm. tanssin aluekeskustoiminnan rakenteelliseksi uudistamiseksi tavoitteena tuotannollinen yhteistyö ja tilojen yhteiskäytön lisääminen valtionosuutta saavien laitosten kanssa.

Vuonna 2011 otettiin käyttöön pilottina klubituki, jonka tarkoituksena on parantaa rytmimusiikin alueellista saatavuutta ja musiikin vapaan kentän toimintaedellytyksiä. Tukisumma oli suuruudeltaan 100 000 euroa ja sen jakamisesta vastasi Esittävän säveltaiteen edistämiskeskus ESEK. Klubitukea myönnettiin muusikoiden, musiikkiyhdistysten, musiikkiklubien, konserttitalojen, yritysten tai yksittäisten tapahtumatuottajien järjestämiin konserttisarjoihin (kaikkiaan 82 avustuspäätöstä).

3. Laaditaan elokuvakulttuurin digitaalisen ajan agenda.

Käynnistettiin audiovisuaalisen politiikan linjausten valmistelu vuosille 2012–2015. Linjausten pohjaksi kerättiin ja laadittiin audiovisuaalisen alan toimintaympäristöön liittyvää tilastoaineistoa ja analyysia. Linjaukset valmistuvat keväällä 2012.

Audiovisuaalisen alan tukijärjestelmää on vahvistettu ottaen huomioon digitaalisuuden vaikutukset alan kehityksessä. Toimenpiteillä on vahvistettu kotimaisen elokuvan monipuolisuutta ja laatua kasvattamalla budjettien kokoa, millä on puolestaan voitu lisätä kuvauspäiviä. Toimenpiteet ovat osaltaan vahvistaneet alan yritystoiminnan kehittymistä ja ylläpitäneet työllisyyttä. Elokuvateattereiden digitalisointiavustuksilla on parannettu esityskulttuurin jatkuvuutta ja ylläpidetty valtakunnallisesti mahdollisimman kattavaa teatteriverkostoa. Osallistuttiin myös EU:n uuden audiovisuaalisen alan tiedonannon valmistelutyöhön. Tiedonanto määrittää reunaehdot alan valtiotukijärjestelmille jäsenmaissa.

Lisätään kaikkien väestö- ja kansalaisryhmien kulttuuriosallistumisen edellytyksiä:

1. Tuetaan kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistä.

Selvitys kuntien kulttuuritoiminnan tuki- ja kehittämispolitiikasta valmistui. Selvityksen perusteella käynnistettiin poikkisektoraalinen kuntien kulttuuritoimintaa koskeva kehittämisshanke, joka kohdistuu erityisesti niihin kuntiin, joissa kulttuuripalveluja on saatavissa muita kuntia vähemmän. Hanke toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa, ja siihen resursoitiin 450 000 euroa. Hankkeen tavoitteena on pilotoida toimintakokeiluja vuosina 2012–2013 kulttuuripalveluiden saatavuuden parantamiseksi. Vuoden 2011 aikana valmisteltiin hankkeen ensimmäinen hakukierros ja hakukierros käynnistyi vuoden 2011 lopussa. Hakukierroksen pohjana hyödynnettiin myös vuodenvaihteessa 2010–2011 käynnistyneitä paikallis- ja aluehallinnon hankkeita, joille myönnettiin 350 000 euron rahoitus alueellisten taidetoimikuntien kautta.

Käynnistettiin kulttuuritoimen peruspalveluiden arviointi, joka tuottaa vuonna 2012 arviointiaineistoa mm. kulttuuripalveluiden järjestämiseen käytettävistä määrärahoista koko Suomessa sekä yleisen kulttuuritoiminnan järjestämiseen käytettävästä henkilöstä.

2. Kehitetään kirjasto- ja tietopalveluja väestön lähi- ja peruspalveluina.

Tuettiin informaatio-ohjauksella ja valtionavustuksilla sekä perustamishankeavustuksilla kirjastoverkon kattavuutta. Edistettiin yleisten kirjastojen laatusuosituksen käyttöönotolla kirjastopalvelujen kehittämisen asiakaslähtöisyyttä.

3. Toimeenpannaan Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaohjelmaa 2010–2014.

Toimeenpantiin poikkihallinnollista Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaohjelmaa 2010–2014. Opetus- ja kulttuuriministeriöllä oli vuonna 2011 kulttuurin hyvinvointivaikutuksia edistävän toiminnan tukemiseen käytettävissä 325 000 euroa. Määrärahasta myönnettiin tukea kaikkiaan 66 yhteistyöhankkeelle, joita toteuttivat erilaiset taide- ja kulttuurialan sekä sosiaali- ja terveysalan toimijat, kunnat ja yksityisen sektorin toimijat. Erityisenä painopisteenä olivat lasten ja nuorten syrjäytymistä ehkäisevät ja maahanmuuttajien kotoutumista edistävät hankkeet.

Saatettiin loppuun vuonna 2010 käynnistynyt nuorten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja sosiaalialan ammattilaisten työllistämishanke, jonka tavoitteena oli kehittää kulttuurisia hyvinvointipalveluja alueilla. Hankkeen puitteissa työllistettiin eri puolilla Suomea 96 nuorta 89 eri hankkeeseen. Työllistämiskausia hankkeissa kertyi yhteensä 460. Kaikilla alueilla tehtiin myös selvitykset kulttuuristen hyvinvointipalvelujen tarjonnasta ja kysynnästä ja järjestettiin teemaseminaarit alueellisen yhteistyön kehittämiseksi. Toimintaohjelman toimeenpanon myötä eri hallinnonalojen ja sidosryhmien välinen yhteistyö on tiivistynyt. Samalla yleinen tietoisuus kulttuurin hyvinvointivaikutuksista on lisääntynyt koko maassa. Työllistämishankkeella oli työllistävä vaikutus alueilla. Useat hankkeeseen osallistuneista nuorista ovat onnistuneet löytämään pitempiaikaisen työpaikan hankkeen päätyttyä.

Eri väestöryhmien kulttuuriosallistumisen ja maahanmuuttajien integraation edistämiseksi toteutettiin useita selvityksiä (vironkieliset, venäjänkieliset, romanit, vammaiset, siirtolaiset). OKM:n tukemat lastenkulttuurikeskukset jatkoivat lastenkulttuuritoiminnan kehittämistä paikallisesti ja alueellisesti. Keskukset julkaisivat mm. kaksi monikulttuurisuuteen liittyvää taidekasvatusopasta. Keskukset tavoittivat noin 420 000 kävijää, mikä oli noin 18 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Edistetään kulttuurin taloutta ja luovaa taloutta:

1. Toimeenpannaan Luovan talouden ja kulttuuriyrittäjyyden sekä kulttuurimatkailun toimintaohjelmia.

Toimeenpantiin Luovien alojen yritysten kasvun ja kansainvälistymisen valtakunnallista ESR-kehittämishjelmaa, jossa oli vuoden 2011 loppuun mennessä käynnistynyt 22 hanketta. Toteutettiin kehittämissohjelman viimeinen hakukierros syksyllä 2011. Kehittämissohjelman n. 14 miljoonan euron rahoituksesta oli vuoden 2011 lopussa sidottu hankkeisiin n. 11 miljoonaa euroa. Kehittämissohjelman hankkeissa aloittaneita luovien ja kulttuurialan henkilöitä oli joulukuun lopussa yhteensä n. 3 000 ja yrityksiä oli mukana 738. Hankkeissa aloittaneiden henkilöiden ja yritysten osaaminen on vahvistunut merkittävästi ja siten kyky kannattavaan liiketoimintaan on parantunut. Kehittämissohjelmasta laaditaan parhaillaan arviointia.

Osana Luovan talouden ja kulttuuriyrittäjyyden toimintaohjelmaa laadittiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa toimintamalli luovan talouden ja kulttuuriyrittäjyyden kehittämiseksi. Aloitettiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman toimeenpano valmistelemalla luovien alojen ja palvelualojen pääomasijoitusrahastoa, vahvistamalla luovien alojen tuote- ja palvelukehitysmahdollisuuksia, valmistelemalla Luova talous työssä -hanketta sekä laatimalla selvitys luovan talouden kehittäjätoimijan ja luovan talouden koordinaatioelimen perustamisesta sekä edistämällä kulttuuriviennin ja luovien alojen markkinointiosaamista. Käynnistettiin CreaDemo-ohjelma. CreaDemo-ohjelmaa toteuttaa Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEK, joka valmisteli ja käynnisti ensimmäisen hakukierroksen luovien alojen ja kulttuuriyrittäjyyden tuote- ja palvelukehityshankkeille vuoden 2011 lopussa.

Kulttuurin matkailullinen tuotteistaminen toimintaohjelman 2009–2013 väliraportti valmistui syksyllä 2011. Kehittämistoimet ovat osoittautuneet oikeasuuntaisiksi. Keskeisellä sijalla ovat olleet taustaselvitykset tuotteistamisen edellytyksistä ja kehittämistarpeista. Vuonna 2011 kulttuurimatkailua edistävään toimintaan oli käytettävissä 742 500 euroa. Määrärahasta myönnettiin tukea kaikkiaan 31 hankkeelle, joita toteuttivat kulttuurin ja taiteen alojen toimijat sekä kunnat yhdessä matkailutoimijoiden kanssa. Ensisijaisena kehittämiskohteena oli kulttuuritapahutumien matkailullinen kehittäminen. Lisäksi tuettiin valtakunnallisen kulttuurimatkailun katto-ohjelman toteuttamista. Ohjelma edistää kulttuuri- ja matkailualoilla toimivien tahojen yhteistoimintaa. Alueellisen vaikuttavuuden lisäämiseksi vahvistettiin yhteistyötä erityisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristövirastojen kanssa.

2. Selkiytetään tekijänoikeuslakia ja toimeenpannaan teollis- ja tekijänoikeuksien strategiaa (IPR-strategia).

Vuonna 2011 toimikautensa päättänyt tekijänoikeustoimikunta julkaisi

	<p>mietinnön "Ratkaisuja digiajan haasteisiin" (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2), johon sisältyy myös kaksi ehdotusta tekijänoikeuslain muuttamisesta. IPR-strategiaan sisältyviä tekijänoikeutta koskevia toimenpiteitä toteutettiin. Käynnissä on edelleen mm. tekijänoikeusjärjestelmän toimivuuden arviointimenetelmien ja –kriteereiden kehittämistyö.</p> <p><i>3. Edistetään laillista online-tarjontaa ja vähennetään laitonta verkkojalkelua.</i></p> <p>Valmisteltu HE 235/2010 sisälsi ehdotuksen menettelystä, joka mahdollistaisi varoituskirjeiden toimittamisen sellaisen teleliittymän haltijalle, josta on luvatta välitetty yleisölle tekijänoikeudella suojattua aineistoa. Esitys raukesi eduskuntavaalien johdosta. Valtionavustuksilla tuettiin työtä piratismiin vähentämiseksi ja tekijänoikeuksia koskevan tietoisuuden ja osaamisen vahvistamiseksi.</p> <p><i>4. Valmistellaan valtioneuvoston päätös kulttuuriviennin kehittämisestä ministeriöiden yhteistyönä.</i></p> <p>Toteutettiin Suomen kulttuuriviennin kehittämisohjelmaa 2007–2011. Valtioneuvoston päätöstä ei valmisteltu vuonna 2011. Opetus- ja kulttuuriministeriö lisäsi resurssiohjauksensa vaikuttavuutta kulttuurivientiin kehittämällä uusia yritysten tarpeita vastaavia tukimuotoja (kulttuuriviennin hankevalmistelu ja maantieteellisesti kohdistetut haut).</p>
--	--

Liikuntatoimen tehtävänä on edistää liikuntaa ja liikunnallista elämäntapaa. Haasteena on kaventaa liikuntatottumuksissa havaittua eroa sekä lisätä liikunnan kokonaismäärää väestötasolla tarkasteltuna. Liikuntapolitiikalla vahvistetaan liikunnan harrastamista ja osallistumista mm. tukemalla paikallisia liikunnan järjestämisen ja kansalaistoiminnan edellytyksiä sekä kehittämällä lasten ja nuorten liikuntaa. Toimialan kehittäminen perustuu toteutetun liikuntapolitiikan vaikutusten arvioinnille ja tietopohjaisen päätöksenteon periaatteelle.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Edistetään koko väestön liikunnallista elämäntapaa</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1. Toteutetaan valtioneuvoston liikunnan edistämisen linjoista tekemän periaatepäätöksen esitysten valmistelua ja toimeenpanoa.</i></p> <p>Valtioneuvoston periaatepäätös liikunnan edistämisen linjoista sisälsi 43-kohtaisen toimenpideohjelman. Valtion liikuntaneuvoston toteuttamassa arvioinnissa (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2011:3) todetaan, että valtaosa periaatepäätöksen toimenpiteistä on toteutunut suunnitellulla tavalla.</p> <p><i>2. Tuetaan liikuntapaikkarakentamisessa ensisijaisesti laajoja käyttäjäryhmiä palvelevia ja laadukkaita liikuntapaikkoja.</i></p> <p>Liikuntapaikkarakentamista avustettiin 28,88 milj. euroa. Tästä 18,6 milj. euroa käytettiin opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiin rakentamishankeavustuksiin. Aluehallinnolle osoitettiin 9,48 milj. euroa käytettäväksi ns. pienten liikuntapaikkahankkeiden avustuksiin. Liikuntapaikkarakentamisen tutkimus- ja kehittämishankkeisiin myönnettiin 0,8 milj. euroa liikuntapaikkarakentamisen laadun kehittämiseksi. Avustukset on kohdennettu erityisesti laajoja käyttäjäryhmiä palveleviin liikuntapaikkoihin kuten uimahalleihin, jäähalleihin, liikuntahalleihin ja -</p>

saleihin sekä ulkokenttiin. Pienten hankkeiden osalta huomattava osa avustuksista on käytetty lähiliikuntapaikkojen, erityisesti koulupihojen rakentamisen avustamiseen.

3. Vakinaistetaan seuratoiminnan kehittämistuki.

Tuettiin paikallista seuratoimintaa hankesuunnitelman mukaisesti. Avustuksella palkattiin 199 päätoimista työntekijää. Hankkeesta on tehty erillinen vaikuttavuusarviointi. Pääviesti arvioinnista on positiivinen. Valtaosassa seuroja on saatu aikaiseksi tavoitteiden mukaista kehitystä. Myönteisiä seikkoja ovat mm. yhteistyön lisääntyminen sekä seuran sisällä että ulkopuolisten tahojen kanssa, valmennuksen laadun parantuminen, uusien harrastajien mukaantulo ja toiminnan suunnitelmallisuus. Heikkouksina arvioinnissa esille nostettiin mm. resurssien vähäisyys, työnohjaukselliset asiat, palkatun henkilön vaihtuminen ja vapaaehtoisten aktivoimisen haasteellisuus.

4. Jatketaan ja tuetaan terveyttä edistävän liikunnan ohjelmia.

Toteutettiin terveyttä edistävän liikunnan ohjelmaa, jossa myönnettiin avustuksia hankkeille 1,2 milj. euroa ja. Kunnossa kaiken ikää -ohjelmalle myönnettiin 2,3 milj. euroa.

Julkaistiin ikäihmisten liikunnan kansallinen toimenpideohjelma (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2011:30). Ministeriö avusti väestön fyysisen aktiivisuuden ja kunnan nykytilan ja muutosten analyysin laatimista (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2011:15).

Vuoden 2011 aikana valmisteltiin opetus- ja kulttuuriministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön yhteisen poikkialueellisen terveyttä edistävän liikunnan ohjausryhmän asettamista. Ryhmä asetettiin alkuvuodesta 2012.

5. Toteutetaan Liikkuva koulu -hanketta yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa.

Liikkuva koulu -hankkeeseen kohdennettiin määrärahaa yhteensä 1 milj. euroa. Hankkeessa valmistui väliraportti, viimeisteltiin fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmää, jatkettiin tutkimusta ja seurantaa sekä luotiin pohja tiiviimmälle yhteistyölle järjestöjen kanssa. Kaikkien pilottihankkeiden hankevastaaville tehtiin puhelinhaastattelu tammikuussa 2011. Puolet haastateltavista kertoi myönteisen ilmapiirin liikuntaa kohtaan lisääntyneen. Opettajien asenne liikuntaa kohtaan on muuttumassa, ja he ymmärtävät paremmin liikunnan merkityksen koulun arjessa. Lähes kaikki hankkeet ovat lisänneet oppilaiden mahdollisuuksia liikkua koulupäivän aikana.

6. Tuetaan huippu-urheilutyöryhmän esitysten toteutumista.

Tuettiin huippu-urheilun rakennemuutoksen toteutumista erillisavustuksin. Muutostyöryhmä julkaisi väliraportin marraskuussa 2011. Työn konkretisointia jatkettiin sen pohjalta.

7. Tuetaan kansainvälisten urheilun suur tapahtumien hakemista ja järjestämistä sekä niihin liittyvien olosuhteiden kehittämistä.

Tuettiin lajiliittojen hakuprosesseja kansainvälisten arvokisojen saamiseksi Suomeen. Lisäksi vahvistettiin yhteistyötä kaupunkien kanssa

	<p>hakuprosesseja valmisteltaessa.</p> <p>Avustettiin Helsingin Olympiastadionin peruskorjausta 1,0 miljoonalla eurolla vuoden 2012 yleisurheilun EM-kisojen järjestämisen takaamiseksi. Liikuntapaikkojen rahoitussuunnitelmassa vuosille 2012–2015 on mukana neljä valtakunnallisesti merkittävää liikuntapaikkaa.</p> <p><i>8. Osallistutaan aktiivisesti EU:n liikuntapolitiikan valmisteluun ja kehittämiseen.</i></p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö osallistui liikunnan alan kansainväliseen yhteistyöhön monenkeskisen ja EU-yhteistyön piirissä. Yhteistyötoimissa korostui erityisesti urheilutulosten manipuloinnin vastainen työ sekä liikunnan alan vapaaehtoistoiminnan edellytysten luominen EU-tasolla. Vaikutettiin tulevan EU-ohjelmakauden liikuntaa koskeviin linjauksiin. Tuettiin harkinnanvaraisin valtionavustuksin suomalaisten liikuntajärjestöjen kansainvälisiä puheenjohtajuuksia ja muita luottamustehtäviä.</p> <p><i>9. Vahvistetaan liikunnan toimialan osaamista.</i></p> <p>Tuettiin liikuntatieteellisiä tutkimusprojekteja harkinnanvaraisin valtionavustuksin sekä tiede- ja tiedonvälitysyhteisöjen toimintaa yleisavustuksilla. Pohjoismaisen arvioinnin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen Akatemian roolia liikuntatieteellisen tutkimuksen rahoittamisessa tulisi entisestään selventää. Lisäksi arvioinnissa todetaan, että liikuntatieteellistä tutkimusta tehdään pienissä tutkimusyksiköissä, kenttä on hajanainen ja yhteistyö tutkimusryhmien välillä on vähästä. Arviointi kiinnittää huomiota siihen, että päällekkäisyyksien karsimisella ja yhteistyön lisäämisellä voitaisiin saada aikaiseksi parempi tulos.</p> <p>Osoitettiin liikunnan koulutuskeskuksille valtionosuuksia liikunta-alan vapaatavoitteisten opintojen tarjoamiseksi. Avustettiin liikunnan koulutuskeskusten laatu- ja kehittämishankkeita 0,8 miljoonalla eurolla.</p>
--	---

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman 2007–2011 avulla turvataan osaltaan edellytykset lasten ja nuorten kasvulle ja itsenäistymiselle, osallisuudelle ja hyvinvoinnille. Ohjelman toimeenpanossa korostuvat seuraavat toimenpiteet, joihin pyritään suuntaamaan lisätukea nuorisotyömäärärahojen sisäisin siirtein tilanteessa, jossa nuorisotyön määrärahat eivät kasva vuoden 2010 tasta.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Vahvistetaan lasten ja nuorten asemaa lapsi- ja nuorisopoliittisen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden pohjalta</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1. Laajennetaan etsivää nuorisotyötä työparitoiminnan avulla ja tuetaan monialaisen viranomaisyhteistyön käynnistämistä kunnissa 1.1.2011 voimaan tulleen nuorisolakimuutoksen pohjalta.</i></p> <p>Nuorisolain muutoksen myötä etsivä nuorisotyö ja monialainen viranomaisyhteistyö tulivat lain piiriin. Etsivä nuorisotyö on laajentunut: se tavoitti vuonna 2011 9 700 nuorta. (vuonna 2010 melkein 6 000 nuorta). Monialaisen viranomaisyhteistyöverkostojen rakentamista kuntiin tuettiin valtakunnallisella projektilla ja aluekoulutuksilla. Marraskuuhun 2011 mennessä verkostot oli perustettu 203 kuntaan ja ne olivat valmisteilla 60 kuntaan.</p> <p>Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajat priorisoitiin vuoden 2012 TAE:ssa</p>

ja ELYjen nuorisotoimen sopimuksissa.

2. Vahvistetaan nuorten elämänhallintaan liittyvää toimintaa ja mahdollisuuksia sosiaalisen nuorisotyön voimavaroin.

Lasten ja nuorten paikallista harrastustoimintaa tuettiin ELY-keskusten kautta myönnettyjen määrärahojen kautta. Kerhoihin osallistui 53 000 lasta ja nuorta.

Valtakunnallisia nuorisokeskuksia kehitetään leirikoulutoiminnan ohella sosiaalisen nuorisotyön toimijoiksi. Tässä tarkoituksessa myönnettiin määrärahoja valmennuksen aloittamiseksi ja sosiaalisen nuorisotyön toimintamuodon kehittämiseksi.

Osana vuoden 2011 alusta voimaan tullutta nuorisolain muutosta tuettiin kuntien omaa nuorisotalon ohjelmatyötä ja sen sitomista lastensuojelulain 12 § mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmiin.

Ehkäisevän päihde- ja huumetyön alueella tuettiin Preventiimin (HUMAK) toimintaa pääasiallisena työmuotona. Preventiimi on valtakunnallinen osaamiskeskus, joka tarjoaa tietoa ehkäisevästä päihdetyöstä nuorten parissa toimiville ammattilaisille, ja sen verkostoon kuuluu yli 70 toimijaa (kuntia, järjestöjä, säätiöitä, yrityksiä, oppilaitoksia).

Nuorisotoimi oli mukana nuorten yhteiskuntatakuuta valmisteleavassa työryhmässä työhallinnon, sosiaali-, terveys- ja opetustoimien sekä puolustushallinnon kanssa sekä syrjäytymistä, köyhyyttä ja terveysongelmia vähentävässä poikkihallinnollisen toimenpideohjelman ohjausryhmässä sekä elinikäisen ohjauksen työssä.

3. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluja, verkkomedioita, verkkonuorisotyötä ja -toimintaa sekä demokratiakasvatusta tehostetaan. Nuorten aloite- ja kuulemisjärjestelmiä laajennetaan.

Avustettiin nuorten tieto- ja neuvontapalveluja ja verkkomedioita osittain määrärahalta. Edistettiin paikallistason kuulemis- ja osallistumisjärjestelmien kehittämistä mm. tukemalla kuntia aloitekanava.fi-sivuston käyttöönotossa. Lisäksi tuettiin lasten parlamenttien ja nuorisovaltuustojen toimintaa.

4. Toteutetaan lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman arviointi yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiohjelman kanssa. Valmistellaan valtioneuvostolle lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma vuosille 2012–2015. Jatketaan nykyisen ohjelman toimeenpanoa.

Valmisteltiin valtioneuvoston periaatepäätös lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmasta vuosille 2012–2015. Ohjelma hyväksyttiin valtioneuvostossa 8.12.2011. Valtion nuorisotieteen neuvottelukunta vastasi vuosien 2007–2011 kehittämisohjelman arvioinnista.

5. Tuetaan yhdenvertaisten nuorisotyöpalvelujen toteuttamista kunnissa.

Kuntien nuorisotyötä tuettiin sekä valtionosuusjärjestelmän kautta että myöntämällä veikkausvoittovaroja rakentamis- ja kehittämishankkeisiin. Lisäksi järjestettiin koulutusta ja informaatio-ohjausta ELYjen nuorisotoimien kanssa. Samoin toimittiin muiden nuorisotyön toimijoiden

	<p>kanssa, joista merkittävän osan kanssa käydään tulosneuvottelut vuosittain. Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämiskeskustusta (Kanuuna) tuettiin. Humak:in organisoimana tarkasteltiin seuranta- ja tutkimuksellisesti kuntien, seurakuntien ja kansalaisjärjestöjen nuorisotyötä. Seuranta-aineiston tietoja voidaan hyödyntää arvioitaessa nuorisotyön tavoitteiden toteutumista. Nuorisotutkijat yhteistyössä Allianssi ry:n kanssa toteuttivat valtakunnallisen kyselyn nuorille. Kyselyn tuloksia käytetään kuntien nuorisotyöpalvelujen arvioinnissa.</p>
--	---

1.3.4 Hallinto-osasto

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Kehitetään ohjausta ministeriön ja sen hallinnonalan toimintaa tukeväksi ja alueiden toimintaa vahvistavaksi (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</u></p>	<p><i>1. Osallistutaan toimialan ohjaus-, rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmien kehittämiseen uuden hallitusohjelman pohjalta.</i></p> <p>Hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmää uudistetaan osana kuntarakennemuutosta. Kertomusvuonna käynnistettiin selvitys eri alueille tarkoituksenmukaisesta kuntarakenteesta.</p> <p><i>2. Jatketaan hallinnonalan virastojen yhteisten ydintoimintaa tukevien Eduuni-palvelujen (SALAMA, työryhmäpalvelu ja viestintäratkaisu) kehittämistä ja toteuttamista yhteistyössä CSC:n kanssa. Tarjotaan joidenkin Eduuni-palvelujen käyttömahdollisuutta myös keskeisille toimialan organisaatioille.</i></p> <p>SALAMA-asianhallintajärjestelmän perustoiminnallisuus otettiin tuotantoon toukokuussa 2011. Viestintäratkaisu otettiin käyttöön ministeriössä ja eräissä hallinnonalan virastoissa. Syyskuussa julkaistiin koko toimialalle Eduuni-työtilat-palvelu, joka tarjoaa sähköisiä työtiloja verkostoille, hankkeille, projekteille tai organisaatioille. Vuoden loppuun mennessä asiakkaita oli 13 (yliopistoja, ammattikorkeakouluja, virastoja ja verkostoja) ja rekisteröityneitä kaikkiaan 500.</p> <p><i>3. Koordinoidaan ja käynnistetään tietoturvasäädösten mukainen tietojärjestelmien tietoturvasäädösten määrittely ministeriössä ja hallinnonalalla.</i></p> <p>OKM on mukana VM:n käynnistämässä tietoturvasäädösten yhteishankkeessa. Yhteishankkeen tavoitteena on tehostaa ja yhdenmukaistaa säädösten täytäntöönpanoa ja antaa valmiuksia, ohjeita sekä välineitä tietoturvasäädösten perustason toteuttamiseen. Yhteishanke on asetettu ajalla 1.10.2011–30.4.2013.</p> <p>Ministeriössä on tehty organisaation ja IT-prosessien tietoturvasäädösten hallinnasta nykytilan itsearviointi ja tunnistettu tietoturvasäädösten perustason täyttämiseksi tarvittavat kehittämistoimenpiteet.</p> <p><i>4. Kehitetään toimialan valtio-omisteisten yritysten omistajaohjausta suunnittelemalla ja toteuttamalla säännöllinen raportointijärjestelmä ja palautekysely.</i></p> <p>Yhtiökohtaiset raportointimallit on hyväksytty. Palautekysely päätettiin jättää tekemättä, sillä VNK toteutti vastaavan kyselyn samaan</p>

	<p>aikaan.</p> <p><i>5. Kehitetään toimialan valtio-omisteisten yritysten omistusrakenteita strategisten linjausten mukaisesti.</i></p> <p>Luovuttiin valtion omistuksesta vuonna 2010 yhtiötetyssä yliopistojen palvelukeskus Certia Oy:ssä. Osakkeet myytiin Certia Oy:lle itselleen.</p>
--	---

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Edistetään tuottavuutta opetus- ja kulttuuriministeriössä ja hallinnonalalla</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1. Hallinnonalan sähköisen asianhallinnan (SALAMA) toimeenpano saatetaan loppuun valtionavustusten käsittelyn osalta. Huolehditaan SALAMA:n kehittämistarpeista ja käynnistetään tarvittavat kehittämistoimet.</i></p> <p>SALAMAN perustoiminnallisuus on otettu tuotantoon 23.5.2011. Suunnittelua ja toteuttamista valtionavustusten osalta nykyisen HARAVA-valtionavustusjärjestelmän käytöstä SALAMAan on jatkettu.</p> <p><i>2. Käynnistetään valtion yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon Kieku-tietojärjestelmä -hankkeen valmisteluvaihe ministeriössä ja koordinoidaan valmistelu hallinnonalalla.</i></p> <p>Hallinnonalan virastoille on tiedotettu Valtiokonttorin Kieku-hankkeen etenemisestä ja hallinnonalan käyttöönottovalmistelun organisoimisesta. Ministeriössä on aloitettu Kieku-seurantakohdemallin valmistelu.</p> <p>Kieku-käyttöönottoprojektia ei ole asetettu, koska Kieku-hankkeen strateginen ohjausryhmä (VM) on siirtänyt hallinnonalojen käyttöönottoaikatauluja myöhemmäksi – OKM vuoteen 2014.</p> <p><i>3. Lisätään hankintatoimen tuottavuutta hallinnonalalla tehostamalla edelleen toimintaa tilaajien tarpeisiin optimoidulla hankintasalkulla (puitesopimukset) ja vakiinnuttamalla yhteistoimintamalleja hallinnonalalla (yhteistyöryhmä).</i></p> <p>Päättäneitä sopimuksia uusittiin pyrkien hallinnonalalla mahdollisimman kattaviin puitesopimuksiin. Yhteistyöryhmän toimintaa kehitettiin.</p> <p><i>4. Huolehditaan hallinnonalan tuottavuusohjelman 2007–2011 mukaisten tuottavuusvähennysten toteutumisen seurannasta.</i></p> <p>Uuden hallituksen käynnistämän vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman myötä seuranta muutettiin määrärahapohjaiseksi.</p>

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Tehostetaan hallinnon prosesseja ja kehitetään toimintatapoja</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1 Tuetaan johtamisen ja esimiestyön kehittämistä sekä osaamisen ja työhyvinvoinnin edistämistä.</i></p> <p>Esimieskäyttäytymisen henkilökohtainen arviointi ja johtamisen kehittämistyöpajat toteutettiin OKM360-prosessin mukaisesti yksiköiden päälliköille suunnattuna. Henkilökohtaisten tulosten käsittelyn lisäksi esimiehiä tuettiin yhteisten toimintatapojen rakentamisessa muutosjohtamistilanteita varten. Lähiesimiehille ja johtaville asiantuntijoille suunnattu MESI-esimiesvalmennusohjelma toteutettiin kolmannen kerran yhteistyössä kuuden muun ministeriön kanssa.</p> <p>Tulos- ja kehityskeskustelujen rakennetta ja sisältöä uudistettiin osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisenäkökulma huomioiden. Esimiehiä ohjeistettiin ja tuettiin työajankäytön seurannassa omissa työyhteisöissään. Työympäristön ja työn riskien ja haittojen selvittäminen toteutettiin osastoittain työterveyshuollon ja ministeriön työsuojeluorganisaation yhteistyönä.</p> <p><i>2. Tilaustenhallintajärjestelmä (Tilha) otetaan käyttöön ministeriössä ja kahdeksassa hallinnonalan virastossa.</i></p> <p>OKM-kirjanpitoyksikkö on ottanut valtionhallinnon sähköisen tilaustenhallintajärjestelmän Tilhan käyttöön 9.1.2012.</p> <p><i>3. Valtionosuuksia ja -avustuksia koskevaa tarkastustoimintaa tehostetaan toiminnan uudelleen järjestelyillä. Samalla arvioidaan riskienhallinnan organisoiminen ministeriössä.</i></p> <p>Tarkastustoimintaa on tehostettu hankkimalla ulkoisia tarkastuspalveluja valtionosuuks- ja -avustustarkastuksiin. Riskienhallinnan organisoimisen arviointi ei toteutunut.</p> <p><i>4. Otetaan käyttöön uusi kehys- ja budjettijärjestelmä (Buketti)</i></p> <p>Järjestelmä otettiin käyttöön joulukuussa.</p>

1.3.5 Kansainvälisten asiain sihteeristö

Kansallisella Unesco-linjauksella (2010–2012) tehostetaan ja edistetään Suomen Unescopolitiikan johdonmukaisuutta ja edistetään kokonaisvaltaisuutta hallituksen yhteisenä politiikkana. Suomen tavoitteena on vahvistaa Unescon toiminnan tehokkuutta sekä toiminnan kohdistamista globaalisti ajankohtaisiin ja keskeisiin haasteisiin.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Kehitetään Unesco-yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti sekä varmistetaan Suomen osallistuminen Unescon kehittämistä koskeviin prosesseihin</u> (Sivistyksen voima)</p>	<p><i>1. Vastataan Unescon 36. yleiskokouksen valmistelu- ja koordinaatioprosessista Suomen osalta. Vahvistetaan perusta Suomen johdonmukaiselle toiminnalle suhteessa Unescoon. Varmistetaan yleiskokouksessa Unescosta tehdyn ulkoisen arvioinnin seurannan ja jatkotoimenpiteiden käynnistyminen.</i></p> <p>Unescon 36. yleiskokouksen valmistelut suoritettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan toimijoiden sekä mui-</p>

	<p>den ministeriöiden, erityisesti ulkoasiainministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Suomi osallistui kaikkien pääohjelmien mukaisten ohjelmakomissioiden työhön. Pohjoismaisen ja EU-yhteistyön kautta vaikutettiin Unescosta tehdyn ulkoisen arvioinnin suositusten myönteiseen käsittelyyn. Yleiskokouksen päätöksen myötä suositusten toteutus lähtee käyntiin pääjohtajan oman reformin rinnalla. Suomi osallistui aktiivisesti keskeisten aloitteiden läpimenoon: ohjelmakausi muuttuu nelivuotiseksi, strategiakausi kahdeksanvuotiseksi, hallinnosta siirretään varoja ohjelmatoimintaan, kenttärakenne uudistuu sekä laaditaan uusi kumppanuusstrategia.</p> <p>Pääjohtajan aloittamat rationalisointi- ja tehostamistoimet yhdessä hyväksytyjen uusien suositusten kanssa auttavat osaltaan vastaamaan yleiskokouksessa syntyneeseen vakavaan rahoituskriisiin, joka aiheutui USA:n lakkautettua jäsenmaksunsa vastalauseena Palestiinan hyväksymiselle Unescon jäseneksi. USA:n jäsenmaksujen päättyminen merkitsee yli viidenneksen vajetta yleiskokouksen hyväksymään budjettiin. Budjetin paikkaaminen, tasapainottaminen ja Unescon toiminnan mitoittaminen vallitsevaan rahoitustilanteeseen on järjestön seuraavien vuosien suurin haaste.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriön ja ulkoasiainministeriön yhteinen Unesco-linjaus on tuonut toimijoille tukevan selkärangan. Linjauksen mukaisesti Suomi on osallistunut Unescon toiminnan kehittämiseen ja fokuoimiseen mm. osana Unescosta tehdyn ulkoisen arvioinnin tulosten käsittelyä sekä osallistunut aktiivisesti YK-reformiprosessin etenemiseen liittyviin kansallisiin ja kansainvälisiin keskusteluihin.</p> <p><i>2. Perehdytetään ja saatetaan toimintakykyiseksi kaudelle 2011–2014 asetettu Suomen Unesco-toimikunta.</i></p> <p>Toimikunta osallistui Unescon 36. yleiskokouksen valmisteluihin ja oli soveltuvin osin edustettuna Suomen yleiskokousvaltuuskunnassa. Toimikuntaa on hyödynnetty myös koollekutsujana ajankohtaisten horisontaalisten teemojen tiimoilta ja se on tarvittaessa kutsunut lisäasiantuntijoita, jolloin yhteistyöverkosto on samalla entisestään laajentunut.</p>
--	--

Varmistetaan EU:n tulevilla rahoituskehyskaudella (2014–2020) opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan painopisteiden rahoitus

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Osallistutaan EU:n tulevan rahoituskehyskauden suunnitteluun</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky)</p>	<p><i>1. Osallistutaan EU:n toimintaa linjaavan uuden rahoituskehyskauden suunnitteluun ja valmisteluun osana Suomen kansallista valmisteluprosessia.</i></p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö on edistänyt keskeisiä tavoitteitaan tulevaa EU:n rahoitus- ja ohjelmakautta koskevassa valtioneuvoston keskustelussa: EU-rahoituksen tulee edistää osaamista, liikkuvuutta, nuorten osallisuutta, kansainvälistymistä ja luovien alojen kehittymistä.</p> <p>On pyritty varmistamaan, että Lissabonin sopimuksen myötä tullee-</p>

	<p>den uusien toimialojen toimintaedellytykset ylläpidetään. Ministeriö toimitti komissioon, Euroopan parlamenttiin ja jäsenmaihiin nonpaperit koskien hallinnonalansa EU-rahoitusohjelmien tulevaisuutta.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituskehysten valmistelua seuraava rahoituskehysverkosto on kokoontunut säännöllisesti.</p> <p><i>2. Vaikutetaan Euroopan komissioon sekä Euroopan parlamenttiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kannalta tärkeiden painopisteiden rahoituksen turvaamiseksi uudella rahoituskaudella.</i></p> <p>Vaikutettiin aktiivisesti rahoituskehystiä koskevassa kokonaisuudessa komissioon (ml. varhainen vaikuttaminen), neuvostoon, Euroopan parlamenttiin ja muihin jäsenvaltioihin. Vaikuttaminen on ollut sekä suoraa ja henkilökohtaista että ”institutionaalista” kaikissa niissä elimissä, joissa ministeriö on mukana. Vaikuttaminen on ollut jatkuvaa ja siinä on pyritty hyödyntämään jokainen valmistelu- ja käsittelyprosessien vaihe.</p>
--	--

Tavoitteena on kansainvälisen toiminnan vaikuttavuuden, kansainvälisen vuorovaikutuksen ja koulutusviennin lisääminen. Painopisteinä ovat koulutusviennin, hallinnonalan Aasia-yhteistyön sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen yhteistyön kehittäminen.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Vahvistetaan koulutusviennin, kansainvälisen toiminnan vaikuttavuutta ja kansainvälistä vuorovaikutusta</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky)</p>	<p><i>1. Edistetään kansallista koulutusviennin yhteishanketta yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoasiainministeriön ja Finpron kanssa. Edistetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan toimijoiden koulutusvientihankkeita erityisesti viennin pääkohdealueilla.</i></p> <p>Koulutusviennin klusterihanke Future Learning Finland on käynnistynyt ja siinä on mukana yli 70 suomalaista toimijaa. Hankkeen puitteissa on kartoitettu kärkituotealueita, käynnistetty alaklustereita ja luotu yhteinen sähköinen alusta toimijoiden käyttöön. Lisäksi toimijoille on järjestetty yhteisiä koulutus- ja markkinointitilaisuuksia/matkoja.</p> <p><i>2. Selvitetään mahdollisuudet lisätä hallinnonalan osallistumista ja näkyvyyttä Aasiassa ja koulutusviennin pääkohdealueilla.</i></p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö päätti yhdessä ulkoasiainministeriön kanssa lähettää koulutuksesta ja tieteestä vastaavan henkilön Suomen Pekingin suurlähetystöön. Tehtävään valittava aloittaa työnsä Pekingissä kesällä 2012. Shanghaissa paikalta palkattuna olevan Suomen koulutusyhteyshenkilön työpanosta on hyödynnetty myös koulutusviennin edistämiseen.</p> <p><i>3. Laaditaan selvitys opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan yhteistyöstä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen valtioiden kanssa.</i></p> <p>Selvitys on käynnistynyt ja tavoitteena on sen valmistuminen toukokuun 2012 loppuun mennessä.</p> <p><i>Huolehditaan yhteistyössä Opetushallituksen ja CIMOn kanssa</i></p>

	<p><i>vieraskielisen julkaisumateriaalin kattavuudesta ja ajantasaisuudesta. Kehitetään ministeriön ulkoisia englanninkielisiä verkkosivuja käyttäjäystävällisemmiksi.</i></p> <p>Perustettiin ohjausryhmä, jonka tehtävänä on kehittää suomalaista koulutusta ja koulutusjärjestelmää kuvaavien vieraskielisten esitelmämateriaalien tuotantoa opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja CIMOn keskinäisenä yhteistyönä. Ohjausryhmä päätti yhtenäistää esitemateriaalien ulkoasun ja käynnisti sen osalta kilpailutusprosessin sekä päätti verkkoon perustettavasta materiaali-pankista. Ohjausryhmä jatkaa työtään vuoden 2012 aikana.</p> <p>Ministeriön ulkoisten englanninkielisten verkkosivujen kehittäminen siirtyi vuodelle 2012.</p>
--	---

1.3.6 Viestintäyksikkö

Viestinnän tavoitteena on avoimuuden ja vuorovaikutteisuuden lisääminen. Viestinnällisin toimin tuetaan sekä keskeisiä hankkeita että prosesseja.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Tuetaan viestinnällisesti opetus- ja kulttuuriministeriön strategisten painopisteiden toteutumista.</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<ol style="list-style-type: none"> Osastojen keskeisiä hankkeita ja painopisteitä tuettiin viestinnällisesti. Viestinnän suunnittelu oli keskeisesti mukana virastorakenneselvityksessä, PIAAC- tutkimushankkeessa, Oppijan verkkopalvelu (SADe)-hankkeessa ja myös Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -hankkeessa. Hallituksen vaihdoksen edellyttämät viestinnälliset toimet toteutettiin: tiedotteet, www-sivut, valokuvat, yhteistyö VN-viestinnän kanssa ja ensimmäiset ministereiden toimittajatapaamiset. Hallitusohjelmaan sisältyvien keskeisten hankkeiden viestinnän suunnittelua vahvistettiin. Ammattikorkeakoulu-uudistuksen viestinnän suunnittelu ja toteuttaminen aloitettiin samoin Taikouudistuksen. Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajakauden viestinnästä huolehdittiin yhteistyössä osastojen, UM:n ja Pohjoismaiden neuvoston sihteeristön kanssa. Viestintäsuunnitelman mukaisesti toteutettiin kokousviestintä, tiedotteet, verkkosivut, Etusivuverkkolehden jutut ja sisäinen viestintä. Sosiaalista mediaa hyödynnettiin.

Viestinnällisellä yhteistyöllä tuetaan hallinnonalan kokonaisuutta.

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Kehitetään hallinnonalan viestintäyhteistyötä.</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja</p>	<ol style="list-style-type: none"> Hallinnonalan viestijöiden yhteistyö lisääntyi. Kuukausittaisten tapaamisten aiheina ovat olleet mediaseuranta, kilpailuttamiset, sosiaalisen median käytännöt ja loppuvuodesta muutosviestintä. Huolehdittiin VN:n periaatepäätöksen edellyttämästä julkaisutoi-

yhteisöllisyys)	minnan kustannusseurannasta. OKM:n kustannukset lähes puolituivat. Hallinnonalalla on siirrytty tai ollaan siirtymässä sähköiseen julkaisemiseen, mikä on vähentänyt pysyvästi painatuskustannuksia. Seurantaan ei näiltä osin enää ole tarvetta (VM-viestintä ei ole koordinoitunut 2010 jälkeen).
-----------------	---

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<u>Vahvistetaan viestinnän vaikuttavuutta ja osaamista</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)	<p>1. Valmisteltiin viestintälinjaukset vuosille 2011–2015 johtoryhmäkeskustelujen ja henkilöstökyselyjen pohjalta. Valmisteltiin myös sosiaalisen median linjaukset. Linjausten hyväksyntä siirtyi vuoden 2012 puolelle.</p> <p>2. Vahvistettiin viestinnän osaamista mediavalmennuksen avulla.</p> <p>3. OKM:n hallinnonalan vuosikatsausta tiivistettiin entisestään ja painotuksena vaikuttavuutta kuvaava tieto. Vuosikatsaus julkaistiin myös painettuna.</p> <p>4. OKM:n, OPH:n ja CIMO:n työryhmä aloitti koulutuksen esittelyaineiston työstämisen. (vertaa KASin osuus)</p> <p>5. Lisäksi vuoden kuluessa ajantasaistettiin verkkosivujen sisältöjä, kehitettiin ajankohtaisuutta ja uudistettiin ulkoasu.</p>

1.3.7 Sisäisen tarkastuksen yksikkö

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<u>Tehostetaan sisäisen valvonnan prosesseja ja kehitetään toimintatapoja</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)	<p>1. <i>Valtionosuuksia ja -avustuksia koskevaa tarkastustoimintaa tehostetaan toiminnan uudelleen järjestelyillä. Samalla arvioidaan riskienhallinnan organisointi ministeriössä.</i></p> <p>Tehty esityksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi osana ministeriön johtamista ja tulossuunnitteluprosessia. Laadittu vuoden 2012 tulossuunnitelmaan arviot ministeriön strategisista ja operatiivisista riskeistä.</p> <p>2. <i>Kehitetään valtionosuuksien tarkastustoiminnan työnjakoa ja yhteistyötä.</i></p> <p>Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli valtionosuustarkastuksia ja valtionavustustarkastuksia koskevan tarkastussuunnitelman vuosiksi 2010–2011. Tarkastussuunnitelman valmistelussa ja toteutuksessa kuultiin ministeriön osastoja ja yksiköitä. Tarkastussuunnitelman toteutusta käsiteltiin Kuntal-ryhmässä ja kansliapäällikön johtoryhmässä. Sisäisen tarkastuksen yksikkö johti, koordinoi ja ohjasi valtionosuustarkastuksia. Sisäisen tarkastuksen yksikkö on järjestänyt neuvottelutilaisuuksia yhtenäisten tarkastuskäytäntöjen ja tarkastuksen laadun kehittämiseksi.</p> <p>4. <i>Osallistutaan ennakoivan rahoitusvalvonnan kehittämiseen.</i></p> <p>Tehty esityksiä rahoitusvalvonnan kehittämiseksi ja osallistuttu työryhmiin.</p>

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Huolehditaan sisäisen tarkastuksen perustehtävistä</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>1. Huolehditaan ministeriöltä edellytettävästä valvonnasta, yhteydenpidosta ja raportoinnista myönnettyjen EU-varojen hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen osalta.</i></p> <p>Arvioitu ja tarkastettu EU-ohjelmien Elinikäisen oppimisen ohjelman ja Nuorisotoimintaohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmät sekä laadittu vuosittaiset lausumat ohjelmien osalta. Osallistuttu EU-ohjelmien hallintokokouksiin Brysselissä. Laadittu EU-ohjelmien osalta ministeriön hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus ohjelma-kaudelta 2007–2013. Tehty paikallistarkastuksia osana lausumien valmistelua.</p> <p><i>2. Laaditaan sisäistä valvontaa koskevat selostukset ja sisäisen tarkastuksen ohjesäännön määrittämät raportit. Päivitetään sisäisen tarkastuksen ohjesääntö.</i></p> <p>Laadittu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma sekä väärinkäytöstiedot ja muut raportit. Tehty esityksiä ministeriötä koskevien säännösten muuttamiseksi. Osallistuttu valtiontalouden tarkastusviraston ja Euroopan komission tarkastuksiin.</p> <p><i>4. Tuetaan ministeriön johtoa sekä osastoja ja yksiköitä sisäisen valvonnan menettelyiden kehittämisessä.</i></p> <p>Konsultoitu osastoja ja yksiköitä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi.</p>

Tulostavoite 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p><u>Kehitetään hallinnonalan sisäisen tarkastuksen yhteistyötä</u> (Sivistyksen voima, Kilpailukyky, Menestyvät alueet ja elinympäristöt, Osallisuus ja yhteisöllisyys)</p>	<p><i>Sisäisen tarkastuksen yhteistyöllä tuetaan hallinnonalan kokonaisuutta.</i></p> <p>Laadittu kaksi eri selvitystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen järjestelyistä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla.</p>

1.3.8 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.8.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan taloudellisuuden seuranta perustuu sisäisen laskennan tuottamiin tietoihin tulosyksiköiden ja toimintaprosessien kustannuksista. Tiedot tuotetaan palkkojen osalta kolme kertaa vuodessa tehtävien työaikailmoitusten perusteella. Prosesseille kohdenneetaan noin 80 % opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan kustannuksista. Opintotuen muutoksenhakulautakunta, Taiteen keskustoimikunta ja alueelliset taidetoimikunnat ovat työaikaseurannan ulkopuolella. Toiminnan kokonaiskustannuksiin nämä yksiköt kuitenkin sisältyvät. Kustannuksiin sisältyy kaikki opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnasta aiheutuvat kustannukset riippumatta siitä miltä talousarvion momentilta ne on rahoitettu.

Opetus- ja kulttuuriministeriön työajankäyttö ja kustannukset prosesseittain vuosina 2009- 2011

Prosessit	2009	2010	2011	Muutos	2009	2010	2011	Muutos	
	HTV	HTV	HTV	% 10/11	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa		
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	43,2	48,2	46,5	-3,5	10 758	12 339	10 377	1)	-15,9
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	19,8	15,0	13,0	-13,7	1 442	1 156	977		-15,5
Toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta	12,9	13,5	13,6	0,7	991	1 070	1 054		-1,4
Hallinnonalan / toimialan ohjaus	47,9	45,3	44,1	-2,7	19 671	19 652	18 817	1)	-4,3
Asiantuntijatehtävät					-	-			
Yhteistyö muiden hallinnonalojen kanssa	8,2	9,3	10,0	7,1	774	725	757		4,5
EU-asiat	15,7	14,3	13,8	-3,2	1 549	1 440	1 341		-6,9
Kansainväliset asiat	14,0	15,6	15,0	-3,3	2 045	2 333	2 519		7,9
Sisäinen hallinto (keskitetty ja hajautettu)	84,8	83,0	76,7	-7,6	11 024	10 926	10 183		-6,8
Maksullinen palvelutoiminta	1,7	1,4	1,1	-20,3	124	108	78		-27,6
Palkallinen poissaolo	63,9	65,0	60,6	-6,8	3 794	4 199	3 832		-8,7
YHTEENSÄ	312,2	310,6	294,4	-5,2	52 173	53 947	49 935		-7,4
Prosesseille kohdistamattomat kustannukset					3 598	4 429	2 590		-41,5
Opintotuen muutoksenhakulautakunta					719	718	702		-2,3
Taiteen keskustoimik. ja al. taidetoimikunnat					7 780	8 625	8 462		-1,9
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ					64 269	67 719	61 688		-8,9

1) Sisältää korkeakoulu- ja tiedeyksikön ostamia atk:n käyttöpalveluja CSC-Tieteellinen laskenta Oy:ltä

v. 2011 13 988

v. 2010 14 578

v. 2009 15 035

v. 2008 13 424

2) tehtävän nimike muutettu 1.1.2009

3) poistot, lomapalkkavelan muutos, sairaspäivärahopalautukset

Työaikaseurannan mukaan henkilötyövuosien määrä väheni kertomusvuonna 5,2 % (=16,2 htv). Toiminnan kokonaiskustannukset laskivat 8,9 %. Henkilöstökulut pienenevät 11,1 %, palvelujen ostot 7,4 % ja poistot 23,9 %. Vuokratkustannukset nousivat 1,3 % vuoden 2010 tasosta.

Toimintoprosesseittain tarkasteltuna suurimmat muutokset edelliseen vuoteen verrattuna tapahtuivat lainsäädännön valmistelu ja seurantaprosessissa, johon käytetty työaika väheni noin 14 % ja maksullisessa palvelutoiminnassa, vähennys 20 %. Prosessiin "yhteistyö muiden hallinnonalojen kanssa" käytetty työaika lisääntyi 7 %. Kansainvälisiin asioihin käytetty työaika väheni 3 % mutta kustannukset lisääntyivät 8 %.

Sisäiseen hallintoon käytetty työaika ja kustannukset vähenivät edelleen. Myös palkallinen pois-saolo väheni kertomusvuonna.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan kulut menolajeittain vuosina 2009-2011

Menolaji	2009	2010	2011	Muutos 10/11	
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 413	881	859	-22	-2,5
Henkilöstökulut	24 626	26 756	23 789	-2 967	-11,1
Vuokrat	3 934	3 920	3 972	53	1,3
Palvelujen ostot	27 812	29 810	27 606	-2 204	-7,4
Muut kulut ja rahoitustuotot ja kulut	2 102	1 595	1 841	247	15,5
Poistot	4 382	4 757	3 621	-1 137	-23,9
Yhteensä	64 269	67 719	61 688	-6 030	-8,9

Politiikkalohkoittain tarkasteltuna koulutus- ja tiedepolitiikan ja kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan suhteellinen osuus kokonaiskustannuksista on pysynyt lähes ennallaan.

Koulutus- ja tiedepolitiikan kustannuksista on poistettu CSC-Tieteellinen laskenta Oy:ltä ostetut atk palvelut n. 14 milj. euroa

Tuottavuuden tunnuslukuja prosesseittain ei opetus- ja kulttuuriministeriössä ole laskettu. Kokonaistuottavuutta seurataan Tilastokeskuksen vuosittaisen kyselyn perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikköön kuuluvat virastot raportoivat toiminnallisesta tehokkuudestaan omista toimintakertomuksissaan. Tämän kertomuksen lukuun 1.3.9 Kirjanpitoyksikköön kuuluvien muiden virastojen tuloksellisuus, sisältyy tunnuslukuja myös virastojen toiminnallisesta tehokkuudesta.

1.3.8.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Opetus- ja kulttuuriministeriössä ei ole asetettu maksullista toimintaa koskevia tulostavoitteita.

Kirjanpitoyksikössä maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoista 96 % muodostuu ylioppilastutkintolautakunnan perimistä tutkintomaksuista.

KIRJANPITOYKSIKÖN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUULASKELMAT 2009 - 2011 MAKSUPERUSTELAIN MUKAISET JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET

TUOTOT	2009	2010	2011
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	7 775 620	7 858 378	8 157 475
- maksullisen toiminnan muut tuotot		322 688	167 140
Tuotot yhteensä	7 775 620	8 181 066	8 324 615
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	59 118	72 713	83 026
- henkilökustannukset	5 833 333	6 231 320	6 248 237
- vuokrat	409 784	426 409	425 951
- palvelujen ostot	1 806 740	2 001 288	1 925 535
- muut erilliskustannukset	81 803	104 006	182 207
Erilliskustannukset yhteensä	8 190 778	8 835 736	8 864 956
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	95 981	238 570	253 017
- poistot	24 145	18 358	7 536
- korot	2 311	756	502
- muut yhteiskustannukset	96 891	0	126
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	219 328	257 683	261 181
Kokonaiskustannukset yhteensä	8 410 106	9 093 419	9 126 137
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	-634 486	-912 353	-801 522

**KIRJANPITOYKSIKÖN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMAT 2009 - 2011
ERILLISLAIN PERUSTEELLA HINNOITELLUT SUORITTEET**

TUOTOT	2009	2010	2011
Maksullisen toiminnan tuotot			
- Maksullisen toiminnan myyntituotot	335 443	300 251	377 460
- Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	335 443	300 251	377 460
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	9 678	12 973	4 681
- henkilökustannukset	340 780	310 696	287 703
- vuokrat	57 307	72 758	63 607
- palvelujen ostot	213 081	156 655	95 565
- muut erilliskustannukset	2 030	4 478	566
Erilliskustannukset yhteensä	622 876	557 560	452 122
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	100 166	71 547	63 746
- poistot	3 726	1 728	598
- korot			55
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	103 892	73 275	64 399
Kokonaiskustannukset yhteensä	726 768	630 835	516 521
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	-391 325	-330 584	-139 061

Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki

KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN

Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki

KIRJANPITOYKSIKÖN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMAT 2009 - 2011
MAKSUPERUSTELAIN MUKAISET MUUT SUORITTEET

TUOTOT	2009	2010	2011
Maksullisen toiminnan tuotot			
- Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 121 402	1 601 432	1 534 010
- Maksullisen toiminnan muut tuotot	634 894	19 102	62 399
Tuotot yhteensä	1 756 296	1 620 534	1 596 409
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	26 020	23 122	34 525
- henkilökustannukset	744 863	782 735	736 793
- vuokrat	636 262	625 861	656 356
- palvelujen ostot	347 924	335 228	382 310
- muut erilliskustannukset	53 491	46 420	59 710
Erilliskustannukset yhteensä	1 808 560	1 813 367	1 869 694
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista ¹⁾			
- tukitoimintojen kustannukset	150 322	159 256	148 296
- poistot		0	11 691
- korot	1 627	988	2 726
- muut yhteiskustannukset	238 094	240 104	258 921
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	390 043	400 348	421 634
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 198 603	2 213 715	2 291 328
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	-442 307	-593 181	-694 919
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KAVA	155 073	140 000	150 000
CIMO	139 282	126 019	166 699
Celia	4 000		
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-143 952	-327 161	-378 220
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KAVA	163 909	140 000	150 000
CIMO	144 000	148 718	166 699
Celia	8 000	4 000	4 000

¹⁾ Yhteiskustannusten laskentatapaa on muutettu v. 2011 alkaen

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tuotoista 24 % muodostuu Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen, 40 % Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen ja 24 % Kansallisen audiovisuaalisen arkiston tuotoista.

1.3.8.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista 5 % muodostuu opetus- ja kulttuuriministeriön, 79 % Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen ja 10 % Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen tuotoista.

KIRJANPITOYKSIKÖN YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS- LASKELMAT 2009 - 2011

YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT	2009	2010	2011
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	1 671 411	1 171 320	1 181 293
- EU:lta saatu rahoitus	1 808 367	2 241 312	2 017 766
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		149 739	160 728
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	254 786	195 943	222 619
Tuotot yhteensä	3 734 564	3 758 315	3 582 406
KUSTANNUKSET			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	25 192	39 197	20 744
- henkilökustannukset	2 790 719	3 288 082	3 244 164
- vuokrat	80 551	77 689	76 384
- palvelujen ostot	831 842	875 696	946 937
- muut erilliskustannukset	541 730	548 326	616 339
Erilliskustannukset yhteensä	4 270 034	4 828 990	4 904 568
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista ¹⁾			
- tukitoimintojen kustannukset	629 268	698 638	865 709
- poistot	13 524	14 723	10 792
- korot			321
- muut yhteiskustannukset	512 267	617 699	766 825
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 155 059	1 331 060	1 643 647
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 425 093	6 160 050	6 548 215
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot-kustannukset)	-1 690 529	-2 401 735	-2 965 809
Omarahoitusosuus, %	69 %	61 %	55 %

¹⁾ Yhteiskustannusten laskentatapaa on muutettu v. 2011 alkaen

1.3.8.4 Suoritteiden määrät

Vuoden 2011 aikana annettujen hallituksen esitysten määrä jäi vajaaseen kolmannekseen vuoden 2010 tasosta. Valtioneuvoston asetusten määrä pieneni hieman. Opetus- ja kulttuuriministeriön antamien asetusten määrä oli jonkin verran viime vuosien keskimääräistä tasoa suurempi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamien toimielinten määrä jäi runsaaseen puoleen edellisvuotesta.

Hallituksen esitykset, VN:n ja OKM:n asetukset 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Hallituksen esitykset*	14	11	14	25	7
Valtioneuvoston asetukset*	19	11	30	20	17
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetukset**	19	14	11	14	19
Yhteensä	52	36	55	59	43

*) Lähde: PTJ

**) Lähde OKM:n hallintodiaari ja Salama-asianhallintajärjestelmä

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat toimielimet 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Säädösvalmisteluhanke	51	36	50	23	15
Johtokunta	6	4	0	3	4
Johtoryhmä	1	1	2	2	1
Koordinaatioryhmä	2	0	2	2	1
Lautakunta	6	1	5	3	3
Neuvottelukunta	9	4	6	4	3
Ohjausryhmä	14	7	6	0	3
Yhteistyöryhmä	0	4	2	4	1
Toimikunta	38*	2	2	66**	3
Selvityshenkilö	3	4	4	1	3
Työryhmä	22	25	29	13	28
Muut	10	7	6	5	10
Neuvostot	4	0	4	6	3
Toimielimet yhteensä	170	95	118	132	78

*) sisältää joka kolmas vuosi asetettavat koulutustoimikunnat, joita vuonna 2007 34 kpl.

**) koulutustoimikunnat asetettu kahdesti

Lähde: OKM:n hankerekisteri

Viestinnän tunnuslukuja 2008–2011

	2008	2009	2010	2011
Mediaviestintä/uutistoiminta				
Tiedotteet suomeksi	262	243	234	226
ruotsiksi	128	112	123	105
englanniksi	7	6	15	5
muilla kielillä	-	-	-	-
Englanninkieliset koosteet	10	12	12	-
Mediakatsaus	päivittäin erityisseuranta yliopistouudistuksesta	päivittäin erityisseuranta yliopistouudistuksesta	päivittäin erityisseuranta tuntijaosta, verkkoseuranta	päivittäin erityisseuranta amk-uudistuksesta räätälöidyt verkkoseurannat
Www-palvelu				
Sivuhakuja	käynnit 1,1 milj. sivut 5,9 milj. kävijät 630 000	käynnit 1,1 milj. sivuhaut 6,9 milj. kävijät 632 000	1,3 milj. vierailua yli 8 milj. sivuhakua 688 000 vierailijaa	1,3 milj. vierailua 8,7 milj. sivuhakua 620 000 vierailijaa
Pääsivun ajankohtaisnostot	su 118 (2,3/vko) ru 88 (1,67/vko) en 43 (0,8/vko) + automaattisesti päivittyvät	su 129 (/vko) ru 51 (/vko) en 34 (/vko) + automaattisesti päivittyvät	su 118 (2,2/vko) ru 57 (1,1/vko) en 34 (1,3/2vko) + automaattisesti päivittyvät tiedotteet ja julkaisut	su 91 kpl ru 50 kpl en 13 kpl loppuvuodesta verkkouutiset
Etusivu-verkkolehti	21	21	20	20
Palautteet virtuaalivirkamiehelle	979	1 142	1 100	771
Julkaisutoiminta				
Julkaisusarjojen julkaisut	67	104	68	68
Muut julkaisut (mm. EU-puheenjohtajuuskauteen liittyvät)	3	-	yleisesite 6 kielellä	-
Henkilöstölehti Nyt	13	13	13 (eNyt 9)	12
Sisäpihan uutiset	291 uutista, 5,6 uutista/vko	242 uutista, 6,2 uutista/vko	342 uutista	329 uutista

1.3.9 Kirjanpitoyksikköön kuuluvien muiden virastojen tuloksellisuus

1.3.9.1 Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus

1. Toiminnan vaikuttavuus ja tuloksellisuus

CIMO on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen liikkuvuuden ja kansainvälisen yhteistyön asiantuntija- ja palveluorganisaatio.

Ministeriö oli asettanut CIMOLle seuraavat tulostavoitteet, jotka on kirjattu valtion tulo- ja menoarvioon vuodelle 2011: CIMO

- edistää kansainvälistä vuorovaikutusta suomalaisessa koulutuksessa ja työelämässä sekä kulttuuri- ja nuoriso- ja kansalaistoimen alueella;
- tukee toiminnallaan kansainvälisen liikkuvuuden lisäämistä sekä suomalaisen koulutuksen ja kulttuurin kansainvälistä näkyvyyttä ja kilpailukykyä;
- toteuttaa apuraha- ja muita liikkuvuusohjelmia sekä vastaa Euroopan unionin koulutus-, kulttuuri- ja nuoriso-ohjelmien, Kansalaisten Eurooppa ja Management Partnership -ohjelman kansallisesta toimeenpanosta sekä pohjoismaisen Nordplus- ja Nordkurs ohjelman toimeenpanosta;
- järjestää neuvonta- ja tietopalveluja sekä markkinoi koulutusta kansainvälisesti, erityisinä painopistealueina ovat Aasia erityisesti Kiina ja Intia, Pohjois-Amerikka ja Venäjä;
- tukee Suomen kielen ja kulttuurin opetusta ulkomaisissa yliopistoissa;
- järjestää ulkomaisille yliopisto-opiskelijoille suomen kielen kursseja Suomessa
- lisää tietotekniikan hyväksikäyttöä tiedotuksessa, neuvonnassa ja koulutuksessa.

CIMO täytti kesäkuussa 20 vuotta. CIMOn strategian mukaisesti CIMOn perustehtävänä on suomalaisen yhteiskunnan kansainvälistäminen, ja toiminta tähtää aidosti avarakatseiseen Suomeen. Vuoden 2011 aikana jatkettiin strategiatyötä tekemällä uudet henkilöstö-, tieto-, eCIMO-, ja viestintästrategiat.

CIMO teetti toisen sidosryhmätyytyväisyyskyselyn, johon vastasi 800 henkilöä. CIMOn yleinen maine on erittäin hyvä ja se on vahvistunut edelleen kahden viime vuoden aikana. Vastaaajien mielestä CIMO on onnistunut keskeisissä strategian mukaisissa tavoitteissaan hyvin ja enemmistön mielikuva CIMOsta on positiivinen. Vastaaajista 86 % on valmis suosittelemaan CIMOn palveluita myös muille.

Yhteistyö ulkoasiainministeriön kanssa lisääntyi merkittävästi ja CIMO sai hallinnoitavaksi uuden korkeakoulu-IKI-ohjelman ja vastuun Afrikan koulutussektorin kehitysjärjestön ADEAn suomalaisosallistumisen koordinoinnista. Suomalaisen koulutuksen tunnettuuden lisäämiseksi CIMO osallistui vuoden aikana yli kymmeneen Suomen edustustojen koordinoimaan tilaisuuteen. Esimerkkinä San Diegossa järjestetty viikon mittainen Finn Fest, jonka erityisenä teemana oli suomalainen koulutus.

CIMO koordinoi 23 korkeakoulun osallistumisen ulkomaalaisille opiskelijoille suunnattuun International Student Barometer kyselyyn. Kyselyyn vastasi useista eri maista 158 000 opiskelijaa, joista 6440 vastaajaa oli Suomesta. Valtaosa eli 89 % kyselyyn vastanneista ulkomaalaisista opiskelijoista on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä opiskeluunsa Suomessa.

2. Siirtomenojen vaikuttavuus ja tulostavoitteiden saavuttaminen

Vuonna 2011 CIMO myönsi eri ohjelmissaan projektiavustuksina, hanketukina ja yksilöapurahoina yhteensä 35,2 miljoonaa euroa, jossa on kasvua vuoteen 2010 verrattuna 22,2 prosenttia. Apurahamaksatuksista tuli 53,5 % Euroopan unionilta, 16 % opetus- ja kulttuuriministeriöltä, 13 % Pohjoismaiden ministerineuvostolta, 17 % muilta valtion virastoilta ja 0,5 % muilta tahoilta. Apurahojen määrää kasvatti erityisesti ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyömäärärahoista rahoitettu korkeakoulu-IKI ohjelma.

Tulosopimuksessa opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovittu liikkuvuutta koskeva määrällinen kokonaistavoite ylitettiin, mutta kaikkia osatavoitteita ei saavutettu. Elinikäisen oppimisen ohjelmassa kokonaistavoite saavutettiin. Suomesta lähtevien Erasmus-opiskelijoiden ja harjoittelijoiden määrä kasvoi edellisvuodesta. Erityisesti korkeakoulujen opettajien ja henkilökunnan osallistuminen ohjelmaan kasvoi. Liikkuvuusmäärät Leonardo-, Comenius- ja Grundtvig-osaohjelmissa kasvoivat samoin. Suomeen tulevien Erasmus-opiskelijoiden ja –harjoittelijoiden osalta ei sen sijaan päästy tavoitteeseen, vaikka kasvua edellisvuoteen verrattuna oli hivenen.

EU:n Youth in Action –nuorisotoimintaohjelmassa osallistujamäärä kasvoi 37 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja ylitti myös asetetun tavoitteen.

Kansallisesti rahoitettujen kahden- ja monenvälisen vaihto-ohjelmien osalta kokonaistavoite oli asetettu korkealle eikä siihen päästy käytettävissä olevilla apurahoilla. Maantieteellisten painopistealueiden osalta saavutettiin ainoastaan Venäjän osalle asetetut tavoitteet. Aasiaan painopistettä muutettiin koskemaan ainoastaan Intiaa ja Kiinaa, mikä selittää osaltaan laskevat osallistujamäärät.

Taulukko 1. CIMOn määrälliset tavoitteet ja toteumat 2009–2011

	2009 Toteuma	2010 Toteuma	2011 Tavoite	2011 Toteuma
LLP-ohjelmaan osallistuvat*	19 198	19 399	19 995	20 466
- Suomesta lähtevät	12 658	12 879	13 165	13 793
- Suomeen saapuvat	6 540	6 520	6 830	6 673
Nuoriso toimintaohjelmaan YiA osallistuvat	2 429	2 492	2 500	3 413
Kahdenvälinen ja monenkeskeinen yhteistyö	1601	1 916	2 130	1 591
- Venäjä	411	470	300	483
- Aasia	113	163	120	99
- Pohjois-Amerikka	130	140	210	159
- muut stipendiohjelmat	-	-	-	-
Muu harjoitteluvaihto ja apurahat	947	854	1500	850
- North-South-South kehitysohjelma	295	289	250	279
Suomen kielen kesäkurssit ja opetusvierailut	199	217	225	200
Yhteensä	23 722	24 024	25 100	25 949

3. Talous ja henkilöstö

CIMOn kokonaisrahoitus vuonna 2011 oli 47,1 miljoonaa euroa. Lisäystä edellisestä vuodesta oli 17,2 %. Kokonaisbudjetista 72,1 % muodostuu ulkoisesta rahoituksesta. Toimintaan käytetyt määrärahat olivat 11,03 miljoonaa euroa, mikä on 3,9 % edellisvuotta enemmän. Henkilötyövuosien määrä pieneni 0,6 henkilötyövuotta edellisvuodesta. Henkilöstökustannukset ovat nousseet tuotto- ja kululaskelman mukaan 0,68 %.

Taulukko 2. CIMOn henkilötyövuodet 2009 - 2011

	2009	2010	2011
CIMO	105,44	108,6	108,5
Lähetetyt yliopistonopettajat	23,58	22	21,5
Henkilötyövuodet yhteensä	129,02	130,6	130

Työtyytyväisyystutkimus toteutettiin syys-lokakuussa 2011. Työtyytyväisyysbarometrin vastausten keskiarvo oli 3,4 asteikolla 1–5. Tulos oli samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Sairauspäivien määrä kasvoi ja oli henkilötyövuotta kohden 10,4 päivää. Lyhyiden poissaolojen 1 – 3 päivää määrä väheni.

Talukko 3. Sairauspoissaolot 2009 - 2011

	2009	2010	2011
sairauspäiviä kpl	827	886	1 136
sairautapauksia	259	339	342

CIMON KOKONAISRAHOITUSRAKENTEEN YHTENVETO 2011

Talousarviotili	Määrärahat (EUR)				
	Vuosi 2011 Kertyneet varat	Edellisiltä vuosilta	Käytettävissä 2011	Käytetty 2011	Siirretty 2012
(TA + LTA)					
TOIMINTAMENORAAHOITUS VALTION TALOUSARVIOSSA 29.01.03					
29.01.03.1 Toimintamenot	4 194 000	500 910	4 694 910	4 386 324	308 586
29.01.03.2 Maksullisen palvelutoiminnan tukeminen (CIMOn asuntolatoimi)	144 000	22 699	166 699	166 699	0
29.01.03.3 Suomen kielen ja kulttuurin opetus ulkomaisissa yliopistoissa (UKAN)	1 684 000	65 704	1 749 704	1 587 514	162 190
29.01.03.4 Kansainvälisen henkilövaihdon apurahat ja avustukset	2 802 000	413 590	3 215 590	3 215 590	0
CIMON TOIMINTAMENOT	8 824 000	1 002 903	9 826 903	9 356 126	470 777
<i>vrt. tilinpäätös 2010</i>	<i>8 807 000</i>	<i>950 682</i>	<i>9 757 682</i>	<i>8 754 779</i>	<i>1 002 902</i>
TÄYDENTÄVÄ RAHOITUS (OKM)					
<i>Useilta eri talousarviotileiltä</i>					
TÄYDENTÄVÄ RAHOITUS YHTEENSÄ	3 741 612	863 147	4 604 758	3 796 262	808 496
<i>vrt. tilinpäätös 2010</i>	<i>2 907 550</i>	<i>516 690</i>	<i>3 424 240</i>	<i>2 656 093</i>	<i>768 147</i>
TILIKAUDEN TOTEUMA / TALOUSARVIOMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ					
TALOUSARVIOMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	12 565 612	1 866 050	14 431 661	13 152 389	1 279 273
<i>vrt. tilinpäätös 2010</i>	<i>11 714 550</i>	<i>1 467 372</i>	<i>13 181 922</i>	<i>11 410 873</i>	<i>1 771 049</i>
ULKOPUOLINEN RAHOITUS					
1. Asuntolatoimen nettobudjetoidut tuotot					630 650
2. Muu nettobudjetoitu toiminta yhteensä					17 133 372
2.A. Nettobudjetoitu toiminnan rahoitus yht.					2 603 301
- EU- rahoitteinen ohjelma- ja projektitoiminta					2 016 291
- PMN-rahoitteinen ohjelma- ja projektitoiminta					175 048
- Muu nettobudjetoitu toiminnan rahoitus					411 962
2.B. Nettobudjetoituidut apurahat (29.01.03.4) yht.*					14 530 071
EU-rahoitus:					14 350 221
- EU:n elinikäisen oppimisen ohjelma (LLP)					12 832 234
- EU:n nuorisotoiminta -ohjelma (YIA)					1 151 227
- Management Partnership -ohjelma (MP)					366 760
PMN -rahoitus:					25 590
- Pohjoismainen virkamiesvaihto					25 590
Muu rahoitus:					154 260
3. Yhteistoiminta / rahoitus muilta valtion virastoilta (talousarviotili 6301)					6 754 445
- rahoitus ohjelmahallintoon (UM, VM, TEM)					663 586
- rahoitus apurahoihin (UM, VM, OPH)					6 090 860
4. Arvonlisäveromenot 29.01.29 (VM)					474 791
5. TALOUSARVION ULKOP. RAHOITUS APU-RAHOIHIN YHTEENSÄ (tasetili 2622) *					8 990 016
5.A EU-RAHOITUKSESTA MAKSETUT APURAHAT					4 447 235
- EU:n elinikäisen oppimisen ohjelma (LLP)					4 147 810
- EU:n nuorisotoiminta -ohjelma (YIA)					299 424
5.B PMN -RAHOITUKSESTA MAKSETUT APURAHAT					4 542 781
- Nordplus -ohjelma					4 542 369
- Pohjoismainen virkamiesvaihto					412
TALOUSARVION ULKOPUOLINEN RAHOITUS YHTEENSÄ (kohdat 1-5)					33 983 274
<i>vrt. tilinpäätös 2010</i>					<i>28 802 465</i>
KAIKKI YHTEENSÄ 2011 (EUR)					47 135 663
<i>vrt. tilinpäätös 2010</i>					<i>40 213 338</i>

* CIMO on siirtynyt vuoden 2011 alusta apurahoihin saatavan talousarvion ulkopuolisen rahoituksen osalta nettobudjetoitiin (toimintameno alajaoteltu mom. 2901034 on nettobudjetoitu) Nettobudjetoitiin siirrytään asteittain eli 2011 käynnistyneiden uusien EU apurahasopimusten osalta. Ennen vuotta 2011 alkaneiden sopimusten rahoitus ja maksatukset käsitellään loppuun tasetilillä 2622.

Taulukko 4. Apurahamaksatukset rahoituslähteittäin 2009 -2011

	2011	2010	2009
EU-rahoitus	18 797 456	17 610 227	16 874 374
PMN -rahoitus	4 568 371	4 165 141	3 735 000
Rahoitus muilta valtion virastoilta	6 090 860	2 668 778	2 302 244
CIMOn toimintamenot	3 215 590	2 918 188	2 804 097
OKM erillisrahoitus	2 394 730	1 369 164	1 354 372
Muu rahoitus	154 260	96 041	173 811
YHTEENSÄ	35 221 266	28 827 539	27 243 898

1.3.9.2 Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Vaikuttavuus

Kotuksen tulossopimus 2011:

Kotuksen kannalta keskeiset opetusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lisääminen sekä kansainvälisyyden vahvistaminen.

- Kotus tekee työtä kansalliskielten aseman säilymiseksi yhteiskunnan kaikilla aloilla käytettävänä kielenä.
- Kotus tekee työtä vähemmistökielten aseman parantamiseksi Suomessa.
- Kotus tuottaa tutkimukseen perustuvaa tietoa kotimaisista kielistä ja kielitilanteesta.
- Kotus pyrkii parantamaan osaltaan kotimaisten kielten tutkimusaineistojen infrastruktuuria niin, että aineistot ovat mahdollisimman laajasti kaikkien käytössä.

Kotuksen toiminta tähtää yhteiskunnan ja asiakkaiden tarpeiden huomioon ottamiseen. Kotuksen rooli kielen asiantuntijana on vahva. Ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvat kielilautakunnat, 11-jäseninen neuvottelukunta ja lehtien toimitusneuvostot edustavat keskeisiä sidosryhmiä. Huomionarvoista on myös, että Kotuksen asiantuntemusta hyödynnetään tiedehallinnossa, tieteellisissä asiantuntijatehtävissä, lukuisissa elimissä ja työryhmissä sekä mediassa.

Kaikkiaan Kotus on jo vuosien ajan määrätietoisesti lisännyt näkyvyyttään ja tunnettuuttaan. Tiedotuksessa ja Kotuksen brändin vahvistamisessa tärkeitä foorumeita ovat Kotuksen lehdet *Kielikello*, *Språkbruk* ja *Hiidenkivi* sekä Kotus-blogi. Verkkopalvelua hyödynnetään yhä enemmän. Parhaiten työn tunnettuutta lisäävät laadukkaat julkaisut sekä muu toiminta tiedeyhteisössä ja erilaisissa asiantuntijatehtävissä. Kotuksen työn tunnettuutta edistää se, että sillä on suorat yhteydet sekä kansalaisyhteiskuntaan että viranomaisiin. Silti näkyvyyttä on yhä parannettava, ja huomio on kohdistettava erityisesti siihen, mm. palautejärjestelmää kehittämällä, että myös nuoret sukupolvet löytävät Kotuksen palvelujen ja kansallisesti merkittävien kielitieteellisten tutkimusaineistojen äärelle.

Kielipolitiikan ja kielenhuollon näkyvyys ja vaikuttavuus

Vuonna 2011 on ollut meneillään monia hankkeita, jotka kohdistavat viranomaisten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten sekä kansalaisten huomion kansalliskielten käyttöalaan ja laatuun. Suomen kielen kielipoliittista toimintaohjelmaa *Suomen kielen tulevaisuus* tehtiin edelleen tunnetuksi, ja Kotus on mukana Helsingin yliopiston koordinoimassa Tieteen kansallinen termipankki -hankkeessa.

Erityisesti keskityttiin virkakielen ja virallisen nimistön kysymyksiin. Merkittävä askel oli se, että Kotuksen esillä pitämä kansallinen kielistrategia sekä virkakielen parantaminen otettiin hallitusohjelmaan. Kannanottoja näistä asioista esitettiin medioissa ja suoraan virastoille.

Kielitoimiston oikeinkirjoitusoppaan ja Kielitoimiston sanakirjan jatkuva hyvä vastaanotto osoittaa, että tällaisia teoksia tarvitaan ja että ne palvelevat monenlaisia käyttäjiä. Niin ikään puhelinneuvonnan ja koulutuksen avulla tavoitettiin monia kielenkäyttäjryhmiä, vaikka kysyntä on jonkin verran vähentynyt, koska Kotus on pyrkinyt lisäämään kaikille suunnattua verkkoneuvontaa. Myös ruotsin kielen huollon vaikutuskanavat ovat laajat, ja yhteistyö valtion ja kuntien elinten, lehdistön ja koulumaailman kanssa oli tiivistä. Kotuksen verkkopalveluun lisättiin runsaasti uutta aineistoa, mm. ruotsinkielinen kielenhuollon tietokanta *Ordförrådet*, sukunimien taivutusluettelo ja luettelo Kreikan paikannimistä suomeksi. Lisäksi uudistettiin virkakielisivut ja lisättiin englanninkielistä aineistoa. Kielenhuollossa on siis yhä vahvemmin siirrytty verkkoon. Tätä suuntausta tulee vahvistaa entisestään. Google Analyticsin mukaan Kotuksen verkkosivuilla oli vuoden aikana noin 530 000 kävijää, noin 800 000 käyntiä ja noin 3 490 000 katselua. Suuri osa kävijöistä vieraili nimenomaan kielen- ja nimistöhuollon sivuilla.

Vähemmistökielissä keskeinen alue on ollut saamen kielten huolto ja tutkimus. Romanikielessä Kotuksella on ollut vankka asema. Viittomakielessä on toimittu tiiviissä yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa. Vuoden aikana on suunniteltu sitä, miten vähemmistökielet voidaan tulevaisuudessa ottaa huomioon, kun niiden huolto ja tutkimus eivät enää vuodesta 2012 lähtien kuulu Kotuksen ydintehtäviin.

Yhteiskunnalle tärkeitä tutkimushankkeita ja monipuolisia aineistoja

Kotuksen tutkimushankkeet on valittu siten, että ne ovat sekä tieteenalan kannalta keskeisiä että yhteiskunnan näkökulmasta merkityksellisiä, esimerkkinä viranomais- ja asiointikielen tutkimus. Kotuksen tutkijat olivat entiseen tapaan kysytyjä asiantuntijoita valtionhallinnossa ja mediassa.

Sähköisten aineistojen saatavuuden ja käytettävyyden lisäämiseksi Kotus on toiminut aktiivisesti ja on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön infrastruktuurihankkeissa. Resurssien vähentyessä aineistoja on pystytty kehittämään pääosin erillisrahoituksen turvin. Kotuksen vapaasti tarjolla olevan aineistopalvelun (kaino.kotus.fi) käyttö on lisääntynyt.

Kansainvälisyys näkyy kielenhuollossa ja tutkimustyössä monin tavoin. Kielenhuollossa ja kielipoliitikassa Pohjoismaiden ja Viron kanssa sekä Euroopan kansallisten kielentutkimuslaitosten verkostossa tehtävä yhteistyö on jatkuvasti tärkeää. Kaikilla tutkimushankkeilla on tiiviit yhteydet kansallisiin toimijoihin yliopistoissa ja muualla yhteiskunnassa. Kansainvälistä ja kansallista yhteistyötä vahvistetaan edelleen. Kotuksen keskeisiä tehtäviä on osoittaa, että suomeksi ja ruotsiksi julkaiseminen on kaikilla aloilla keskeinen yhteiskunnallisen vaikuttamisen muoto.

Kotus on tietoinen yhteiskunnallisesta tehtävästään. Kotuksen vaikutus on usein välillistä ja monien tekijöiden summa, ja siksi sen toiminnan vaikutusta esimerkiksi kirjoittamisen tasoon tai kielitietoisuuteen on vaikea arvioida. Hallinnossa ja julkisten palvelujen alalla on kuitenkin alettu tehdä ja yleisemmin vaatia juuri sellaista kehitystyötä, jota Kotus on pitkään voimakkaasti ajanut. Kotus tiedottaa palveluistaan koko kieliyhteisölle ja julkiselle hallinnolle, joka puolestaan voi hyödyntää Kotuksen asiantuntemusta ja tilata tutkimusta ja kielenhuollon palveluja. Tätä mahdollisuutta valtionhallinto ei ole käyttänyt kovin paljon, joten Kotuksen on huolehdittava entistä enemmän palvelujensa tunnetuksi tekemisestä.

Tuotokset ja laadunhallinta

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan kielentutkimuksen, kielenhuollon ja tietohuollon tulosalueilla. Tuotoksia mitataan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovituin indikaattorein. Toteutumalukuihin sisältyvät kaikkien Kotuksen kielten tulokset; vähemmistökielten toimintaa kuvataan sanallisesti erikseen luvussa 4.4.

Kielentutkimuksen tulosalue sisältää paitsi tutkimushankkeiden tulokset myös sanakirjatyön tulokset. Mikään suurista sanakirjoista ei ehtinyt ilmestyä vuonna 2011, joten tieteellisten julkaisujen sivumäärä jäi selvästi tavoitetta pienemmäksi. *Kielitoimiston sanakirjan* uusi sähköinen versio ja *Suomen murteiden sanakirjan* verkkoversion pilottijakso ilmestyvät vuoden 2012 alussa. Yleistajuisten julkaisujen määrä ylitti tavoitteen, vaikka sivumäärä jäi tavoitetta pienemmäksi.

Esitelmien, asiantuntijatehtävien sekä yliopisto-opetuksen määrä on suurempi kuin tavoitteeksi asetettiin. Kielenhuollossa kielineuvonnan vastausten määrä on selvästi pienempi kuin asetettu tavoite, mikä johtuu osittain siitä, että *Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas* on levinnyt laajalle ja Kotuksen verkkopalvelussa on yhä enemmän ohjeita tavallisimpiin kielikysymyksiin.

Tietopalvelutehtävien määrä noudatteli edellisvuosien tasoa. Kirjaston suomalais-ugrilaisen kokelman siirron ja sisäilmaremontin vuoksi kirjaston aukioloaikoja jouduttiin supistamaan eikä siten lainaustavoitteeseen aivan ylletty.

Kotuksen ja kotuslaisten medianäkyvyys on melko hyvä; media osaa käyttää Kotuksen asiantuntemusta. Vuoden 2011 tuloksissa näkyy se, että Kotuksen henkilöstön määrä on selvästi vähentynyt, ja siksi monissa kohdissa on edellisiin vuosiin nähden vähennyistä.

Kotuksen indikaattorit tulosalueittain					
	Toteutuma 2009	Toteutuma 2010	Toteutuma 2011	Tavoite 2011	Htv 2011
1. Kielentutkimus					33,5
(sis. sanakirjat ja tutkimus)					
Tieteelliset julkaisut, kpl	97	75	52	70	
Tieteelliset julkaisut, sivua	9 606	4 351	2 508	5 000	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	291	276	242	200	
Yliopisto-opetus, tuntia	276	350	376	150	
2. Kielenhuolto					21,6
Yleistajuiset julkaisut, kpl	422	462	504	300	
Yleistajuiset julkaisut, sivua	2 450	2 238	2 353	3 000	
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	9 675	9 442	9 163	13 000	
Kielenkäytön opetus, tuntia	2 081	1 712	1 164	1 800	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	264	276	239	250	
3. Tietohuolto					19,7
Lainat kirjastosta, kpl	13 370	14 665	11 764	13 500	
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 930	1 940	1 871	2 000	
Sähköiset aineistot	31 673	39 713	40 061	44 000	
Tulosalueiden henkilötövuosimäärä vuonna 2011					74,8
Johdon, hallinnon ja kehittämissyksikön henkilötövuosimäärä vuonna 2011					
(sisältää myös mm. kiinteistöön, suojeluun ja turvallisuuteen liittyvät tehtävät)					12,5
Koko henkilötövuosimäärä vuonna 2011					87,3

Kielentutkimus

Kotuksen tulossopimus 2011:

Kielentutkimuksessa pyritään uuteen tietoon ja näkemyksiin kielten taustasta ja historiasta sekä siitä, mitä nykykielten käytössä, suhteissa ja ihmisten kielellisissä asenteissa tapahtuu. Erityistehtävänä on sellaisten sanakirjojen tuottaminen, jotka ovat kansallisesti ja kulttuurisesti merkittäviä. Muita keskeisiä tutkimusaloja ovat kielen vaihtelu ja muuttuminen mukaan luettuna nimistö, kielenkäyttäjien asenteet, tekstityö ja tekstikäytänteet. Kielentutkimuksessa toimitaan aktiivisesti sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa. Kielentutkimuksen ja sanakirjatyön tuloksia toimitetaan verkkoon kaikkien käyttöön.

Vuosi 2011 oli vähemmistökielten ja muutamien suomen kielen tutkijoiden viimeinen toimintavuosi Kotuksessa, mikä vaati jo vuonna 2011 Kotukselta ja koko henkilöstöltä suuntautumista tulevaisuuteen uudesta näkökulmasta. Kielentutkimuksen vuositavoitteet toteutuivat muutospaineista huolimatta melko hyvin. Tieteellisten julkaisujen sivumäärä jäi kuitenkin tavoitteena ollutta selvästi pienemmäksi siksi, että sanakirjoja ei vuonna 2011 ilmestynyt ja että kahden laajan artikkelikokoelman julkaiseminen siirtyi vuoteen 2012; myös tieteellisten julkaisujen kappalemäärä jäi hieman tavoitteesta.

Kielentutkimuksen verkostoitumisesta kertovat esitelmät ja muut asiantuntijatehtävät. Tieteellisissä konferensseissa pidetyistä esitelmistä lähes kaksi kolmasosaa pidettiin kansainvälisissä konferensseissa. Esitelmien ja muiden tieteellisten asiantuntijatehtävien (mm. refereetehtävät, lausunnot väitöskirjoista, jäsenyydet kongressien järjestelytoimikunnissa) määrä ylitti selvästi tavoitteet, samoin yliopisto-opetuksen määrä, joka oli yli kaksinkertainen tavoitteeseen verrattuna. Tavoitetta asetettaessa tarve oli arvioitu paljon pienemmäksi. Yliopisto-opetusta annettiin pääosin Helsingin yliopistossa, sen lisäksi ohjattiin useita opinnäytetöitä (9 väitöskirjaa, 21 pro gradua). Osa ohjatuista opinnäytteistä kuuluu Kotuksen tutkimushankkeisiin.

Suomen ja ruotsin kielen huolto

Kotuksen tulossopimus 2011:

Kielenhuolto pyrkii vaikuttamaan siihen, että kielenkäyttäjät saavat helposti käyttöönsä tietoa kielestä, ennen muuta julkisista kielimuodoista. Kielenhuolto tuottaa yleistajuisia julkaisuja, neuvontaa, tekstipalveluja ja kielenkäytön opetusta. Kielenhuolto vahvistaa palvelujen tarjoamista tietoverkon kautta ja seuraa tilastoimalla käyntejä verkkopalvelusivuilla.

Kielenhuollon tavoitteet saavutettiin hyvin. Kotuksen tarjoaman suomen ja ruotsin kielen huollon laatuun luotetaan, ja toiminnan asema on vakaa sekä suuren yleisön että kielen asiantuntijoiden piirissä. Palvelujen ja julkaisujen määrä pysyi pääosin samalla, vakiintuneella tasolla, mutta tiedotusvälineiden kielenhuolto- ja tekstihuollon tilausten vähentymisen vuoksi kielenhuollon opetuksen kokonaistulos on pienempi kuin edellisellä vuonna. Kielenhuoltopalvelujen painopistettä on tarkoituksella siirretty henkilökohtaisesta neuvonnasta ohjeiden tarjoamiseen oppaissa ja verkkopalvelussa, ja tämä näkyi neuvontavastausten määrän vähenemisenä.

Tietohuolto

Kotuksen tulossopimus 2011:

Tietohuolto ylläpitää, tuottaa ja kehittää tutkimuskeskuksen kansallisesti merkittäviä kielen- ja tutkimusaineistoja, niin että ne palvelevat paitsi tutkimuskeskusta myös muuta tiedeyhteisöä, viranomaisia ja suurta yleisöä. Sähköisiä tutkimusaineistoja täydennetään ja niiden käytettävyyden parantamiseksi tiivistetään kieliteknologista yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa. Aineistojen avointa saatavuutta parannetaan yhteistyössä yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa. Aineistojen käyttöä seurataan. Kirjaston kokoelmat pidetään ajantasaisina. Asiakas- ja tietopalvelu on nopeaa ja luotettavaa.

Tietohuollon tavoitteet saavutettiin hyvin. Aineistotyö edistyi suunniteltua ripeämmin, koska korpushankkeeseen saatiin ulkopuolista rahoitusta. Kirjaston ja arkistojen tietopalvelutehtävien ja arkistojen asiakaskäyntien määrä noudatteli edellisvuosien tasoa. Aineiston digitointiin ei vuonna 2011 ollut varaa. Kirjaston aukioloaikoja jouduttiin loppuvuonna vähän supistamaan, minkä takia kirjaston lainojen ja asiakaskäyntien määrät olivat hieman edellisvuotta pienemmät.

Vähemmistökielet

Kotuksen tulossopimus 2011:

Kotus toimii sen hyväksi, että Suomessa käytettävien saamelaiskielten, Suomen romanikielen ja suomalaisen viittomakielen käyttöala voi laajentua. Tämän edistämiseksi tutkitaan näiden kielten rakennetta ja käyttöä sekä vahvistetaan kielen asemaa kussakin kieliyhteisössä. Toimitaan yhdessä kieliyhteisöjä edustavien organisaatioiden kanssa. Samalla edistetään ja seurataan kieliä koskevan lainsäädännön toteutumista.

Vuosi 2011 oli vähemmistökielten tutkijoiden viimeinen toimintavuosi Kotuksessa; romanikielen, saamen kielten sekä suomalaisen ja suomenruotsalaisen viittomakielen tehtävät siirtyvät vuoden 2012 alusta Helsingin ja Oulun yliopistoon ja Kuurojen Liittoon. Mainittujen kielten lisäksi ohjelmassa oli karjalan kielen tutkimusta ja neuvontaa.

Vähemmistökielten tutkimuksessa ja huollossa tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin, vaikka vähemmistökieliä koskevaan toimintaan heijastuivat luonnollisesti tulevat muutokset. (Tulokset sisältyvät aiempiin taulukoihin.) Laadittiin kieltä käsitteleviä yleistajuisia ja tieteellisiä artikkeleita sekä romanikielessä oppimateriaaleja. Pidettiin luentoja ja esitelmää, laadittiin lausuntoja ja annettiin kielineuvontaa. Tutkijat pitivät yhteyttä sidosryhmiin ja yhteistyötahoihin, joita ovat mm. Helsingin yliopiston suomalais-ugrilainen laitos, Oulun yliopiston Giellagas-instituutti, Saamelaisradio sekä Suomen saamelaiskäräjät ja sen alainen kielineuvosto, Opetushallituksen romaniväestön koulutus- ja tutkimuskeskus, Elämä ja Valo ry, romani- ja romaniasian neuvottelukunta, Kuurojen Liitto ry, Jyväskylän yliopiston Viittomakielen keskus sekä Suomessa ja Karjalan tasavallassa toimivat karjalaisjärjestöt. Kaikissa vähemmistökielissä toiminta on kansainvälistä, ja erityisesti romanikielen tutkimus on kuluneina vuosina voimakkaasti kansainvälistynyt.

1.3.9.3 Näkövammaisten kirjasto

Katsaus toimintaan 2011: kompassi kohti eKirjastoa

Päättynyt vuosi käynnisti kirjaston eKirjasto-hankkeen, jonka tavoitteena on rakentaa kirjastosta aito verkkokirjasto, jossa digitaaliset kirjat kulkevat verkkoteitse asiakkaille. Työ on hyvällä alulla ja verkkoteitse kirjasto välitti jo 5 % kirjalainoista. Loput kirjat kulkevat vielä postitse cdrom-levyillä tai pistekirjoina, mutta kirjaston tavoitteena on nostaa verkkolainojen määrää vuosittain. Hanke toteuttaa valtionhallinnon kestäväen kehityksen ja tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisen tavoitteita, mutta on haasteellinen, koska valtaosa kirjaston asiakkaista on ikäihmisiä, joilla ei ole tietotekniikkaa käytettävissään. Siirtymäaika tulee olemaan pitkä. Tekijänoikeuskysymykset on kuitenkin ratkaistu.

Kirjasto tavoitti ennätysmäärän uusia asiakkaita. Uusista asiakkaista jo yli kolmannes on muita kuin näkövammaisia henkilöitä ja valtaosa heistä on lapsia, nuoria tai nuoria aikuisia - usein lukihäiriöisiä. Muiden kuin näkövammaisten ryhmään kuuluvien osuus on kasvanut vuosittain viisi prosenttiyksikköä ja kirjasto arvioi suuntauksen jatkuvan edelleen. Tällä vauhdilla jopa 60 % uusista asiakkaista olisi viiden vuoden kuluttua muita kuin näkövammaisia henkilöitä.

Ikäihmiset ovat edelleen kirjaston suurin asiakasryhmä, mutta nuorempien osuus on kasvussa. Viime vuonna tehdyn sidosryhmäkyselyn mukaan opettajat arvostavat Celian palveluita ja pitävät niitä tärkeinä tukipalveluina koulutyölle. Eduskunnan myönnettyä kirjastolle ylimääräisen 250 000 euron määrärahan kirjasto on voinut ryhtyä tuottamaan oppikirjoja lukihäiriöisille koululaisille ja opiskelijoille samoin periaattein kuin näkövammaisille koululaisille ja opiskelijoille. Näin oppikirjapalvelu kirjaston suurimmille asiakasryhmille on tasa-arvoisella pohjalla.

Kansainvälisyyden saralla kirjasto sai kunnian järjestää kansainvälisen Daisy-konsortion 15-vuotisjuhlatilaisuuden yhdessä Suomen Daisy-konsortion kanssa. Tilaisuuteen saapui osanottajia kahdestakymmenestä eri maasta ja Helsingin kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö tukivat tilaisuutta läsnäolollaan. Tilaisuus oli erittäin onnistunut.

Viime vuosi oli haaste kirjaston asiakaspalvelulle, kun oppikirjapalveluiden ja kauno- ja tietokirjallisuuspalveluiden asiakaspalveluyksiköt yhdistettiin. Muutos ei kuitenkaan vaikuttanut asiakastytyväisyyteen, joka pysyi korkealla tasolla: 4,31.

Kirjaston toiminta on ollut tuloksellista viimeisten kuuden vuoden ajan, mistä kertovat seuraavat tunnusluvut 2005–2011:

	2005	2011	Muutos %
<u>Palveluiden käyttö</u>			
lainaus	348 000	985 000	+183 %
oppikirjamyynti	800	7 300	+ 800 %
rekisteröityneet asiakkaat	12 700	18 200	+ 43 %
uudet asiakkaat	1 300	3 100	+ 138 %
<u>Kirjatuotanto</u>	2 000	2 100	+ 5 %
<u>Henkilöstö, htv</u>	65,4	51,32	- 25,53 %
<u>Kustannukset, 1000 €</u>	6 024	6 183	+ 2,62 %

Kirjasto on hoitanut kolminkertaistuneen peruspalvelun lähes samansuuruisella määrärahalla kuin vuonna 2005. Tämän on mahdollistanut kirjastolle myönnetty ylimääräinen kehittämisraha, jonka avulla kirjasto digitoi kokoelmansa ja otti käyttöön tietotekniikkaa hyödyntävän ja omakirjalainaukseen perustuvan palvelu- ja jakelumallin vuodesta 2006 alkaen. Kehittämisraha on myöhemmin vähennetty kirjaston budjetista. Kirjasto on pitänyt kustannuksia kurissa myös kilpailuttamalla osopalveluja ja lisäämällä kirjatuotantoa hillitysti.

Kirjaston mahdollisuudet laajentaa palvelua ovat riippuvaisia vuosille 2013 – 2016 myönnettävästä määräraha-kehystä. Säästöjä verkkojakeluun siirtymisestä kertyy hitaasti, koska siirtymäkausi tulee olemaan pitkä.

Toiminnallinen tehokkuus ja henkilöstövoimavarojen hallinta

Taloudellisuus ja tuottavuus (tavoite tulossopimuksen mukaan)

Palvelusuoritteiden keskihinnat, €	2009 toteuma	2010 toteuma	2011 toteuma	2011 tavoite
- oppikirjatoimituksen keskihinta	208	179	153	208
- kirjallainan keskihinta	5,97	5,6	4,35	5,9
- kokonaistuottavuus	20 %	16 %	30,1 %	2 %

Kokonaistuottavuus lisääntyi 30,1 %. Nousu selittyi pääosin sillä, että vuonna 2010 käyttö-menoja rasittivat takautuvat korvaukset Sanasto ry:lle.

Henkilöstö	2009 toteuma	2010 toteuma	2011 toteuma	2011 tavoite
- henkilötyövuodet	57,8	55,7	51,32	52
- sairauspoissaolot/hvt	9	9,58	10,66	-
- työtyytyväisyys	3,38	3,42	3,16	3,45

Työtyytyväisyys VMBarolla mitattuna laski edellisestä vuodesta vuoden 2006 tasolle. Valtion keskiarvo vuonna 2010 oli 3,33. Kirjasto arvioi, että osasyynä työtyytyväisyyden laskuun on kirjastossa käynnissä oleva murrosvaihe, mm. tulossa oleva organisaatiouudistus ja kirjastossa toteutettu ulkoistamismahdollisuuksien arviointi. Kirjaston yksityistämissuunnitelma saattoi vaikuttaa tulokseen.

Tulossopimuksessa mainituista kehittämishankkeista organisaatiouudistusprojekti käynnistyi. Uusi organisaatio otetaan käyttöön keväällä 2012. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto siirtyi vuodelle 2012.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (tavoite tulossopimuksen mukaan)

	2009 toteuma	2010 toteuma	2011 toteuma	2011 tavoite
Tasa-arvo kirjallisuuden ja tiedon saannissa: Celian tuottamien kirjojen osuus Suomessa vuosittain julkaistavasta yleisestä kirjallisuudesta	31 %	32 %	33 %	30 %
Lukemisesteisten elämänlaadun parantuminen: myönteisesti vastanneiden osuus asiakaskyselyssä		88 %	89 %	85 %
Potentiaalisten asiakkaiden tavoittaminen: palvelua käyttäneiden asiakkaiden määrä	14 794	14 188	15 759	16 000
Kestävä kehitys/tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen: verkkolainojen osuus kokonaislainauksesta	2 %	2,5 %	5,5 %	5 %

Tulossopimuksessa mainitut muut vaikuttavuustavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Tavoitteena oli, että lukemisesteisille koululaisille mahdollistetaan lukudiplomin suorittaminen koulussa. Projekti käynnistyi tarvittavan kirjatarjonnan suunnittelulla ja toteuttamisella. Itse palvelu käynnistyy vuoden 2012 aikana.

Tavoitteena oli, että etsitään ratkaisuja, joilla voidaan tarjota Celia-kirjaston äänikirjoja laajemmalle asiakaskunnalle. Tavoite nousee ministeriön kirjastopoliittisesta ohjelmasta vuodelle 2015. Kysy-

mys on haasteellinen, sillä Celia on tuottanut äänikirjoja tekijänoikeuslain 17. pykälän mukaisin valtuuksin eivätkä valtuudet anna mahdollisuuksia saattaa äänikirjoja suuren yleisön käyttöön ilman oikeudenhaltijoiden lupaa. Koska myös kustantajat ovat perinteisesti tuottaneet äänikirjoja - joskin vähäisemmässä määrin - kirjasto käynnisti toimintavuonna yhteistuotantoja kustantajien kanssa. Äänikirjoja tuotettiin yhteistyössä kustannuksia jakaen, jolloin tuotettu äänikirja tuli sekä kustantajan käyttöön - esimerkiksi kirjastoille myytäväksi - ja Celian käyttöön lukemisesteisille henkilöille lainattavaksi. Toiminta on toistaiseksi pientä - 25 kirjaa vuodessa - eikä se alenna Celian tuotantokustannuksia, jotka ovat perinteisesti olleet kohtuullisia verrattuna kustantajien korkeatasoiisiin, mutta hintaviin äänityksiin. Celian tarkoituksena on tällä tavoin saada laadukkaita äänityksiä ja monipuolinen äänivalikoima kokoelmaansa ja samalla tukea äänikirjojen tarjontaa suuren yleisön käyttöön ja kirjastoihin. Selvitystyö Celian vanhan äänikirjakokoelman saattamiseksi suuren yleisön käyttöön on kesken. Oleellisena kysymyksenä tässäkin ovat tekijänoikeudet ja korvaukset.

Tavoitteena oli, että kirjasto järjestää yhdessä Suomen Daisy-konsortion kanssa kansainvälisen Daisy-konsortion hallitus- ja yleiskokouksen sekä kansainvälisen seminaarin "Daisy today" 3. - 6.5.2011. Tavoite toteutui onnistuneesti ja sen rahoittamiseen osallistuivat useat tahot.

Tuotokset ja laadunhallinta: suoritteet (tavoite tulossopimuksen mukaan)

Palveluiden käyttö	2009 toteuma	2010 toteuma	2011 toteuma	2011 tavoite
- lainaus, kauno- ja tietokirjat	947 945	978 119	985 072	1 030 000
- oppikirjatoimitukset	9 145	9 937	11 369	10 500
- josta myydyt oppikirjat	5 249	6 336	7 338	-
- kirjatutanto, nimikettä	2 231	2 287	2 085	2 000
- asiakastyytyväisyys (1-5)	4,13	4,34	4,31	4,1

Kirjasto oli varautunut 5 %:n lainauksen kasvuun, mutta lainaus lisääntyi 1 %. Kirjatutannon väheneminen aiheutui ensisijaisesti kirjaston oman äänittämön vajaakäytöstä johtuen mm. kahden pitkäaikaisen lukijan freelancer-suhteen päättymisestä, mikä aiheutti katkoksia tuotantoon. Kirjatutannon tulostavoite kuitenkin toteutui.

Tulossopimuksessa mainitut kehittämistavoitteet toteutuivat seuraavasti:

eKirjasto hanke vuosille 2011-15 käynnistyi. Hanke uudistaa Celian digitaalkirjasto-mallia ja suuntaa yhä voimakkaammin verkon käyttöön niin tuotanto-, jakelu- kuin palvelukanavana. Hankkeen puitteissa toteutetaan lähivuosina projekteja, jotka kehittävät toiminta-, tieto-, järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuuria. Näistä muodostuva kokonaisarkkitehtuuri on Celian versio verkkokirjastosta ja mahdollistaa uusia verkkopalvelumalleja asiakkaille. Ensimmäisen vuoden konkreettisiin tavoitteisiin kuuluivat palvelinten virtualisointiprojekti sekä esiselvitys digitaalisen arkiston käytöstä, jotka valmistuivat.

eKirjasto-hankkeen puitteissa toteutettiin Pratsam reader- ja Dave-pilottiprojektit, jotka mahdollistivat äänikirjojen verkkojakelun käynnistymisen. Projektit jatkuvat edelleen. Tavoitteena on laajentaa kirjojen verkkojakelua ja tarjota asiakkaille kirjojen latausmahdollisuus. Verkkopalvelusivusto "Celian e-kirjasto" avattiin asiakkaiden käyttöön. Sivuilla taustoitetaan ja nostetaan vahvemmin esille Celian kirjatarjoantaa. Lisäksi perustettiin uusi verkkosivusto lukihäiriö.fi yhdessä sidosryhmien kanssa.

Kirjahankinnassa vahvistettiin vieraskielisen kirjallisuuden tarjontaa ostamalla pohjoismaisena yhteishankintana 500 englanninkielistä äänikirjaa Englannista RNIB:stä. Kirjatutannossa käynnistettiin projekti "yhdistelmäkirjat ihmisäänellä" tavoitteena käynnistää uudenlaisten tekstiä ja ääntä sisältävien kirjojen tuottaminen. EPub-formaatin hyödyntämisen osalta kirjasto jäi odottamaan IDPF:n (International Digital Publishing Forum) saavutettavuusohjeistusta.

1.3.9.4 Kansallinen audiovisuaalinen arkisto

Vaikuttavuus tulosalueittain

Elokuva-arkistointi

Maamme elokuva-alan siirtyminen digitaaliaikaan on tapahtumassa aikaisempia arvioita nopeammin. Elokuviin tuotannossa ja jälkituotannossa on jo siirrytty lähes täysin digitaalitekniikkaan. Elokuvateattereiden digitoiminen etenee kovalla vauhdilla: on arvioitu, että käytännöllisesti katsoen kaikki elokuvateatterimme on digitoitu jo vuoden 2012 loppuun mennessä. Filmin tuotanto ja käyttö näyttää loppuvan. Elokuva-arkistot joutuvat muuttamaan toimintatapojaan perusteellisesti. KAVA on mukana kehityksessä ja etenee digitaaliaikakaudelle – vaihtoehtoa ei ole. Tästä huolimatta filmikokoelmista pidetään edelleen huolta ja varmistetaan siten erityisesti kotimaisen elokuvakokoelman säilyvyys. Myös ulkomaisten elokuvien kokoelma on hyvin varastoitu ja filmien käytettävyys pyritään turvaamaan mahdollisimman pitkäksi aikaa.

Mediaympäristön ja tekniikan muutoksia seuraillen KAVAan perustettiin uusi digitaalisten palveluiden yksikkö, jonka tehtävänä on kotimaisen elokuvakokoelman digitoiminen ja digipalveluiden tuottaminen myös muille yksiköille ja ulkopuolisille asiakkaille. Yksikkö on varustettu 4K-digilaitteistolla ja tarpeellisilla ohjelmistoilla. Yhteistyössä CSC:n kanssa suunniteltu digivarasto on käyttöönotto-vaiheessa vuoden 2012 alussa.

Kotimaisen kokoelman digitoimisen ja käytön helpottamiseksi KAVA teki OKM:n tuella ”tiikerinloikan”, uuden avauksen, ryhtymällä hankkimaan vanhemman kotimaisen elokuvan levitysoikeuksia. Vuoden 2011 aikana KAVA osti Finnkinolta kaikki sen omistamat kotimaisten elokuvien kaupalliset levitysoikeudet (tv-oikeuksia ei kaupassa siirtynyt). Hankinnan myötä KAVAlle tulivat mm. seuraavien yhtiöiden elokuvat: Suomen Filmitoimisto, Fenno Filmi, National Filmi, Adams, Filmityö. Seuraavana vaiheena myös Suomi-Filmi Oy:n tuotannot sekä muut SuFin omistamien yhtiöiden elokuvat siirtyivät KAVA:lle (jälleen pois lukien tv-oikeudet). Nämä kaksi hankintaa sisältävät 432 pitkää elokuvaa ja hieman yli 400 lyhytelokuvaa sekä noin 2 000 mainosta.

Olenlaisin osa vanhemman ajan (ns. kultakauden) kotimaisista elokuvista on nyt kansallisomaisuutta. Myös oheisaineistojen käyttöoikeuksia siirtyi KAVA:lle. Kysymyksessä on myös kansainvälisesti huomioitu merkittävä ja uraaluova strateginen harppaus.

Elokuviin ja muiden aineistojen pitkäaikaissäilytyksen turvaamiseksi KAVA käynnisti Senaatti-kiinteistöjen kanssa varastoissaan perusteellisen remontin. Otaniemi I:ssä (filmit, valokuvat) modernisoidaan kylmävarastot sekä rakennustekniikan että jäähdytystekniikan osalta. Pasilan varastoissa (dokumenttiaineistot, museoesineet ja rtva:n nauhat) uusittiin sammutusjärjestelmä, mihin liittyi uusien väliseinien rakentaminen. RTVA:n nauhavarastoon asennettiin vakioilmastointikone. Tuusulan nitraattifilmivarastojen rakenteita korjattiin.

Radio- ja tv-arkistointi (RTVA)

Radio- ja tv-arkistoinnin tulosalueella tärkeimpiä saavutuksia oli toiminnan vakiinnuttaminen. Keskiössä oli käyttöliittymän ja luetteloinnin viimeistely. W3 Group Finland Oy:n toteuttama käyttöjärjestelmä otettiin tuotantokäyttöön. Luettelointiohjeen laatimiseen saatiin konsulttiapua YLE:n tv-arkistolta. Myös luetteloinnin organisointia kehitettiin. Ohjelmien kaappauksessa yhteistyö Digita Oy:n kanssa parani ja tehostui. Kuitenkin ongelmia on edelleen näyteinä tallennettavien lähetysten kaappauksessa ylipäänsä sekä tallennusten laadussa. RTVA:n tallennustoiminnassa olennainen yhteistyökumppani on CSC.

Audiovisuaalisen kulttuurin edistäminen ja viestintä

Esitystoiminnan vuosi Orionissa ja Kino Tuliossa oli erittäin monipuolinen ohjelmistoinen, vierainneen ja tapahtumainen. Elokuvakasvatustilaisuuksia järjestettiin yhteistyössä muiden tahojen kanssa enemmän kuin koskaan. Teknisesti otettiin askel digiaikaan: Orion varustettiin kesällä 4K-digiprojektorilla ja 3D-varustuksella. Keväällä pääkaupunkiseudulla toteutetun laajan asiakaskyselyn kautta saatiin runsaasti myönteistä palautetta KAVA:n esitystoiminnasta.

Julkisuudessa nousi tapaukseksi Suomessa ennen esittämätön talvisotaa käsittelevä Hollywood-elokuva *Ski Patrol*, joka esitettiin talvisodan muistopäivänä 30.11., itsenäisyyspäivänä 6.12. ja lisänäytöksenä yleisön pyynnöstä 17.12.

Kahden kirjan tavoite täyttyi komeasti. Anneli Lehtisalons väitöskirja *Kuin elävinä edessämme*. Suomalaiset elämäkertaelokuvat populaarina historiakulttuurina 1937-1955 ilmestyi keväällä. Syyskauden kohokohta oli Kirsi Raitarannan & Leena Virtasen mediakasvatusopas *Ruutia, räminää ja rakkautta* – Elokuvaklassikoita lapsille ja nuorille.

KAVAn aulagalleriassa nähtiin sekä Anneli Lehtisalons väitöskirjajulkaisun innoittama *Kuin elävinä edessämme* -valokuvanäyttely että *Kohtalokas katse*. Kokoelma suomalaisen mykkäkauden elokuvanäyttelijöitä, molemmat valokuvasuunnittelija Kai Vasen käsialaa. Muilta osin näyttelyvuosi 2011 kului Design-vuoden *Enemmän funkista, Reino* -näyttelyn valmisteluun.

Mielenkiinto KAVAn toimintaa ja tiloja kohtaan jatkui vilkkaana läpi vuoden. Vierailuja (opiskelijat, sidosryhmät, yhdistykset, kollegaorganisaatiot) oli keskimäärin kerran viikossa. KAVA-infoa viettiin myös talon ulkopuolelle, mm. oppilaitoksiin, kirjastoihin ja eri yhdistysten tapahtumiin.

Vuoden aikana käynnistyi kaksi isoa projektia: KAVAn www-sivujen täydellinen uudistus sekä Elonetin kansallisfilmografia-nettijulkaisun suunnittelu- ja toteutustyö. Molemmat hankkeet jatkuvat vuodelle 2012.

Museokokoelma ja perinne

Kevättalvella 2011 alkanut Pasilan kokoelmatilojen kunnostustöiden (sammutus- ja ilmanvaihtojärjestelmien uusinta sekä huonetilajärjestelyt) valmistelu ja lokakuussa käynnistetty saneeraus leimasivat museon kaikkea toimintaa koko vuoden. Kunnostettu tila tarjoaa aikaisempaa huomattavasti paremmat edellytykset tehokkaammalle ja turvallisemmalle kokoelmien säilytykselle ja hyödyntämiselle.

Museon vaihtuvien näyttelyiden tilassa jatkoi vuoden loppuun Matti Piuhola-elokuvamiesmuistonäyttely. Helsingin kaupunginmuseon ”Enemmän funkista, Reino”-näyttelyyn kunnostettiin ja lainattiin aineistoja. Elävän kuvan museo näyttelyihin tutustui 2011 vajaa 2000 kävijää.

Digitaalisen tuotanto- ja esitystekniikan nopean läpimurron seurauksena museon kokoelmiin vastaanotettiin vuoden 2011 aikana lähes ennätysmäärä eli 45 lahjoituserää käytöstä poistettua, mutta museaalisesti arvokasta ja kokoelmia upealla tavalla täydentävää esineistöä.

Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuottavuus

KAVAn maksullinen palvelutoiminta muodostuu esitystoiminnasta, arkistopalveluista ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Vuonna 2011 maksulliseen palvelutoimintaan käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki oli 150 000 euroa (2010: 140 000 euroa). Hintatuki kohdennettiin kokonaan esitystoimintaan.

Esitystoiminta

Esitystoiminnan tuotot yhteensä olivat 370 t€ ja kokonaiskustannukset 738 t€. Elokuvateatteri Orionin hintatukeen käytettiin 125 t€ euroa ja muun Suomen esityssarjojen hintatukeen 25 t€. Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen oli 50,2 % (2010: 49,3 %). Poistot ja pääoman korot huomioitiin ensimmäistä kertaa vuoden 2011 kustannusvastaavuuslaskelmassa.

Vaikka Orion oli runsaan kuukauden ajan remontin takia suljettu, kokonaiskatsojamäärä nousi. Orionissa järjestettiin 828 esitystä, kaikkiaan 474 eri elokuvaohjelmaa (vuonna 2010: 878 esitystä, 498 eri elokuvaohjelmaa), joissa oli katsojia 44 481 yhteensä (2010: 41 007) eli keskimäärin 54 katsojaa / esitys (2010: 47).

Koululaisnäytöksiä oli Orionissa 35 ja niissä yhteensä 4 341 katsojaa (vuonna 2010 oli 52 näytöstä ja 8 135 katsojaa). Ilmaisnäytöksiä ja –tapahtumia oli 1 409 (v2010: 1 500).

Alueellisten sarjojen (8 paikkakuntaa) katsojasuosiosta koettiin lievää laskua. Aluesarjojen esitysmäärä väheni 27 esityksellä edellisestä vuodesta. Katsojia aluesarjoissa oli yhteensä 6 025 keskimäärin 34 katsojaa/esitys. Aluesarjojen koululaisnäytöksissä oli yhteensä 948 katsojaa. Vuonna

2011 saatiin ensimmäisen kerran katsojatilastot kaikilta paikkakunnilta. Edellisten vuosien katsojamäärät oli arvioitu liian suuriksi.

Arkistopalvelut

Arkistopalvelut jakautuvat ja verkottuvat yksiköiden välille. Maksutonta palvelua on vähäisiä kustannuksia aiheuttavat tallettajapalvelut sekä kansainväliseen kulttuurivaihtoon liittyvät palvelut. Maksullista palvelutoimintaa säätelee maksuperustelaki (150/92) ja Opetusministeriön maksullisista suoritteista antama asetus 1056/2008 Palvelutoiminta tapahtuu tekijänoikeus- ja arkistonhoitoseikkojen asettamissa rajoissa.

Arkistopalvelujen tuotot olivat 117 t€ ja kokonaiskustannukset 115 t€. Kustannusvastaavuus oli 102 % (2010: 145 %). Kustannusvastaavuuden laskuun vaikuttivat henkilöstökulujen kasvu, dokumenttiyksikön työtilojen muutostyöt sekä ensimmäistä kertaa laskennassa mukana olleet poistot ja pääoman korot.

Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteistoiminnan tuottoja oli vuonna 2011 yhteensä 19 020 euroa, jotka koostuvat seuraavista eristä: esitystoiminnan sarjat 3 300 € ja DVD-julkaisut 15 720 €. Vuonna 2010 yhteistoiminnan tuottoja oli 59 677 euroa.

Toiminnan taloudellisuus

Toiminnallinen tehokkuus	2009	2010	toteuma 2011	tavoite 2011	vertailu tavoite 2011 - toteuma 2011
Elokuva kokoelma- ja arkistotyön menot €/ arkistoitu elokuva	17,53				
Korjattu elokuva kokoelma- ja arkistotyön menot €/ arkistoitu elokuva	19,71	17,82	27,76	19,88	-7,88
Radio- ja tv-arkistoinnin menot €/ arkistoitu teratavu	28 158,15	13 541,62	9 986,08	13 300,00	3 313,92
Museokokoelman menot €/ esine	33,11	23,76	27,17	32,18	5,01
Kirjaston menot €/ kirjastopalvelu	11,65	8,72	8,75	6,61	-2,14
Esitystoiminnan (Orion + muu suomi) subventio €/ katsoja	3,92	4,68	4,30	3,31	-0,99
Esitystoiminnan (Orion + muu suomi) subventio €/ esitys	214,63	239,94	219,77	159,00	-60,77

Arkistoidun elokuvan kustannus nousi edellisestä vuodesta noin 10 euroa. Nousun syynä on digitaalisen palveluyksikön toiminnan aloittaminen. Digitaaliset palvelut yksikkö kuuluu elokuva-arkistoinnin tulosalueelle.

Radio- ja tv-arkistoinnin tulosalueella arkistoidun teratavun kustannustavoite alitettiin. Kokonaan tallennettavien kanavien osalta tallennussuunnitelma toteutui, kun taas näytteinä kaapattavien kanavien osalta ilmeni ongelmia ja puutteita. Joensuun katselu- ja kuuntelupiste otettiin käyttöön.

Museokokoelmaan otettiin talletuksia vastaan saman verran kuin vuonna 2010. Kokoelmien dokumentointi ja kunnostustyöt etenivät määräaikaisten työntekijöiden avulla, mikä nosti museoesineen kustannusta.

Kirjastopalvelun kustannus säilyi lähes ennallaan.

Esitystoiminnan subventiot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna, vaikka tavoitteisiin ei päästy. Orionin tulot kasvoivat 49 tuhatta ja kustannukset kasvoivat 21 tuhatta edellisestä vuodesta. Subventio / katsoja tulokseen vaikutti myös se, että aluesarjoista saatiin ensimmäisen kerran kaikilta paikkakunnilta katsojamäärät. Edellisten vuosien katsojaluvut olivat arvioita ja ne oli arvioitu todellista suuremmiksi.

1.3.9.5 Taiteen keskustoimikunta

Taiteen keskustoimikunta on asiantuntija- ja rahoittajaorganisaatio, joka tukee korkeatasoista taiteen tekemistä jakamalla apurahoja ja valtionavustuksia. Rahoitus perustuu taiteellisen laadun vertaisarviointiin ja laajaan taidepoliittiseen asiantuntemukseen. Päätöksiä tekevät taiteen keskustoimikunta, valtion taidetoimikunnat (9), alueelliset taidetoimikunnat (13) sekä kaksi keskustoimikunnan yhteydessä toimivaa erillislautakuntaa.

Taiteen keskustoimikunta toimii myös opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä taidetta koskevissa asioissa antamalla lausuntoja, tekemällä esityksiä sekä toteuttamalla taide- ja kulttuuripolitiikan tavoitteita edistäviä hankkeita, harjoittamalla alan tutkimusta ja tilastointia sekä ylläpitämällä taide- ja kulttuuripolitiikan kirjastoa.

Vuoden 2011 toiminnan keskeisimpänä muutostekijänä pysyi edelleen valmistautuminen taidehallinnon uudistukseen. Tulossopimuksessa se oli määritelty yhdeksi toiminnan strategisista painopisteistä. Taiteen edistämiskeskuksen perustaminen kirjattiin myös kesällä 2011 aloittaneen pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan.

Taiteen keskustoimikunnan tulostavoitteiden toteutuminen

Taiteellisen työskentelyn ja tuotannon edellytysten tukeminen ja kehittäminen

Toimikunnat ja lautakunnat tukivat taiteellisen toiminnan ja tuotannon edellytyksiä jakamalla apurahoja ja avustuksia taiteilijoille, taiteilijaryhmille ja yhteisöille. Lisäksi oli käytettävissä taiteilijaprofessorien työpanos (6 htv).

Vuonna 2011 taiteen keskustoimikunnan kautta kanavoitiin taiteen edistämiseen runsaat 33 miljoonaa euroa. Varsinaiseen taiteelliseen työn tukemiseen apurahoina, avustuksina, palkintoina ja palkkoina kohdistettiin 32,4 miljoonaa euroa. Summa kasvoi edellisvuoteen verrattuna viisi prosenttia. Yli 40 prosenttia koko taiteellisen toiminnan tuesta muodostavat valtion taiteilija-apurahoina (0,5–10-vuotiset työskentelyapurahat) sekä kirjasto- ja näyttöapurahoina myönnettävät tuet.

Apurahojen ja avustusten hakemukset, päätökset, hakijat ja saajat			
	2009	2010	2011
Hakemukset	13 056	13 322	13 285
Myönteiset päätökset	4 052	4 168	4 256
Hakijat	8 291	8 129	9 505
Saajat	3 538	3 535	3 755

Valtion taidetoimikuntien* hakemusten, hakijoiden, myöntöjen sekä tuen saajien määrä v. 2011					
Tukimuoto	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Tuen saajia	Tuen saajat % hakijoista
Taiteelliseen työskentelyyn	4 431	4 301	1 397	1 372	32 %
Josta taiteilija-apurahat**	2 036	1 971	286	286	15 %
Projekteihin yksityisille/työryhmille	3 772	3 510	1 280	1 255	36 %
Avustukset yhteisöille	1 238	1 081	578	544	50 %
Kaikki tukimuodot yhteensä	9 441	6 043***	3 255	2 769***	46 %

* Taiteen keskustoimikunta, valtion taiteenalakohtaiset taidetoimikunnat sekä apurahalautakunnat ja -jaostot.

** Apurahaa haettu vuonna 2010.

*** Päällekkäisyydet poistettu. Hakijat ovat voineet hakea ja saada apurahoja useasta tukimuodosta

Alueellisten taidetoimikuntien hakemusten, hakijoiden, myöntöjen sekä tuen saajien määrä v. 2011					
Tukimuoto	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Tuen saajia	Tuen saajat % hakijoista
Työskentelyapurahat	1 400	1 379	259	259	19 %
Kohdeapurahat*	1 432	1 384	334	331	24 %
Valtionavustukset	1 012	938	408	397	42 %
Kaikki tukimuodot yhteensä	3 844	3 462**	1 001	986	28 %

* Sisältää matka-apurahat ja muut erilliset (residenssi-, kantaesitys-).

**Päällekkäisyydet poistettu.

Apurahojen, avustusten ja hankkeiden kohdentuminen

Toimikunnat lisäsivät ja vahvistivat toiminnallaan taiteen saatavuutta, saavutettavuutta, kulttuurista monimuotoisuutta ja taiteen soveltavaa käyttöä sekä taiteen harrastustoimintaa jakamalla apurahoja ja avustuksia näitä edistävään toimintaan.

Tavoitteita toteutettiin myös alueellisten taidetoimikuntien hankkein sekä läänintaiteilijoiden työpanoksella (47,5 htv). Läänintaiteilijoista 40 prosenttia työskenteli esittäville aloilla (näyttämötaide, tanssitaide, säveltaide, kirjallisuus), vajaat 30 prosenttia visuaalisilla aloilla (kuvataide, valokuvataide, elokuvataide, muotoilu, rakennustaide) ja runsaat 30 prosenttia lasten- ja nuorten kulttuurin alalla tai monialaisena tuottajana.

Eniten toteutettiin taiteidenvälisiä ja monitaiteisia valtakunnallisia hankkeita, joissa joko kaikki tai usea alueellinen taidetoimikunta oli mukana. Säveltaiteen ja kuvataiteen hankkeet olivat seuraavaksi suurin ryhmä. Hankkeet liittyivät mm. monikulttuurisuuteen, lastenkulttuuriin, taidehankintojen prosenttiperiaatteen edistämiseen, sarjakuvan juhluvoiteen ja Turun kulttuuripääkaupunkivoiteen.

Apurahojen ja avustusten jaossa ja hankkeiden toteutuksessa otetaan huomioon tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteiden toteutuminen sekä kohderyhmien erityispiirteet.

Alueellisten taidetoimikuntien projektien tuki vuonna 2011			
Alueelliset taidetoimikunnat	2009 toteutuma	2010 toteutuma	2011 toteutuma
Projektit, kpl	208	188	231
- euroa	990 030	1 185 820	920 320
- läänintaiteilijoiden työskentelyprojekteissa, euroa	1 518 420	1 490 230	1 544 090

Kansainvälistyminen

Toimikunnat jakoivat apurahoja ja avustuksia taiteen alan kansainvälistä vuorovaikutusta ja taiteilijoiden liikkuvuutta edistäviin hankkeisiin. Taiteen alan ulkomaisiin matka-avustuksiin ja taiteilijavaihtoa varten sekä residenssiavustuksiin ja Ars Baltica -toimintaan käytettiin yhteensä 966 750 euroa (taiteen keskustmk.).

Virasto ja toimikunnat toimivat taiteen ja kulttuurin alan kansainvälisissä verkostoissa, kuten Ars Baltica, IFACCA, pohjoismainen yhteistyö, tutkimusyksikön kansainvälinen toiminta, suomalaisvenäläinen kulttuurifoorumi, Barentsin alueen kulttuuriyhteistyö. Alueelliset taidetoimikunnat vuokrasivat 10 ulkomaista taiteilija-asuntoa alueensa taiteilijoiden käyttöön.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä toimiminen

Toimikunnat toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä taidetta koskevissa kysymyksissä antamalla lausuntoja, tekemällä esityksiä sekä toteuttamalla taide- ja kulttuuripolitiikan tavoitteita edistäviä hankkeita.

Viraston tuottamat tutkimusjulkaisut ja tilastot tarjosivat toimikuntalaitokselle ja opetus- ja kulttuuriministeriölle ajantasaista tietoa päätöksenteon ja laajemmin taide- ja kulttuuripolitiikan tarpeisiin. Tutkimusyksiköstä valmistui kolme julkaisua ja kaksi artikkelia, kirjaston kokoelmat olivat 7 369 nidettä (kartunta 97).

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi kulttuurin hyvinvointivaikutuksiin liittyviä tehtäviä alueellisten taidetoimikuntien hoidettaviksi; selvitystyötä tehtiin kaikissa toimikunnissa ja toimikunnat järjestivät kaikkiaan 17 seminaaria. Ministeriö myönsi myös seitsemälle alueelliselle taidetoimikunnalle määrärahaa jaettavaksi alueelliseen kehittämistyöhön tavoitteena taiteen ja kulttuurin aluekeskusten keskinäisen ja muiden alueellisten kulttuuritoimijoiden yhteistoiminnan kehittäminen ja pilotointi alue- ja paikallistason kulttuuripalveluiden tarjonnan lisäämiseksi.

Toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet

Taidetoimikuntajärjestelmän toimintaa kehitettiin mm. uudistamalla keskustoimikunnan jaostorakennetta vuoden 2011 alussa, mikä vaikutti toimielinten lukumäärään. Osa jaostojen tehtävistä siirrettiin valtion taidetoimikunnille.

Sähköisen asianhallinnan ja valtionavustusten käsittelyn järjestelmän (Salama) suunnittelua jatkettiin yhteistyössä opetusministeriön kanssa. Perustoiminnallisuudesta annettiin henkilökunnalle koulutusta, käyttöönotto siirtyi vuoden 2012 alkuun.

Toimikuntalaitoksen viestintää kehitettiin erityisesti verkkoviestinnän osalta. Aiemmin 14 eri julkaisualustalla toimineista sivustoista luovuttiin. Tilalle suunniteltiin käyttäjälähtöinen, kohderyhmien tarpeita ja käyttötilanteita paremmin vastaava sivusto. Tavoitteeksi asetettiin selkeämpi kuva kokonaisuudesta sekä yhtenäisemmät tiedot toimikuntien jakamista apurahoista ja avustuksista sekä muusta toiminnasta.

Sivuston teknisen toteutuksen kilpailutus toteutettiin neuvottelumenettelyinä. Hankintapäätös tehtiin kesäkuussa ja sivut julkaistiin 15.12. Syksyllä aloitettu henkilöstön verkkoviestinnän koulutus jatkuu vuonna 2012. Uudistuksen myötä käynnistettiin koko viraston viestinnän toimintakäytäntöjen ja prosessien yhtenäistäminen.

Viestinnän lehdistötiedotteet 42 kpl. Internet-sivujen sivulataukset: Etusivu: 77 253; Haussa nyt: 65 672; Apurahat ja avustukset: 99 512; Lehdistötiedotteet: 8 015; Ohjeita hakijoille: 8 483. Lisäksi alueellisten taidetoimikuntien lehdistötiedotteet ja sivulataukset, joista ei ole ollut seuranta. Kokonaisseuranta on mahdollista vuoden 2012 alusta kun käytössä on verkkosivujen yhteinen julkaisualusta ja kaikkien toimikuntien lehdistötiedotteet arkistoidaan Salama-asianhallintajärjestelmään.

Taiteen edistämiskeskuksen perustamisesta valmisteli opetus- ja kulttuuriministeriö lakiesitystä. Tähän liittyen järjestettiin ministeriön virkamiesten ja taiteen keskustoimikunnan luottamuselimen kesken tapaamisia, tehtiin selvityksiä ja annettiin lausuntoja. Kulttuuriministeri Arhinmäki ja asiaa valmistelevat ministeriön virkamiehet kuuluivat lisäksi keskustoimikunnan ja viraston henkilökunnan näkemyksiä asiasta yhteisessä tapaamisessa. Valmistelu jatkui yli vuodenvaihteen 2012.

Tehtävä käsissämme -taidetoimikuntaseminaari 29.–30.3. Säätytalolla toimi lähtölaukauksena toimikuntalaitoksen yhteiselle strategiatyölle. Virastorakenteeseen uudistusta varten suunniteltiin ns. tiekartta, johon koottiin Taiteen keskustoimikunnan sisäisen strategiaproessin vaiheet ja aikataulut ajalle marraskuu 2011 - syyskuu 2012. Sen mukaisesti toteutettiin kaksi henkilöstötyöpajaa ja yksi työpaja Taiteen keskustoimikunnan luottamusjäsenille. Työ jatkuu vuoden 2012 aikana.

Taidehallinnon sisäisen kehittämistyön työryhmät antoivat loppuraporttinsa kesäkuussa seuraavilta kehittämisalueilta: 1) keskustoimikunnan jaostorakenne; 2) talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit sekä viranhaltijoiden toimenkuvat ja esittelymenettely; 3) alueellisten taidetoimikuntien hallinnollisten resurssien kokoaminen ja hallintokäytäntöjen yhtenäistäminen; 4) tutkimusyksikön toiminnan kehittäminen sekä 5) viestinnän, tietopalvelun ja tietohallinnon kehittäminen.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taiteen keskustoimikunnan hallintotoimiston henkilötyövuosien määrä vuonna 2011 oli 59,9 htv (sisältää 6 htv taiteilijaprofessorien virat). Kaksi virkaa siirrettiin vuoden 2011 alusta lukien valtion taidemuseoon valtion taideteostoimikunnan siirron myötä. Alueellisten taidetoimikuntien palveluksessa olevien läänintaiteilijoiden henkilötyövuosien määrä oli 47,5.

Hallintotoimiston esimiestyötä, työnteon organisointia ja työskentelytapoja kehitettiin edelleen mm. esimieskoulutuksella ja johtoryhmätyöskentelyn kehittämällä sekä henkilöstön koulutuksella.

Henkilöstölle tiedotettiin säännöllisesti kuukausi- ja yksikkökokouksissa taidehallinnon uudistuksen valmistelun vaiheista. Taidehallinnon kokonaisuudistusta odottaessa osaa vapautuvista viroista ei täytetty pysyvästi. Määräaikaisratkaisut vaikuttivat jossain määrin viraston toimintaan luoden epävarmuutta joidenkin toimintojen jatkuvuudesta ja vaikuttaen samalla työilmapiiriin. Vuoden lopussa toteutetun työhyvinvointibarometrin kokonaisindeksi kuitenkin parani hieman (3,3/ 2009 -> 3,4/ 2011).

1.3.9.6 Valtion elokuvatarkastamo

Elokuvatarkastamon vaikuttavuustavoitteena oli lasten kehityksen turvaaminen kuvaohjelmaympäristössä. Tavoitteen saavuttamista on mitattu joka toinen vuosi toteutettavan yleisötutkimuksen ja asiakastyytyväisyyskyselyn avulla. Vuonna 2011 ei yleisökyselyä kuitenkaan tehty uuden lain toimeenpanoon liittyvien valmistelutehtävien suuren määrän ja vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi. Vaikuttavuusarvioinnin perusteena on myös ollut valitusten määrä ja tarkastamolle tullut yleisöpalautte sekä julkinen keskustelu.

Kuvaohjelmien tarkastaminen, muutoksenhaku ja esitysluvat

Tarkastettuja kuvaohjelmia oli 1 276 eli tarkastusten määrä väheni edelleen, tosin maltillisemmin kuin vuotta aiemmin. Vähenemistrendi alkoi vuonna 2009, kun lainsäädäntö muuttui niin, että televisiossa ennen klo 21 esitettyjä kuvaohjelmia ei enää vaadittu tarkastettavaksi, kun niitä alettiin levittää muussa kuvaohjelmajakelussa. Tarkastusmääriä aiemmin lisännyt televisiosarjojen tarkastaminen tallenne- ja tilausohjelmajakelusta varten väheni tuolloin huomattavasti. Vuosi 2010 oli ensimmäinen täysi kalenterivuosi, johon lainmuutos vaikutti ja vuosi 2011 oli tässä suhteessa vuoden 2010 kaltainen. Toinen tarkastusten määrää vähentävä tekijä oli kuvaohjelmien tallennemyynnin jo pari viime vuotta kestänyt väheneminen ja elokuvien katselun siirtyminen entistä enemmän mm. maksullisille televisiokanaville. Elokuvateatteriensi-iltojen määrä on vuonna 2011 pysynyt lähes vuoden 2010 tasolla. Vuonna 2011 tarkastettiin 180 elokuvaa elokuvateatterilevitystä varten, niistä kolmannes digitaalisessa formaatissa.

	2009	2010	2011	muutos edelliseen %
Tarkastetut kuvaohjelmat	1 765	1 315	1 276	-3,0
Tarkastetut vuorovaikutteiset kuvaohjelmat	2*	2*	2*	-
Valitukset elokuvalautakunnalle	3	12	9	-25,0
Esitysluvat (festivaalit)	23	24	30	+25,0

*yksi pelinimike kahdessa eri formaatissa

Muutoksenhakujen absoluuttinen määrä oli vuonna 2011 pienempi kuin vuonna 2010, mutta suhteessa tarkastettujen kuvaohjelmien kokonaismäärään, se pysyi jotakuinkin ennallaan (2011: 0,7 % 2010: 0,9 %). Yhdeksästä tehdystä valituksesta lautakunta hyväksyi seitsemän eli 78 %.

Tarkastusviranomaisen voi antaa luvan esittää 18 vuotta nuoremmille kuvaohjelmia niitä ennakoita tarkastuttamatta kuvaohjelmien esittämistä varten järjestettävässä erityisessä tilaisuudessa. Tulosopimuksen arvio oli, että lupia anotaan 25. Vuonna 2011 lupia anottiin ja myönnettiin 30.

Ilmoitusten käsittely ja rekisteröiminen

Vaikuttavuustavoitteena oli ilmoituskäsittelyn laadukkuus lastensuojelun takeena. Käytännössä tämä tarkoittaa viranomaisrekisterin tarkkuutta, hyvää käytettävyyttä ja mahdollisimman laajaa tunnettuutta sekä kuvaohjelmarekisteriä rikoslain vastaista kuvaohjelmalevitystä ennaltaehkäisevänä tekijänä.

	2009	2010	2011	muutos edelliseen %
Tavallisten kuvaohjelmien ilmoitukset	22 873	24 390	25 229	3,4
Vuorovaikutteisten kuvaohjelmien ilmoitukset (pelit)	1 322	665	1 030	54,8
Pornografisten kuvaohjelmien ilmoitukset	18 575	10 711	8 937	-16,6
Ilmoitettuja yhteensä	42 770	35 766	35 196	-1,6

Kuvaohjelmia ilmoitettiin elokuvatarkastamoon kolmen eri lainkohdan perusteella. Kuvaohjelma voitiin vapauttaa tarkastuksesta, jos se sisälsi kuvaohjelmalain 4 §:ssä mainittua ennakkotarkastuksesta vapautettua sisältöä, jos se oli esitetty televisiossa ennen klo 21 (4a §) tai jos kuvaohjelmaa esitettiin vain 18 vuotta täyttäneille (11 §).

Tavallisten (pois lukien pornografiset ohjelmat) kuvaohjelmien ilmoitusmäärät alkoivat lisääntyä vuonna 2010 ja kehitys jatkui myös vuonna 2011. Määrien kasvu johtui lainmuutoksesta, jossa televisiossa ennen klo 21:ta esitetyt kuvaohjelmat vapautettiin ennakkotarkastuksesta ja niitä sai siten levittää esimerkiksi DVD-tallenteina elokuvatarkastamoon ilmoitetulla ikärajasuosituksella. Lain 4 §:ään ja 4 a §:ään perustuvien kuvaohjelmailmoitusten määrä kasvoi myös vuonna 2011. Suurin osa muiden kuin pornografisten kuvaohjelmien ilmoituksista tuli vuonna 2011 televisioyhtiöiltä, joiden tilausohjelmalupapalvelutarjonta edelleen lisääntyi. Kaikilla valtakunnallisilla televisiokanavilla on laaja tilausohjelmalupapalvelutarjonta internetissä.

Vuorovaikutteisten kuvaohjelmien (tietokone- ja konsolipelit) ilmoitukset vähenivät dramaattisesti vuonna 2010. Syynä ei ollut markkinoilla tapahtuneet muutokset, vaan useiden maahantuojien laiminlyönnit. Tilanne normalisoitui vuonna 2011 ja ilmoitus määrä palasi lähelle vuoden 2009 tasoa. Pelimyyntin volyyymi väheni pelialan etujärjestön Figma ry:n arvion mukaan vuonna 2011 noin kuudenneksen edelliseen vuoteen verrattuna ja se näkyi myös pelien ilmoitusmäärässä.

Aikuisille tarkoitettujen kuvaohjelmien ilmoitusmäärä väheni edelleen vuonna 2011. Suurin syy lienee kulutustottumuksien muutos eli pornografian kulutuksen siirtyminen enenevässä määrin internetiin ja osaksi television kanavapaketteja. Kuvaohjelmien tallennejakelumäärien aleneva trendi näkyy myös pornografisissa kuvaohjelmissa.

Valtion elokuvatarkastamon painopiste oli vuonna 2011 lähinnä uuden lainsäädännön vaatimissa valmistelutehtävissä minkä vuoksi rikoslain vastaisten kuvaohjelmien valvontaan ei voitu erityisesti panostaa, mutta rikoslain vastaisesta sisällöstä epäiltyjä kuvaohjelmia pyydettiin katsottavaksi ja arvioitavaksi aina, kun sitä pidettiin välttämättömänä. Vaikka rikoslainvastaisuudesta epäiltyjen ohjelmien ja sen vuoksi katsottavaksi pyydettyjen ohjelmien osuus pieneni, aiempaa suurempi osa niistä arvioitiin rikoslain vastaisiksi. Näin ollen valvonta oli panostuksiin nähden tehokasta.

Vuosi	Ilmoitettuja pornograafisia ohjelmia	Pyydetty katsottavaksi	Katsottavaksi pyydettyjen osuus ilmoitettavista, %	Katsotuista rikoslain vastaiseksi, kpl	Rikoslain vastaisiksi arvioitujen osuus katsotuista, %
2009	18 575	397	2,1	208	52,0
2010	10 711	201	1,9	98	48,0
2011	8 937	70	0,8	47	67,0

Lausunnot viranomaisille

Vaikuttavuustavoitteena oli edesauttaa rikollisen toiminnan ehkäisemistä kuvaohjelmiin liittyvissä asioissa sekä edistää viranomaisyhteistyötä kuvaohjelmaympäristössä.

Lausunnon pyytäjä	2009 kpl	2010 kpl	2011 kpl	Muutos kpl
Poliisi/tulli	5	1	1	-
Viestintävirasto	5	3	2	-1
Eduskunta (sivistysvaliokunta, oikeusasiamies)	3	3	1	-2
Ministeriöt	4	3	2	-1
Yhteensä	17	10	6	-7

Vuonna 2011 Itäinen tullipiiri pyysi elokuvatarkastamolta lausunnon koskien 14 kuvaohjelmatalenteen lainmukaisuutta.

Asiakaspalvelu ja tiedotus

Tavoitteena oli hyvä eli luotettava ja mahdollisimman nopea asiakaspalvelu, jota on arvioitu asiakaskyselyillä ja muun palautteen avulla. Tiedotuksen avulla elokuvatarkastamo toteuttaa tehtäväänsä lisätä kansalaisten tietämystä ikärajoista ja kuvaohjelmien mahdollisista haitoista lasten psyykkiselle kehitykselle sekä edistää lasten mediataitojen parantamista kuvaohjelmista aiheutuvi- en haittojen ehkäisemiseksi. Vuonna 2011 tiedotuksen painopiste oli lakimuutoksen vaikutuksista tiedottamisessa lähinnä liikealalle ja muille sidosryhmille, yleisölle suunnattua tiedottamista pää- osin vasta suunniteltiin. '

Asiakaspalvelu

Elokuvatarkastamon asiakkaita olivat kuvaohjelmien tuottajat, maahantuojat, esittäjät ja levittäjät. Asiakkaat toimivat elokuvateatterialalla, tallennelevityksessä, tilausohjelmajärjestelmien tarjoajina ja pelitalenteiden levittäjinä.

Asiakastyytyväisyyskysely on tehty aiemmin joka toinen vuosi, Kyselyä ei toteutettu vuonna 2011. Voimavarat keskitettiin uuden kuvaohjelmalainsäädännön valmistelun vaatimiin vanhojen ja uusien sidosryhmien tavoittamiseen ja tapaamiseen, jotta tieto uuden kuvaohjelmalain vaatimuksista ja sen aiheuttamista muutoksista saatiin leviämään mahdollisimman hyvin ja yhteistyö käynnistymään uusien asiakas- ja sidosryhmien kanssa.

Asiakaspalautetta on kerätty vuosittain myös toimialan kanssa järjestetyissä tapaamisissa. Vuonna 2011 järjestettiin useita keskustelu- ja informaatiotilaisuuksia niin televisioyhtiöiden, elokuva-alan kuin muiden kuvaohjelmia tarjoavien tahojen ja heidän etujärjestöjensä, mm. kaupan järjestöjen ja kirjastojen, edustajien kanssa uuden kuvaohjelmalain yhteistyötä korostavan hengen ja lain määräysten mukaisesti. Vaikka tapaamisia kiitettiin, toivottiin elokuvatarkastamolta enemmän ja nopeampaa tiedotusta. Elokuvatarkastamon pienten asiantuntijaresurssien vuoksi t ei pystytty toteuttamaan siinä laajuudessa kuin tarvetta olisi ollut.

Tiedotus

Kuvaohjelmalainsäädännön muutoksen vuoksi elokuvatarkastamon toiminta laajenee kuvaohjelmien tarkastamisesta ja toimialan yritysten kanssa tapahtuvasta yhteistyöstä yhä enemmän vuorovaikutukseen suuren yleisön ja mediakasvatuksen parissa toimivien järjestöjen kanssa. Kuvaohjelmien tarjontakanavien lisääntymisen vuoksi ikäraajat eivät yksin riitä suojaamaan lapsia haitallisille mediasisällöille altistumiselta. Sen vuoksi viranomaisen on pyrittävä lisäämään kansalaisten tietämystä ikärajoista ja kuvaohjelmien mahdollisista haitoista sekä edistämään lasten ja vanhem-

pien mediataitojen parantamista kuvaohjelmista aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi laajassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Uuteen kuvaohjelmalakiin sisältyvän tarjoajia koskevan tiedotusvelvollisuuden vuoksi eri tahot osallistuivat tiedottamisen suunnitteluun, mutta jatkossa on liiasta viranomaisvetoisuudesta pyritävä tiedotustoiminnassa eroon.

Elokuvatarkastamon toiminnasta, ikärajojen perusteista ja tehdyistä ikärajapäätöksistä sai edelleen ajantasaista tietoa tarkastamon Internet-sivuilta. Elokuvatarkastamo osallistui jälleen opettajille suunnatuille Educa-messuille, joiden aikana tavoitetaan useita tuhansia opettajia ja muita koulussa toimivia kasvattajia. Elokuvatarkastamon edustajat luennoivat myös mm. kirjastojen henkilökunnalle, psykologian opiskelijoille, kirjoittivat artikkeleita lehtiin ja muihin julkaisuihin sekä antoivat haastatteluja. Näiden lisäksi elokuvatarkastamo osallistui julkiseen keskusteluun ja erilaisiin mediakasvatushankkeisiin yhdessä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa.

Tiedotustoiminnan vaikuttavuutta arvioitiin vuonna 2011 mm. Internet-sivuston käyttäjämääriä seuraamalla sekä yleisöpalautteen avulla.

Keskimäärin elokuvatarkastamon verkkosivuilla on kuukausittain n. 2 500 eri käyttäjää (käyntejä n. 35 000 vuodessa). Verkkosivuston suosituin osa on ikärajatietokanta, jossa yleisöllä on ollut myös mahdollisuus kertoa mielipiteensä siitä, onko elokuvatarkastamon ikärajapäätös oikea. Vuoden 2011 loppuun mennessä yksittäisiä mielipiteitä oli rekisteröity 17 883 ja ne olivat kohdistuneet 3 112 eri kuvaohjelmalle. Kahdessa viidesosassa (42 %) mielipiteistä elokuvatarkastamon antamaa ikärajaa pidettiin liian korkeana, vajaassa kolmanneksessa ikärajaa pidettiin sopivana ja loppujen (28 %) mielestä ikäraja oli liian alhainen.

1.3.9.7 Varastokirjasto

Toiminnan vaikuttavuus ja toiminnallinen tehokkuus vuonna 2011

Varastokirjaston tehtävänä on ottaa vastaan ja säilyttää tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettävää aineistoa ja asettaa se tarvitsijoiden käyttöön. (Laki Varastokirjastosta n:o 1078/1988 ja asetus n:o 12/1989, uudistettu n:o 94/1992).

Varastokirjaston tulosalueittaiset tavoitteet olivat vuonna 2011 seuraavat:

- *Varastokirjaston keskeisenä tavoitteena on tilan vapauttaminen muissa kirjastoissa. Kirjasto ottaa vastaan kirjastojen siirtotarpeiden edellyttämän määrän aineistoa. Tulossopimuskaudella vastaanotettava aineisto käsitellään nopeasti ja tehokkaasti yleensä alle kuuden kuukauden kuluessa saapumisesta. Varastokirjasto vastaa kirjastoista toimitettavan aineiston ohjeistuksesta ja ohjeistuksen noudattamisesta.*
- *Kaukopalvelu pidetään ajantasaisena, tilaukset toimitetaan vuorokauden sisällä. Kirjasto kehittää elektronisia aineistonvälityspalveluita ja osallistuu kaukopalvelun kehittämishankkeisiin. Palvelut ovat jatkossakin maksuttomia*

Lisäksi oli tavoitteita henkisten voimavarojen hallintaan ja kehittämiseen sekä tuottavuusohjelman toteuttamiseen liittyen.

Toiminnan vaikuttavuus

- o tilan vapauttaminen, aineiston vastaanotto ja käsittely

	Tavoite 2011	Toteuma 2011	Toteuma 2010	Toteuma 2009
Vastaanotetun aineiston määrä (hm)	4 500	4 817	4 303	4 922
käsitellyn aineiston määrä	4 500	3 790	4 097	3 869

(hm = hyllymetri)

Kirjastoista siirrettiin aineistoa Varastokirjastoon 4 817 hyllymetriä, mikä on enemmän kuin ennakoiitiin. Kaikki kirjastojen siirrot otettiin vastaan. Vuoden lopussa kirjastoon oli siirretty yhteensä noin 119 500 hyllymetriä aineistoa. Tämä merkitsee noin 26 500 m2 tilasäästöjä kirjastoille.

Aineistoa käsiteltiin 3 790 hyllymetriä. tavoitteesta jääminen johtui siitä, että aineistonkäsittelystä jouduttiin edelleen tuottavuusohjelman mukaisesti vähentämään 0,5 htv:tta ja siitä, että käsiteltävä aineisto oli hitaammin käsiteltävää kuin aiemmin (vähemmän jatkuvia julkaisuja).

- o Kaukopalvelu

	Tavoite 2011	Toteuma 2011	Toteuma 2010	Toteuma 2009
tilausten määrä	82 000	82 529	79 580	80 118
palvelun nopeus	<24h	<24h	<24h	<24h

Kaukopalvelu toimi tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuottavuus

- tuottavuutta koskevat tulostavoitteet (indikaattorit)

	Tavoite 2011	Toteuma 2011	Toteuma 2010	Toteuma 2009
käsitelty aineisto (hm/htv)	340	267	277	237
tilauksia / htv	15 000	15 060	14 629	14 647

(hm = hyllymetri, htv = henkilötyövuosi)

Aineiston käsittelyn tuottavuus laski hieman ja jäi tavoitteesta. Syynä oli vähentynyt jatkuvien julkaisujen määrä. Kaukopalvelun tuottavuutta pystyttiin nostamaan vähentyneestä henkilöstöstä huolimatta.

Toiminnan taloudellisuus

- taloudellisuutta koskevat tulostavoitteet (indikaattorit)

	Tavoite 2011	Toteuma 2011	Toteuma 2010	Toteuma 2009
käsittelyn yksikkökustannukset (€/hm)	240	333	297	324
toimituksen yksikkökustannukset (€/tapahtuma)	4,20	4,37	4,55	4,18

Toiminnan taloudellisuuden osalta aineiston käsittelyssä kustannukset nousivat. Syynä on edelleen se, että helpommin käsiteltäviä jatkuvia julkaisuja tuli entistä vähemmän. Kaukopalvelun taloudellisuus parani, mutta jäi vielä tavoitteesta.

1.3.9.8 Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluva *Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti* (VIEI) on kulttuurin ja taiteen kentässä toimiva kansainvälinen tukiyksikkö. Instituutin toiminta perustuu lakiin (L 857/1992) ja sitä täydentävään asetukseen (A 1100/2001).

Hallituksen *Venäjä-toimintaohjelmassa* (huhtikuu 2009) on todettu instituutin tehtävät sekä Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden kehittämisen että Suomen venäjänkielisen väestön integroitumisen kannalta. Myös *Opetus- ja kulttuuriministeriön maahanmuuttopoliittisissa linjauksissa 2009* (syyskuu 2009) mainitaan instituutin toimintaperiaatteet mm. kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden turvaamisessa, vuoropuhelun vahvistamisessa ja uusien yhteistyömuotojen kehittämisessä.

VIEI:n missio on parantaa Euroopan maiden keskinäistä ymmärrystä edistämällä Euroopan unionin maiden ja Venäjän, Ukrainan ja Valko-Venäjän kulttuurista yhteistyötä. Instituutti profiloituu toiminnassaan neljän i:n kautta (Itä-Eurooppa, informaatio, integraatio, innovaatio).

Instituutti tarjoaa tiedotus-, konsultointi- ja hankevalmistelupalveluita ja osallistuu kotimaisiin monikulttuurisiin hankkeisiin Venäjältä ja Itä-Euroopasta muuttaneiden kulttuuripalvelujen vahvistamiseksi. Instituutti osallistuu kulttuurin lähialueyhteistyöhön sekä EU:n, Venäjän ja Itä-Euroopan väliseen kulttuuriyhteistyöhön ja Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden valmisteluun. Instituutti ylläpitää Venäjän, Ukrainan ja Valko-Venäjän kulttuuriin ja yhteiskuntaan erikoistunutta kirjastoa ja tietopalvelua.

kulunut vuosi on ollut instituutin toiminnan kannalta vilkasta. Instituutti toimi Pohjoismaiden ministerineuvoston (PMN) puheenjohtajuusvuoden kulttuurifoorumin järjestäjänä ja sai tätä kautta laajennettua kulttuurin ja luovan alan verkostoja. Painopiste oli erityisesti luoviin aloihin, venäjän kieleen ja kulttuuriin sekä kotouttamiseen liittyvien hankkeiden ja tapahtumien toteutuksessa. Instituutin verkkosivut uudistettiin kokonaan sekä ulkoasultaan että rakenteeltaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 30.8.2010 selvityshenkilöt pohtimaan hallinnonalan konsernirakenteen, ohjauksen ja rahoitusjärjestelmän kehittämistä. Valmistelutyön keskeisenä päämääränä on kehittää OKM-konsernia siten, että se pystyy tarjoamaan entistä parempaa palvelua asiakkailleen ja vahvistamaan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yhdessä enemmän –selvityksessä (2/2011) esitetään instituutin muuttamista virastosta yksityisoikeudelliseksi säätiöksi. Instituutti lähetti yhdessä johtokunnan kanssa asiasta lausuntopyynnön 11.4.11 ministeriöön. Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan kirjattiin, että ”Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin asema ja tehtävät selvitetään”. OKM:n toimesta (11/2011) selvitysmies Heikki Talvitie asetettiin tekemään selvitystä koskien instituutin asemaa ja tehtäviä. Selvitys luovutettiin ministeri Arhinmäelle 10.1.2012, ja

24.1.2012 OKM asetti työryhmän valmistelemaan instituutin säätiöittämistä tavoitteena toiminnan jatkaminen ja uudistaminen säätiön toimesta 1.1.2013 alkaen (OKM/2/040/2012).

Tulostavoitteiden toteuma 2011 tulosalueittain

Hanketoimisto

Hanketoimisto on osallistunut pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden kehittämiseen ja lähialueyhteistyöhön toteuttamansa Luova kompassi-hankkeen ja suomalais-venäläisen kulttuuri-hanketyön ja taiteen markkinoinnin valmennushankkeen (2011–2012) kautta. Toimisto on koonnut internetpohjaisen luovien alojen toimijaverkoston, järjestänyt kaksi seminaaria ja julkaissut selvityksen Venäjän luovista aloista. Verkostoja Suomessa asuviin venäjänkielisiin kulttuurialan toimijoihin on pidetty yllä. Hanketoimisto koordinoi OKM:n toimeksiannosta tehtävää selvitystyötä *Suomen venäjänkieliset kulttuuripalveluiden käyttäjinä ja tuottajina*. Määrälliset tavoitteet on saavutettu seuraavasti:

<i>Määrälliset tulostavoitteet</i>	<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma 2011</i>
Venäjän kielen kääntäjäseminaari	1 seminaari	ei toteutunut
Luova kompassi –hankkeen seminaarit Helsingissä ja Pietarissa	1 tapahtuma	2 tapahtumaa toteutunut
Taiteiden yö	1 tilaisuus	toteutunut
Helsingin Kirjamessut	osasto ja ohjelma	ei toteutunut
Monikulttuurisuus ja kotoutuminen: Integraatiofoorumi	1 tapahtuma	toteutunut

Tiedotustoimisto

Ulkoasiainministeriön ja Finland Promotion Boardin tilaaman venäjänkielisen *Info-Finlandia.ru*-portaalin sisältötuotanto instituutissa jatkui vuoden 2011 loppuun asti. Sivustosta vastaa 1.1.2012 alkaen ulkoasiainministeriön viestintä- ja kulttuuriyksikön julkaisu- ja promootioryhmä.

Instituutin verkkosivut uudistettiin kokonaan sekä ulkoasultaan että rakenteeltaan. Instituutin näkyvyyttä vahvistettiin sosiaalisessa mediassa Facebook- ja Vkontakte-sivujen avulla sekä tunnettuutta lisättiin kutsumalla instituuttiin vierailijaryhmiä yhdessä kirjaston kanssa. Tiedotustoimisto laati yksitoista sähköpostitiedotetta henkilökunnalle ja kolme uutiskirjettä instituutin toiminnasta ja tapahtumista.

<i>Määrälliset tulostavoitteet</i>	<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma 2011</i>
vierailuryhmät	10 kpl	10 kpl

Konsulttitoimisto

Konsulttitoimisto järjesti kaksi asiantuntijamatkaa Venäjälle, kolme maa- ja luovien alojen seminaaria ja 12 kieli-, kulttuuri- ja myyntikurssia/luentosarjaa. Yhteistyötä Suomen Moskovan suurlähetystön kanssa jatkettiin päivittämällä venäjänkielinen Suomen kulttuuri- ja luovien alojen hakemista. Integraatiofoorumin esitteeseen myytiin mainostilaa. Turvallisuus ja kehitys –tutkimustoiminnan hallinnointia ulkoasiainministeriölle jatkettiin.

<i>Määrälliset tulostavoitteet</i>	<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma 2011</i>
Palveluiden myynti	8 kpl	20 kpl

Kirjasto

Kirjaston toiminnan kehittämisen keskeisiä alueita ovat olleet verkkopalvelut sekä yhteistyössä sidosryhmien kanssa toteutettavan tapahtumatarjonnan lisääminen. Verkkopalveluja parannettiin kotisivuilla julkaistavilla aineistovinkeillä ja kokoelmätietokanta Veeran käyttöliittymä uudistettiin

sisältämään venäjänkielisen opastuksen. Käyntien määrä Veerassa nousi edelliseen vuoteen verrattuna 6 %. Vuoden aikana järjestettiin useita lastentapahtumia ja kirjailija- sekä asiantuntijavierailuja.

Kirjaston kokoelmat karttuivat yhteensä 1 996 niteellä ja vuosikerralla. Venäjänkielisen aineiston osuus kartunnasta oli 95 %. Vuoden lopussa tietokantaan oli luetteloitu 49 % kirjaston koko kokoelmasta.

Kirjaston käyttö lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna. Asiakaskäyntien määrä nousi 11 %, uusien asiakkaiden määrä 21 % edellisvuoteen verrattuna. Lainojen kokonaismäärä nousi edellisestä vuodesta 23 %, tietopalvelun määrä kasvoi 41 % edellisestä vuodesta.

<i>Määrälliset tulostavoitteet</i>	<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma 2011</i>
Kokoelmien karsinta	9 000	2 192
Kokoelmien takautuva luettelointi	3 500	3 290
Lainausten määrä, kpl	22 000	26 541
Asiakaskäynnit, kpl	7 800	7 360
Tietopalvelun käyttökerrat, kpl	105	107
Lainan keskimääräinen hinta, €	18	16

1.3.9.9 Ylioppilastutkintolautakunta

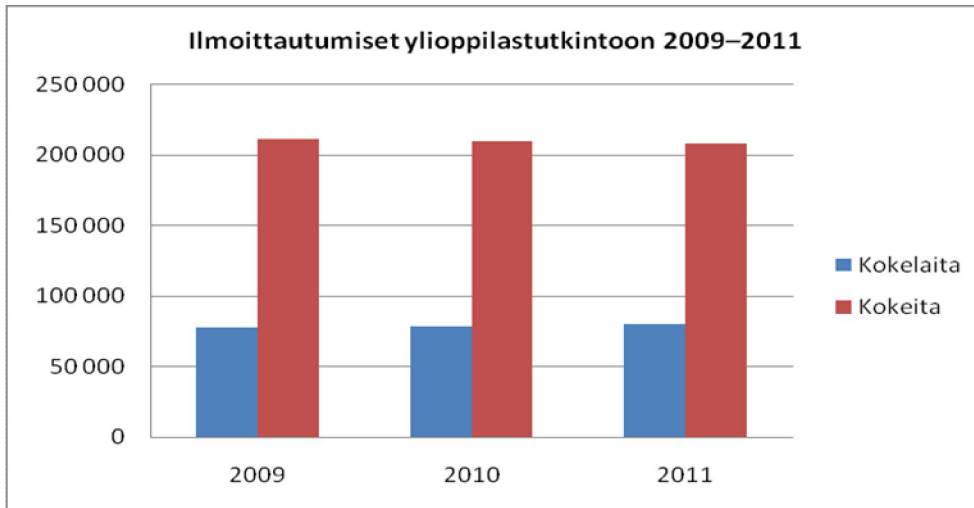
Toiminnan tuloksellisuus

Yleistä

Tulossopimuksen mukaisesti ylioppilastutkintolautakunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2011 olivat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä siihen liittyvät kehittämistoimet. Molemmat tavoitteet toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Lautakunta ei voi vaikuttaa tutkintoon osallistuvien kokeilaiden määrään tai siihen, kuinka moneen kokeeseen he ilmoittautuvat. Kokelas- tai koekohtaisten ilmoittautumisten lukumäärälle asetetut tavoitteet ovat vain ennusteita. Ilmoittautumisten määrä vaikuttaa hyvin pitkälle lautakunnan työmäärään sekä tuloihin, joista noin 99 prosenttia muodostuu kokeilaiden maksamista perusmaksuista ja koekohtaisista maksuista. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintaa ei ole tuotteistettu, eikä lautakunnan jäsenistö ole työajanseurannan piirissä. Nämä tekijät vaikeuttavat toiminnan tehokkuuden mittaamista.

Tutkinnon toimeenpano

Ylioppilastutkintoa suorittamaan ilmoittautui vuonna 2011 kaikkiaan 80 341 henkilöä. Tähän lukuun sisältyvät tutkintoa yhdellä kertaa ja hajauttamalla suorittavat ylioppilaskokelaat sekä myös hyväksytyn ja hylätyn kokeen uusijat ja tutkinnon täydentäjät. Ilmoittautuneita oli 1 711 (2,18 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Koekohtaisia ilmoittautumisia oli 208 074, mikä on 2 234 (1,06 %) edellistä vuotta vähemmän.

Vuonna 2011 lautakuntaan kuului 39 jäsentä. Lautakunnalla on myös apujäseniä, jotka toimivat lähinnä koesuoritusten arvostelijoina eli sensoreina. Osa heistä osallistuu myös tehtävien laadintaan. Vuonna 2011 arvostelutyöhön osallistuneita apujäseniä oli 323. Sekä lautakunnan jäsenet että sen apujäsenet hoitavat tehtäviään sivutoimisin oman päätoimensa ohella, joten heidän osaltaan ei ole mahdollista suorittaa työajanseurantaa. Tutkinnon käytännön toimeenpanosta vastaavan kanslian henkilöstön määrä pysyi ennallaan 22 virkamieheissä. Tämän lisäksi kansliassa työskentelee kiireisimpinä aikoina tuntipalkkaisia työntekijöitä, joiden yhteenlaskettu työpanos on yhden henkilötyövuoden luokkaa.

Ylioppilastutkintolautakunta laati vuoden 2011 kevään ja syksyn tutkintoja varten yhteensä 84 koetta. Arvostelusuorituksia kertyi vuonna 2011 yhteensä 254 429.

Ylioppilastutkintolautakunnan tuottamat kokeet 2009–2011			
	2009	2010	2011
Äidinkielen koe	10	10	10
Suomi tai ruotsi toisena kielenä -koe	4	4	4
Reaaliaineiden kokeet	24	24	24
Matematiikan koe	4	4	4
Toisen kotimaisen kielen koe	8	8	8
Vieraiden kielten kokeet	31	33	34
Yhteensä	81	83	84

Ylioppilastutkintolautakunnan arvostelusuoritukset 2009–2011			
	2009	2010	2011
Äidinkielen kokeet	80 151	79 605	79 995
Suomi tai ruotsi toisena kielenä -kokeet	773	818	860
Reaaliaineiden kokeet	66 146	66 876	66 132
Matematiikka	30 578	30 865	30 577
Toisen kotimaisen kielen kokeet	30 281	27 526	24 592
Vieraiden kielten kokeet	56 317	55 371	52 273
Yhteensä	264 246	261 061	254 429

Ylioppilastutkinnon kehittäminen

Kehittämishankkeet

Ylioppilastutkintolautakunta kehittää ylioppilastutkintoa yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Kertomusvuonna tavoitteena on ollut jatkaa eri kokeiden sisältöjen kehittämistä 1.8.2005 alkaen voimaan tulleiden lukion opetussuunnitelman perusteiden pohjalta siten, että kokeet entistä enemmän mittaavat taitoja ja kokonaisuuksien hallintaa.

Kielikokeiden seuranta- ja kehittämistyöryhmä kokoontui neljä kertaa valmistelemaan hanketta, jossa kielikokeiden tuloksia verrataan vuonna 2005 voimaan tulleen lukion opetussuunnitelman perusteiden taitotasoihin. Hanke, jota varten opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt määrärahan, on tarkoitus toteuttaa vuonna 2012.

Matematiikan kokeen ja reaaliaineiden kokeiden määräykset ja ohjeet uudistettiin ja lähetettiin kouluihin kertomusvuoden syksyllä. Lautakunta uudisti samalla tutkinnossa käytettäviä laskimia koskevat määräyksensä. Ne koskevat ensimmäisen kerran kevään 2012 tutkinnon toimeenpanoa.

Tieto- ja viestintätekniikan asteittaista käyttöönottoa ylioppilastutkinnossa ryhdyttiin valmistelemaan yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa hallitusohjelman sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2012 on tarkoitus tehdä eri tahojen kanssa yhteistyössä hankkeeseen liittyvä esiselvitys, jossa tutkitaan sähköisen ylioppilastutkinnon toteuttamisen erilaisia mahdollisuuksia.

Lautakunta on vuodesta 2005 alkaen tuottanut ylioppilastutkintoa käsittelevää tilastojulkaisua. Julkaisu toteutetaan yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Siihen kootaan pääosin ylioppilastutkintorekisterin sisältämien tietojen pohjalta laadittuja yleisesti kiinnostavia tilastoja sekä aineistoa koulutuksen arvioinnin, koulutuksen tuottavuuden mittaamisen ja koulutuksen kehittämisen tarpeisiin. Lautakunta tuotti julkaisun myös kertomusvuonna ja kehitti sen sisältöä edelleen.

Jälkitutkimustyöryhmä on työskennellyt aktiivisesti kertomusvuonna. Vireillä on hankkeita jälkitutkimusten ja muun tutkinnon seurannan parantamiseksi. Näihin liittyy sähköisen ylioppilastutkintorekisterin suomien mahdollisuuksien entistä laajempi hyödyntäminen.

1.4 TOIMINNAN JA ORGANISAATION KEHITTÄMINEN SEKÄ HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan ja organisaation kehittämisen sekä henkisten voimavarojen hallinnan yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön sisäiselle toiminnalle on asetettu vuodelle 2011 seuraavat toiminnalliset ja organisaation kehittämistä sekä henkisten voimavarojen hallintaa koskevat yhteiset tavoitteet.

Tulostavoitteet 2011	Toteuma ja sen analyysi
<p>1. Talouden turvaamiseksi sopeutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta niukkeneviin taloudellisiin resursseihin. Laaditaan sopeuttamista edistävä henkilöstösuunnitelma ottaen huomioon käytettävissä olevat voimavarat. Huolehditaan keskeisten tehtävien laadukkaasta hoidosta ja henkilöstön työhyvinvoinnista vähentämällä tehtäviä ja käsiteltävien asioiden määrää, priorisoimalla tehtäviä ja tehostamalla tehtävien hoitoa.</p>	<p>Ministeriön toimintakyvyn turvaamiseksi on jatkettu toiminnan sopeuttamista niukentuneisiin resursseihin. Ministeriössä on toteutettu henkilöstömenojen säästösuunnitelma, jonka avulla vuodelle 2011 asetettu säästötavoite on saavutettu. Tavoite on saavutettu mm. tehtäviä priorisoimalla, resursseja uudelleen kohdentamalla, virkojen täyttämättä jättämisellä, lomarahojen vapaaksi vaihtamisella sekä osa-aikajärjestelyillä. Toimintamenojen riittävyys ja säästösuunnitelman toteuttaminen on varmistettu jatkuvalla ennakoinnilla ja kustannus seurannalla.</p>
<p>2. Toimintatapoja kehitetään lisäämällä verkosto- ja tiimityöskentelyä sekä edistämällä horisontaalitehtävien hoitoa. Internet-sivujen sisällöntuotantoa tehostetaan osastoilla ja yksiköissä. SALAMA-järjestelmän yhteydessä vakiinnutetaan uudet sähköiset toimintatavat.</p>	<p>Verkosto- ja tiimityöskentelyä lisättiin. Internet-sivujen sisällöntuotantotehtävät on hoidettu osastoilla yhteistyössä viestintäyksikön kanssa.</p> <p>SALAMAN käyttöönoton myötä on siirrytty uusiin sähköisiin toimintatapoihin. Sähköisten toimintatapojen vakiinnuttaminen jatkuu.</p>
<p>3. Vakiinnutetaan toimintaan liittyvien riskien tunnistaminen ja riskien arviointi sekä niiden hallintaan liittyvät ratkaisut osaksi johtamista. Riskienhallintaa seurataan osana tulossuunnitteluprosessia. Kehitetään ennakkoivaa rahoitusvalvontaa ja osallistutaan tarkastustoimintaan.</p>	<p>Riskien arviointi on tehty pyyntöjen mukaisesti.</p>

<p>4. Säädosvalmistelun johtamisen ja suunnitelmallisuuden parantamiseksi laaditaan lainsäädäntösuunnitelma koko hallituskaudelle. Vahvistetaan säädosvalmisteluasioissa tarvittavia voimavaroja ja asiantuntemusta.</p>	<p>Lainsäädäntösuunnitelma laadinta uudelle hallituskaudelle on aloitettu.</p>
--	--

1.5 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Opetus- ja kulttuuriministeriö kirjanpitoyksikkönä

Kirjanpitoyksikköön kuuluivat vuonna 2011 opetus- ja kulttuuriministeriön ja taiteen keskustoimikunnan lisäksi seuraavat virastot: Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Näkövammaisten kirjasto, Kansallinen audiovisuaalinen arkisto, Valtion elokuvatarkastamo, Varastokirjasto, Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti ja Ylioppilastutkintolautakunta.

1.5.1 Rahoituksen rakenne

Tuotot

Maksullisen toiminnan tuotoista noin 8,3 milj. euroa muodostuu julkisoikeudellisista suoritteista ja 0,4 milj. euroa erillislakien perusteella hinnoitelluista suoritteista saaduista maksuista sekä noin 1,6 milj. euroa liiketaloudellisten suoritteiden tuotoista. Erillislain mukaisten suoritteiden maksut ovat Valtion elokuvatarkastamon perimiä kuvaohjelmien tarkastusmaksuja.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja kertyi noin 3,6 milj. euroa, josta 1,2 milj. euroa muilta valtion virastoilta saatua rahoitusta ja 2,0 milj. euroa EU:lta saatua rahoitusta. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen osalta tuotot muodostuvat pääasiassa EU:n koulutus- ja nuorisohjelmien, Pohjoismaiden ministerineuvoston sekä eri ministeriöiden rahoittamien ohjelmien tuotoista. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot koostuvat rakennerahastojen teknisen tuen hankkeiden rahoituksesta.

Määrärahojen käyttöönasettamiset

Ulkoasiainministeriö asetti opetus- ja kulttuuriministeriön käyttöön lähialueyhteistyön määrärahoja momentilta 24.20.66 yhteensä 948 400 euroa, josta 620 200 euroa vuoden 2011 määrärahaa ja 328 200 euroa aikaisemmilta vuosilta siirtynyttä määrärahaa.

Valtiovarainministeriön momentilta 28.90.20 (Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet) osoitettiin opetus- ja kulttuuriministeriön käyttöön 3 154 149 euroa SAdE-ohjelman oppijan verkko-palvelukokonaisuuden toteutusta varten.

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti 6 000 euroa momentilta 32.50.64 Interreg IVB Itämeri –ohjelman toteuttamiseen. Lisäksi kirjanpitoyksikön virastojen käyttöön osoitettiin yhteensä 354 636 euroa työllistämisvaroja momentilta 32.30.51.

1.5.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa tapahtuneet rakenteelliset muutokset

Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointimomentille 29.01.04 siirrettiin 200 000 euroa momentilta 29.40.20. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenomomentilta 29.80.01 siirrettiin 88 000 euroa kahden henkilötyövuoden palkkauksina Valtion taidemuseon toimintamenomomentille 29.80.02.

Saamelaisten kulttuuri- ja kielipesätoiminnan rahoituksen vakiinnuttamiseksi nuorisotyön lukuun 91 budjetoitiin 350 000 euroa uudelle momentille 29.91.52.

Kolmannessa lisätalousarviossa momentin 29.40.88 (Valtion rahoitus Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan) määräraha muutettiin 2-vuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle osoitetuissa määrärahoissa tapahtuneet muutokset

Opetus- ja kulttuuriministeriölle vuonna 2011 osoitetut määrärahat lisääntyivät vuodesta 2010 287 milj. eurolla (4,9 %). Suurimmat lisäykset olivat yliopistojen valtionrahoitusmomentilla 136,2 milj. euroa, erityisessä valtionrahoituksessa Helsingin ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustointaan 26,1 milj. euroa, opintoraha- ja asumislisämomentilla 35,5 milj. euroa ja yleissivistävän koulutuksen valtionosuus- ja -avustusmomentilla 42,2 milj. euroa. Veikkausvoittovaramomenteilla määrärahan lisäys oli 19 milj. euroa.

Talousarvion ja lisätalousarvion toteutuminen

Yleissivistävän koulutuksen valtionosuusmomentin määrärahaa jäi käyttämättä 33,4 milj. euroa lukiokoulutuksen opiskelijamäärän jäätyä ennakoitua pienemmiksi. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusmomentilta jäi käyttämättä 5,0 milj. euroa, oppisopimuskoulutuksen valtionosuusmomentilta 9,5 milj. euroa ja ammattikorkeakoulujen valtionosuusmomentilta 3,5 milj. euroa. Opintoraha ja asumislisämomentilta jäi määrärahaa käyttämättä 69,7 milj. euroa saajamäärien jäätyä ennakoitua pienemmäksi. Ateriatukimomentin käyttö jäi 2,1 milj. budjetoitua pienemmäksi tuettujen aterioiden määrän jäätyä ennakoita pienemmäksi. Myös lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuen määrärahasta jäi käyttämättä 2,1 milj. euroa.

Opintotukitoiminnan tuloja kertyi 8,2 milj. euroa budjetoitua vähemmän korkotulojen jäätyä ennakoitua alhaisemmiksi.

Siirrettyjen määrärahojen käyttö ja muutokset siirretyissä määrärahoissa

Vuodelle 2011 siirtyi edelliseltä vuodelta yhteensä 263,8 milj. euroa. Vastaavasti vuodelle 2012 siirtyi 103,8 milj. euroa, joten siirtomäärärahakanta väheni 160,0 milj. euroa. Pääosan siirtomäärärahakannasta, 62,7 milj. euroa, muodostaa valtion rahoitus Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan.

Kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen toimintamenomomenttien siirtomäärärahakanta lisääntyi 8 %. Toimintamenomenteilta siirtyi määrärahoja seuraavalle vuodelle 8,5 milj. euroa, kun edelliseltä vuodelta määrärahoja siirtyi 7,8 milj. euroa.

1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 23,1 milj. euroa. Tuotot lisääntyivät edellisestä vuodesta yhteensä 30,6 %. Maksullisen toiminnan tuotot lisääntyivät 2,1 %, vuokrat ja käyttökorvaukset 7,5 % ja muut toiminnan tuotot 68,6 %. Maksullisen toiminnan tuotoista 83 % muodostuu Ylioppilastutkintolautakunnan tuotoista, joista valtaosan muodostavat ylioppilastutkintomaksut. Muista toiminnan tuotoista 63,9 % kertyi yhteistoiminnan kustannusten korvauksista ja 27,2 % yhteisrahoitteisesta toiminnasta. Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset olivat yhteensä 8,1 milj. euroa, josta 1,3 milj. euroa EU:lta ja 6,6 milj. euroa valtion virastoilta ja laitoksilta.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 121 milj. euroa, missä on 8 % vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna. Kuluista henkilöstökulujen osuus on 40 %, palvelujen ostojen 30 %, vuokrien 7 % ja muiden kulujen osuus 17 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat samoin kuin vuokratulot lisääntyivät noin 1 %. Henkilöstökulut pienenevät 5,3 %, palvelujen ostot 6,8 % ja muut kulut 14 %.

Palvelujen ostot olivat yhteensä 36,5 milj. euroa. Palvelujen ostoista 17,9 milj. euroa muodostuu atk:n käyttöpalveluista, joista valtaosa on korkeakoulujen yhteiseen käyttöön hankittuja käyttöpalveluita. Atk-suunnittelu- ja asiantuntijapalveluihin käytettiin 2,7 milj. euroa, muihin asiantuntija- ja tutkimuspalveluihin 5,9 milj. euroa, painatuspalveluihin 1,0 milj. euroa ja talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusmaksuihin 1,0 milj. euroa.

Muiden kulujen 19,9 milj. eurosta 16,2 milj. euroa, 81 %, muodostuu kopiointi- ja käyttöoikeusmaksuista, jotka ovat korvauksia tekijänoikeudella suojatun aineiston kopioinnista sekä radio- ja televisiolähetysten nauhoittamisesta opetuskäyttöön. Matkustuskulut olivat 2,8 milj. euroa, missä on 5,1 % vähennystä vuoteen 2010 verrattuna.

Rahoitustuotoista yli 99 % muodostui opintolainojen takausvastuusuorituksista kertyvistä koroista. Rahoitustuotot vähenivät 2,9 %. Rahoituskulut vähenevät lähes kolmanneksen. Rahoituskulut muodostuivat pääasiassa epävarmojen opintolainojen takausvastuusaatavien tileistä poistoista.

Siirtotalouden tuottoja EU:lta kirjattiin yhteensä 14,4 milj. euroa CIMOn hallinnoimien EU-ohjelmien tuottoina. Siirtotalouden kulut, 5 567 milj. euroa, muodostuvat opetus- ja kulttuuriministeriön maksamista lakisääteisistä valtionosuuksista, valtion rahoituksesta yliopistoille, harkinnanvaraisista valtionavustuksista, opintotuen maksuista ja kansainvälisten järjestöjen rahoitus- ja maksuosuuksista sekä CIMO:n maksamista apurahoista. Siirtotalouden kulujen palautuksia kertyi 24,4 milj. euroa.

Verot ja veronluonteiset maksut, 515,8 milj. euroa, muodostuvat veikkausvoittovarojen tuloutuksista. Tuloutukset lisääntyivät 4,7 % edellisestä vuodesta.

1.5.4 Tase

Koneiden ja laitteiden tasearvo, 3,8 milj. euroa, väheni 38 %. Aktivoitavat käyttöomaisuushankinnat muodostuvat pääasiassa yliopistojen yhteiseen atk-toimintaan liittyvistä hankinnoista. Muut aineelliset hyödykkeet, 5,8 milj. euroa, muodostuu valtion taidekokoelmien taideteoshankinnoista. Muista pitkäaikaisista euromääräisistä sijoituksista, 1 578 milj. euroa, 554 milj. euroa muodostuu pääomasijoituksista Aalto-korkeakoulusäätiöön ja Tampereen teknillisen yliopiston säätiöön ja 1 024 milj. euroa pääomasijoituksista julkisoikeudellisiin yliopistoihin.

Myyntisaamisista ja siirtosaamisista valtaosa muodostuu Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen saamisista. Muista lyhytaikaisista saamisista, 258 milj. euroa, opintotukietuuksiin liittyvien saamisten osuus on 159 milj. euroa (61 %) ja Veikkauksen tuloutuksen loppusuoritus 99 milj. euroa (38 %).

Ennakkomaksuihin sisältyy huomattavimpana eränä Kansaneläkelaitokselle maksettu suoritus, 12,6 milj. euroa, opintotukietuuksien maksuja varten. Muiden pankkitilien saldo, 11,7 milj. euroa, muodostuu CIMO:n hallinnoimia ohjelmia ja apurahatoimintaa varten avattujen pankkitilien saldoista.

Osakkeet vähenivät 4,25 milj. euroa, kun Certia Oy:n osakkeet myytiin Certia Oy:lle itselleen ja Suomenlinnan Liikenne Oy:n osakkeet myytiin Helsingin kaupungille.

Taseen vastattavissa lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyvät saadut ennakot sisältää CIMO:n saamat EU- ja pohjoismaisten ohjelmien ennakot ja ylioppilastutkintolautakunnan saamat tutkintomaksut. Ostovelat ovat vähentyneet edellisestä vuodesta 13,6 %. Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset ja edelleen tilittävät erät ovat joulukuun palkkoihin liittyviä ennakonpidätys- ja työnantajamaksu- ja jäsenmaksuvelkoja.

Siirtovelat muodostuu pääosin lomapalkkaveloista. Muiden lyhytaikaisten velkojen määrästä, 65,1 milj. euroa, 58,3 milj. euroa muodostuu harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamattomista eristä.

1.6 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Opetus- ja kulttuuriministeriön johto vastaa siitä, että ministeriössä toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt (*sisäisen valvonta*), jotka varmistavat opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan laillisuuden ja tulokellisuuden, ministeriön hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen sekä ministeriön johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot ministeriön taloudesta ja toiminnasta. Menettelyiden on myös käsitettävä opetus- ja kulttuuriministeriön vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoidon sekä ne ministeriön toiminnat ja tehtävät, jotka se on antanut toisten virastojen ja laitosten, yhteisöjen tai yksityisten tehtäväksi, tai joista se muuten vastaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisen valvonnan menettelyissä on lisäksi otettava huomioon Euroopan yhteisön oikeudesta aiheutuvat ministeriön toimintaan kohdistuvat vaikutukset sekä sisäistä valvontaa koskevat yleiset standardit ja suositukset.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisen valvonnan tilaa on vuoden 2011 osalta arvioitu vertaamalla jatkuvassa seurannassa olevia asiakirjoja valtiovarainministeriön antaman valtion viraston ja laitoksen sekä rahaston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausumaa koskevaan suositukseen ja sen sisältämään arviointikehikkoon. Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmistunut laaja selvitys opetus- ja kulttuuriministeriön konserniohjauksesta ja – rakenteesta. Selvitys sisältää kehittämis ehdotukset ja päätökset jatkotoimenpiteistä on tehty. Hallinnonalan tulevaisuus- katsaus laadittiin ja suoritettiin toiminnan ja menorakenteen inventointi. Ministeriön työturvallisuuden liittyvät riskit kartoitettiin vuoden aikana. Lisäksi tehtiin itsearviointi organisaation ja IT- prosessien tietoturvallisuuden perustasosta ja tunnistettiin kehittämistoimenpiteet.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnassa arvioidaan säännöllisesti riskejä toteutetun riskienhallintamallin mukaisesti osana johtamista ja tulossuunnitteluprosessia. Ministeriön valtiosuusia koskevan tarkastustoiminnan tehostamista on jatkettu vuoden aikana. Arvioinnin ja asiakirjoista saata- van selvityksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisen valvonnan tilaa voidaan pitää olennaisilta osin tyydyttävänä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön riskienhallinnan arviointi vakiinnutetaan osana johtamista ja tulos- suunnitteluprosessia.

1.7 ARVIOINTIEN TULOKSET

Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut Koulutuksen arviointineuvostolle tehtäväksi kansalaisopis- tojen oppilaitos- ja ylläpitäjä rakenteen arvioinnin. Arviointi tehdään kahdessa osassa ja sen en- simmäinen osa valmistui joulukuussa 2011. Osaraportti käsittelee laatu- ja kehittämisavustusten ohjaus- ja hakuprosessia, avustuksille asetettujen tavoitteiden toteutumista kansalaisopistoissa sekä ylläpitämislupien merkitystä kansalaisopistojen toiminnassa. Arviointitulosten mukaan laatu- ja kehittämisrahoitus auttaa kansalaisopistoja kehittämään toimintaansa ja vastaamaan ympäris- tössä tapahtuneisiin muutoksiin, mutta avustusten ohjaus- ja hakuprosessia tulisi kehittää. Nykyiset kansalaisopistojen ylläpitämisluvat ovat vanhentuneita eikä niillä ole suurta merkitystä opistojen toiminnan ohjauksessa. Lupien tarkoitus toteutuu yleisellä tasolla, mutta luvissa painottuvat aiem- pien lainsäädäntöjen tavoitteet, eivät esimerkiksi alueelliset tai muut erityistehtävät.

1.8 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

1.8.1 Kansallisia varoja koskevat takaisinperinnät

Opetus- ja kulttuuriministeriö teki vuonna 2011 yhteensä seitsemän takaisinperintäpäätöstä, jotka koskivat harkinnanvaraisten valtionavustusten takaisinperintää. Päätösten yhteissumma oli 40 831 euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisia perusteettoman edun takaisinperintäpäätöksiä on tehty kuusi. Näistä päätöksistä kaksi koski ammatillista koulutusta sekä oppisopimuskoulutusta ja päätösten yhteissumma oli yhteensä 45 498 267 euroa. Muut takaisinperintäpäätökset koskivat ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta ja vapaan sivistystyön koulutusta.

Valtionosuusrahoitusta koskevien takaisinperintäpäätösten yhteissumma oli 47 191 035 euroa.

1.8.2 EU-rahoitukseen liittyvät epäsäännönmukaisuusilmoitukset ja takaisinperinnät

Vuonna 2011 esille ei tullut EU-rahoitukseen liittyviä epäsäännönmukaisuusilmoituksia tai takaisinperintäpäätöksiä.

1.8.3 Oikeudenkäyntiasiat ja esitutkinnot

Opetus- ja kulttuuriministeriössä oli vuonna 2011 vireillä kolme esitutkinta-asiaa ja yksi konkursiasia.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

varainhoitovuosi 31.12.2011

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2011	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset					
tulot	115 190,43	244 001	244 001,02	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	115 190,43	244 001	244 001,02	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	522 909 028,94	559 984 497	554 596 650,37	-5 387 846,24	99
12.29.70. Opintotukitoiminnan tulot	27 463 175,80	32 300 000	24 129 014,47	-8 170 985,53	75
12.29.70.1. Vuonna 2011 maksettujen takausvastuiden lyhennykset	2 232 099,77	2 500 000	1 989 300,74	-510 699,26	80
12.29.70.2. Takausvastuustavien lisäys	19 704 566,38	23 400 000	16 769 530,78	-6 630 469,22	72
12.29.70.3. Korkotulot	5 526 509,65	6 400 000	5 370 182,95	-1 029 817,05	84
12.29.88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista	494 596 606,73	515 831 000	516 638 245,46	807 245,46	100
12.29.99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	174 397,29	4 000 000	5 975 893,83	1 975 893,83	149
12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot		843	843,49		
12.32.99.06 Muut tulot		843	843,49		
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	674 849,12	7 853 380	7 853 380,22	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot		116	116,39		
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	269,28	4 375 097	4 375 096,60	0,00	100
13.03.01 Osinkotulot ja osakkeiden nettomyyntitulot	269,28	4 375 097	4 375 096,60	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	523 024 488,65	564 604 438	559 216 591,48	-5 387 846,24	99

Pääluokan, momentin ja tiljaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	683 161,09	622 981	577 052,07	45 928,82	622 980,89	0,00	455 735,57	1 075 935,57	738 642,50	337 293,07
24.01.29 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arvionmääräraha)	2 561,09	2 781	2 780,89		2 780,89	0,00				
24.01.29.3 Lähialueyhteistyön arvonnalisäveromenot (arvionmääräraha)	2 561,09	2 781	2 780,89		2 780,89	0,00				
24.20.66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	680 600,00	620 200	574 271,18	45 928,82	620 200,00		455 735,57	1 075 935,57	738 642,50	337 293,07
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	715 150,13	1 906 902	173 618,89	1 733 283,11	1 906 902,00	0,00	88 850,64	1 972 999,64	239 716,53	1 733 283,11
28.01.29 Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arvionmääräraha)	87 050,13	22 753	22 753,00	0,00	22 753,00	0,00				
28.90.20 Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v.)	551 000,00	1 884 149	150 865,89	1 733 283,11	1 884 149,00		88 850,64	1 972 999,64	239 716,53	1 733 283,11
28.90.20.1 Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (SADe -ohjelma) (siirtomääräraha 3 v.)	551 000,00	1 884 149	150 865,89	1 733 283,11	1 884 149,00		88 850,64	1 972 999,64	239 716,53	1 733 283,11
28.92.20 Euroopan unionin osallistuminen matkajen korvauksiin (siirtomääräraha 2 v.)	77 100,00									
28.92.20.29 Opetus- ja kulttuuriministeriö	77 100,00									
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	5 758 292 429,13	6 119 122 130	5 884 657 255,86	101 263 494,34	5 985 920 750,20	133 201 379,82	262 106 317,20	492 253 582,20	382 639 221,01	101 760 980,97
29.01.01 Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	26 057 708,00	25 528 000	22 191 179,91	3 336 820,09	25 528 000,00		2 838 009,47	28 366 009,47	25 029 188,91	3 336 820,09
29.01.03. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMON toimintamenot (siirtomääräraha 2v)	8 807 000,00	8 824 000	8 353 223,28	470 776,72	8 824 000,00		1 002 902,33	9 826 902,33	9 356 125,61	470 776,72
29.01.03.1. Toimintamenot	4 177 000,00	4 194 000	3 885 413,57	308 586,43	4 194 000,00		500 909,63	4 694 909,63	4 386 323,20	308 586,43
29.01.03.2. Maksullisen palvelutoiminnan tukeminen (EK) (enintään)	144 000,00	144 000	144 000,00		144 000,00		22 698,54	166 698,54	166 698,54	0,00
29.01.03.3. Suomen kielen ja kulttuurin opetus ulkomailla (EK)	1 684 000,00	1 684 000	1 521 809,71	162 190,29	1 684 000,00		65 704,01	1 749 704,01	1 587 513,72	162 190,29
29.01.03.4. Kansainväliseen henkilövaihtoon myönnettävät apurahat ja avustukset (EK)	2 802 000,00	2 802 000	2 802 000,00		2 802 000,00		413 590,15	3 215 590,15	3 215 590,15	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.04. Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointi (siirtomääräraha 2v)	2 289 000,00	2 489 000	1 817 185,98	671 814,02	2 489 000,00		447 602,11	2 936 602,11	2 264 788,09	671 814,02
29.01.04.1. Korkeakoulujen arviointineuvoston toimintamenot	1 374 000,00	1 574 000	902 185,98	671 814,02	1 574 000,00		447 602,11	2 021 602,11	1 349 788,09	671 814,02
29.01.04.2. Avustukset koulutuksen arviointitoimintaan (EK) (enintään)	915 000,00	915 000	915 000,00	0,00	915 000,00			915 000,00	915 000,00	0,00
29.01.21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	4 446 300,00	4 630 000	3 218 935,98	1 411 064,02	4 630 000,00		710 092,37	5 340 092,37	3 925 418,67	1 411 064,02
29.01.21.1 Koulutuksen ja tieteen toimialan kansainväliset hankkeet	681 000,00	551 000	412 436,83	138 563,17	551 000,00		32 096,38	583 096,38	444 264,51	138 563,17
29.01.21.2 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen kansainväliset hankkeet	2 755 300,00	2 755 000	2 065 483,11	689 516,89	2 755 000,00		314 673,07	3 069 673,07	2 380 125,57	689 516,89
29.01.21.3. Muut kansainväliset hankkeet	1 010 000,00	994 000	474 016,04	519 983,96	994 000,00		363 322,92	1 357 322,92	834 028,59	519 983,96
29.01.21.4 Fulbright-stipendivaihtotoiminta		330 000	267 000,00	63 000,00	330 000,00			330 000,00	267 000,00	63 000,00
29.01.22. Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3v)	15 313 000,00	15 835 000	12 181 000,00	3 654 000,00	15 835 000,00		3 654 000,00	19 489 000,00	15 835 000,00	3 654 000,00
29.01.22.1 Kopiointi- ja käyttökorvaukset sekä tiedotus- ja selvitystoiminta	12 313 000,00	12 835 000	9 181 000,00	3 654 000,00	12 835 000,00		3 654 000,00	16 489 000,00	12 835 000,00	3 654 000,00
29.01.22.2. Lainauseräkorvaukset (EK) (enintään)	3 000 000,00	3 000 000	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00			3 000 000,00	3 000 000,00	0,00
29.01.29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnäköveroerot (arviomääräraha)	10 645 388,53	10 376 764	10 376 764,02		10 376 764,02	0,00				
29.01.40 Korvaus lisäeläketurvan järjestämisestä (kiinteä määräraha)	512 000,00									
29.01.50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	585 000,00	585 000	585 000,00		585 000,00	0,00				
29.01.50.1. Svenska Finlands folkting (EK)	575 000,00	575 000	575 000,00		575 000,00	0,00				
29.01.50.2. Paasikivi-Seura (EK)	10 000,00	10 000	10 000,00		10 000,00	0,00				
29.01.51. Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha)	2 545 000,00	2 588 000	2 588 000,00		2 588 000,00	0,00				
29.01.51.1 Avustus Ortodoksiselle kirkolle (EK)	2 080 000,00	2 153 000	2 153 000,00		2 153 000,00	0,00				
29.01.51.2.1 Yleisavustus Suomen merimieskirkon toimintaan	83 000,00	83 000	83 000,00		83 000,00	0,00				

Päälukokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.51.2.2 Merimeskirkkojen rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon (EK) (enintään)	152 000,00	152 000	152 000,00		152 000,00	0,00				
29.01.51.3. Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdistyksille (EK)	230 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00				
29.01.66 Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	2 166 020,73	2 200 000	2 021 877,95		2 021 877,95	178 122,05				
29.01.88 Osakehankinnat (siirtomääräraha 2 v)	4 000 000,00									
29.01.88.2. Yhtiöittäminen ja omistujajärjestelyt (EK)	4 000 000,00									
29.10.02 Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 000,00	6 000	1 065,94	4 934,06	6 000,00		5 572,93	11 572,93	6 638,87	4 934,06
29.10.20. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	8 210 700,00	12 091 000	3 026 135,30	9 064 864,70	12 091 000,00		607 058,88	12 698 058,88	3 633 194,18	9 064 864,70
29.10.30 Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	689 926 904,00	738 811 000	705 380 878,00		705 380 878,00	33 430 122,00				
29.10.30.01 Laskennalliset kustannukset	622 863 847,00	673 848 000	626 574 226,00		626 574 226,00	47 273 774,00				
29.10.30.01.1 Kunnallinen lukio-koulutus	562 138 173,00	611 249 000	564 361 523,00		564 361 523,00	46 887 477,00				
29.10.30.01.2 Yksityinen lukio-koulutus	60 725 674,00	62 599 000	62 212 703,00		62 212 703,00	386 297,00				
29.10.30.02 Kuntien rahoitusosuus	-357 955 538,00	-400 599 000	-356 219 113,00		-356 219 113,00	-44 379 887,00				
29.10.30.03 Eräät määrärahat esi- ja perusopetukseen	272 477 436,00	285 881 000	264 955 802,00		264 955 802,00	20 925 198,00				
29.10.30.03.1 Perusopetus, vaikeimmin kehitys vammaiset	35 727 795,00	37 608 000	36 360 010,00		36 360 010,00	1 247 990,00				
29.10.30.03.2 Perusopetus, muut vammaisoppilaat	164 394 476,00	179 808 000	166 831 514,00		166 831 514,00	12 976 486,00				
29.10.30.03.3 Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus	41 063 676,00	32 534 000	29 528 311,00		29 528 311,00	3 005 689,00				
29.10.30.03.4 Lisäopetus	15 261 087,00	17 277 000	15 621 003,00		15 621 003,00	1 655 997,00				
29.10.30.03.5 Sisäoppilaitoslisä	1 643 609,00	1 856 000	1 666 325,00		1 666 325,00	189 675,00				
29.10.30.03.6.1 Yhden tai useamman perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen suorittamiseen tähtäävä perusopetus (EK) (enintään)	2 792 777,00	3 800 000	3 175 440,00		3 175 440,00	624 560,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.30.03.6.2 Muu muiden kuin oppivelvollisten esi- ja perusopetus	10 587 324,00	11 592 000	10 750 399,00		10 750 399,00	841 601,00				
29.10.30.03.7 Koulukotikorotus	1 006 692,00	1 406 000	1 022 800,00		1 022 800,00	383 200,00				
29.10.30.04 Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuus	38 151 057,00	41 552 000	38 875 873,00		38 875 873,00	2 676 127,00				
29.10.30.05 Taiteen perusopetus (opetustuntikohtainen)	71 290 033,00	72 414 000	72 425 005,00		72 425 005,00	-11 005,00				
29.10.30.05.1 Musiikin perusopetuksen valtionosuus	65 670 987,00	66 716 000	66 716 490,00		66 716 490,00	-490,00				
29.10.30.05.2 Muiden taiteenalojen opetustuntikohtainen valtionosuus	5 619 046,00	5 698 000	5 708 515,00		5 708 515,00	-10 515,00				
29.10.30.06 Ulkomailla toimivien koulujen valtionrahoitus	2 751 245,00	2 918 000	3 058 521,00		3 058 521,00	-140 521,00				
29.10.30.08 Joustavan perusopetuksen lisä (EK) (enintään)	3 144 900,00	6 000 000	3 999 888,00		3 999 888,00	2 000 112,00				
29.10.30.09 Avustukset opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille (EK) (enintään)	600 000,00	600 000	600 000,00		600 000,00	0,00				
29.10.30.14 Avustukset oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen sekä oppilaitosten kansainvälistämiseen (EK) enintään		1 000 000	1 000 000,00		1 000 000,00	0,00				
29.10.30.15 Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laadun kehittäminen		42 230 000	41 686 973,00		41 686 973,00	543 027,00				
29.10.30.15.1 Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laadun kehittäminen ja seuranta (EK) (enintään)		10 230 000	10 099 073,00		10 099 073,00	130 927,00				
29.10.30.15.3 Perusopetuksen opetusryhmien koon pienentäminen (EK) (enintään)	30 000 000,00	30 000 000	29 587 900,00		29 587 900,00	412 100,00				
29.10.30.15.4 Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen ja tukitoimien vahvistaminen sekä oppimisvaikeuksien varhaisesta tunnistamisesta aiheutuvat kustannukset (EK) (enintään)		2 000 000	2 000 000,00		2 000 000,00	0,00				
29.10.30.16 Avustukset yksityisten opetuksen järjestäjien käyttökustannuksiin ja rahoituslain 17§:n mukaisiin avustuksiin (EK) (enintään)	6 603 924,00	12 817 000	8 273 703,00		8 273 703,00	4 543 297,00				
29.10.30.17 Avustus kehittämiseen (EK) (enintään)		150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.34 Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin										
(siirtomääräraha 3 v)	27 300 000,00	20 750 000	14 964 179,00	5 785 821,00	20 750 000,00		5 540 411,00	26 290 411,00	20 504 590,00	5 785 821,00
29.10.34.2. Vuosina 2001-2010 myönnetty valtionosuudet ja -avustukset yleissivistäville oppilaitoksille	21 600 000,00	16 850 000	11 284 634,00	5 565 366,00	16 850 000,00		5 262 300,00	22 112 300,00	16 546 934,00	5 565 366,00
29.10.34.3 Vuosina 2001-2005 myönnetty valtionosuudet ammatillisille oppilaitoksille ja ammatikorkeakouluille	5 700 000,00	3 900 000	3 679 545,00	220 455,00	3 900 000,00		278 111,00	4 178 111,00	3 957 656,00	220 455,00
29.20.20. Työpaikalla tapahtuva oppiminen (siirtomääräraha 2 v)	706 000,00	1 276 000	75 700,00	1 200 300,00	1 276 000,00		207 817,14	1 483 817,14	282 797,95	1 200 300,00
29.20.21. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	784 000,00	964 000	298 204,96	665 795,04	964 000,00		556 582,98	1 520 582,98	854 405,45	665 795,04
29.20.30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	652 472 997,00	674 106 000	669 089 888,00		669 089 888,00	5 016 112,00				
29.20.30.1. Laskennalliset kustannukset	1 555 134 151,00	1 596 607 000	1 595 929 563,00		1 595 929 563,00	677 437,00				
29.20.30.1.1. Kunnallinen ammatillinen koulutus	1 149 287 288,00	1 153 507 000	1 189 391 932,00		1 189 391 932,00	-35 884 932,00				
29.20.30.1.2. Yksityinen ammatillinen koulutus	405 846 863,00	443 100 000	406 537 631,00		406 537 631,00	36 562 369,00				
29.20.30.2. Kuntien rahoitusosuus	-904 538 306,00	-928 652 000	-928 258 341,00		-928 258 341,00	-393 659,00				
29.20.30.3. Arvonlisäverojen takaisin maksamisesta aiheutuvien lisärasituksen kompensointi	465 652,00	5 000 000	267 666,00		267 666,00	4 732 334,00				
29.20.30.4. Valtionavustuksiin (EK) (enintään)	560 500,00	300 000	300 000,00		300 000,00	0,00				
29.20.30.4.1. Rahoituslain mukaisiin mukaisiin avustuksiin	340 500,00									
29.20.30.4.2. Avustukset ammatillisen koulutuksen yhteisiin tehtäviin ja laatupalkintoihin sekä Örebron kuolvammaisten oppilaitokselle	220 000,00	300 000	300 000,00		300 000,00	0,00				
29.20.30.6 Avustukset erityisoppilaitosten palvelu- ja kehittämiskustointintaan (EK) (enintään)		851 000	851 000,00		851 000,00	0,00				
29.20.30.7 Avustukset valtion erityisoppilaitosten siirrostä (EK) (enintään)	851 000,00									

Päälukon, momentin ja tilijaoituksen numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.30.20. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2 v)	3 100 000,00	3 210 000	2 832 661,50	377 338,50	3 210 000,00		371 476,68	3 581 476,68	3 200 607,38	377 338,50
29.30.20.1. Opetustoimen henkilöstökoulutus	3 100 000,00	3 210 000	2 832 661,50	377 338,50	3 210 000,00		371 476,68	3 581 476,68	3 200 607,38	377 338,50
29.30.20.1.06. Opetustoimen henkilöstökoulutuksen seurannan kehittäminen (ml. TALIS)	60 000,00	260 000	137 713,00	122 287,00	260 000,00		59 480,65	319 480,65	197 163,00	122 287,00
29.30.20.1.08. Maahanmuuttajataustaisen opetushenkilökunnan Specima-koulutus	2 000 000,00	2 000 000	1 777 000,00	223 000,00	2 000 000,00		308 803,00	2 308 803,00	2 085 000,00	223 000,00
29.30.20.1.09. Opetustoimen henkilöstön Osaava-ohjelma	1 040 000,00	950 000	917 948,50	32 051,50	950 000,00		3 193,03	953 193,03	918 444,38	32 051,50
29.30.21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	2 691 500,00	1 775 000	1 044 432,09	730 567,91	1 775 000,00		1 050 259,62	2 825 259,62	2 081 416,95	730 567,91
29.30.21.1. Ammatillisen aikuiskoulutuksen ja oppisopimuskoulutusten kehittäminen	441 500,00	80 000	57 706,80	22 293,20	80 000,00		92 258,01	172 258,01	136 805,47	22 293,20
29.30.21.2. Korkeakoulujen aikuiskoulutuksen ja avoimen korkeakouluopetuksen kehittäminen	290 000,00	150 000	150 000,00		150 000,00		199 917,45	349 917,45	349 917,45	0,00
29.30.21.3. Vapaan sivistystyön ja yleissivistävän aikuiskoulutuksen kehittäminen	370 000,00	270 000	208 755,03	61 244,97	270 000,00		52 476,46	322 476,46	261 231,49	61 244,97
29.30.21.4. Maahanmuuttajien koulutuksen tehostaminen	218 000,00	55 000	0,00	55 000,00	55 000,00		161 250,00	216 250,00	161 250,00	55 000,00
29.30.21.5. Aikuisopiskelun tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen	210 000,00	133 000	666,44	132 333,56	133 000,00		30 526,25	163 526,25	31 192,69	132 333,56
29.30.21.6. Aikuisopiskelua ja elinikäistä oppimista koskeva tutkimus-, arviointi ja seuranta	612 000,00	590 000	345 523,78	244 476,22	590 000,00		360 258,58	950 258,58	705 782,36	244 476,22
29.30.21.7. Aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvä EU- ja kansainvälinen yhteistyö	350 000,00	446 000	271 351,09	174 648,91	446 000,00		105 673,26	551 673,26	377 024,35	174 648,91
29.30.21.8. Muu aikuiskoulutuksen kehittäminen	200 000,00	51 000	10 428,95	40 571,05	51 000,00		47 899,61	98 899,61	58 213,14	40 571,05
29.30.30. Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	159 449 023,00	159 836 000	159 629 575,00		159 629 575,00	206 425,00				
29.30.30.1. Valtionosuus käyttökustannuksiin	156 019 023,00	159 536 000	159 329 575,00		159 329 575,00	206 425,00				
29.30.30.1.1. Kansalaisopistot	89 593 474,00	91 026 000	90 902 301,00		90 902 301,00	123 699,00				
29.30.30.1.2. Kansanopistot	48 879 126,00	50 698 000	50 616 025,00		50 616 025,00	81 975,00				
29.30.30.1.3. Opintokeskusten opintokerhotoiminta	1 019 996,00	1 020 000	1 020 000,00		1 020 000,00	0,00				
29.30.30.1.4. Opintokeskusten muu opintotoiminta	11 381 616,00	11 564 000	11 563 720,00		11 563 720,00	280,00				
29.30.30.1.5. Kesäyliopistot	5 144 811,00	5 228 000	5 227 529,00		5 227 529,00	471,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.30.30.2. Valtionavustukset (EK) (enintään)	3 430 000,00									
29.30.30.2.2. Laatu- ja kehittämisavustukset sekä eräät muut avustukset	3 430 000,00									
29.30.30.2.2.1. Kansalaisopistot	800 000,00									
29.30.30.2.2.2. Kansanopistot	950 000,00									
29.30.30.2.2.3. Opintokeskukset	1 600 000,00									
29.30.30.2.2.4. Kesäyliopistot	80 000,00									
29.30.30.2.4. Rakenteellisen kehittämisen avustukset		300 000	300 000,00		300 000,00	0,00				
29.30.30.2.4.1. Kansalaisopistot		100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
29.30.30.2.4.2. Kansanopistot		200 000	200 000,00		200 000,00	0,00				
29.30.31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	138 366 264,00	140 529 000	140 418 476,00		140 418 476,00	110 524,00				
29.30.31.1 Valtionosuus ja -avustus käyttökustannuksiin	138 366 264,00	140 529 000	140 418 476,00		140 418 476,00	110 524,00				
29.30.31.1.1 Valtionosuus käyttökustannuksiin	138 366 264,00	140 529 000	140 418 476,00		140 418 476,00	110 524,00				
29.30.32. Valtionosuus ja -avustus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)	133 709 019,00	140 552 000	131 081 928,00		131 081 928,00	9 470 072,00				
29.30.32.1 .Laskennalliset kustannukset	185 541 106,00	198 472 000	175 869 806,00		175 869 806,00	22 602 194,00				
29.30.32.2. Kuntien rahoitusosuus	-56 601 068,00	-62 770 000	-49 635 865,00		-49 635 865,00	-13 134 135,00				
29.30.32.3. Valtionavustukset (EK) (enintään)	4 768 981,00	4 850 000	4 847 987,00		4 847 987,00	2 013,00				
29.30.32.3.1. Oppisopimuskoulutuksen kehittäminen	849 813,00	850 000	850 000,00		850 000,00	0,00				
29.30.32.3.2. Korkeakoulutettujen oppisopimustyyppinen täydennyskoulutus	3 919 168,00	4 000 000	3 997 987,00		3 997 987,00	2 013,00				
29.30.51 Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	17 701 050,00	20 519 000	20 432 834,00		20 432 834,00	86 166,00				
29.30.52 Valtionavustus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)							53 050,00	53 050,00	52 250,00	0,00
29.30.52.2 Ennen vuotta 2011 myönnetyt valtionavustukset							53 050,00	53 050,00	52 250,00	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.30.53 Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	8 770 000,00	8 670 000	8 670 000,00		8 670 000,00	0,00				
29.30.53.01. Kotitalousneuvonta- järjestöjen toimintaan	2 575 000,00	2 575 000	2 575 000,00	█	2 575 000,00	0,00				
29.30.53.02. Käsi- ja taideteol- lisuusjärjestöjen toimintaan	2 950 000,00	2 950 000	2 950 000,00	█	2 950 000,00	0,00				
29.30.53.03. Opintokeskusta ylläpitävien järjestöjen sivistys- työhön ja kansalaisvaikuttamista koskevaan toimintaan	1 500 000,00	1 500 000	1 500 000,00	█	1 500 000,00	0,00				
29.30.53.04. Vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen toimintaan ja muiden järjestöjen sivistystoi- mintaan	845 000,00	845 000	845 000,00	█	845 000,00	0,00				
29.30.53.05. Järjestöjen suomen kieltä ja kulttuuria koskevaan yhteistyöhön sekä muuhun kan- sainväliseen yhteistyöhön	100 000,00	100 000	100 000,00	█	100 000,00	0,00				
29.30.53.06. Naisjärjestöjen Kes- kusliiton toimintaan	170 000,00	170 000	170 000,00	█	170 000,00	0,00				
29.30.53.07. Naisjärjestöt Yhteis- työssä - Kvinno-organisationer i Samarbete NYTKIS ry:n toi- mintaan	130 000,00	130 000	130 000,00	█	130 000,00	0,00				
29.30.53.08. Monika-Naiset liitto ry:n toimintaan	135 000,00	50 000	50 000,00	█	50 000,00	0,00				
29.30.53.09. Kriittisen korkeakoulun toimintaan	150 000,00	135 000	135 000,00	█	135 000,00	0,00				
29.30.53.10. Ulkosuomalaisten sivistystoimintaan	65 000,00	150 000	150 000,00	█	150 000,00	0,00				
29.30.53.11. Ympäristösertifikaattitoimintaan	150 000,00	65 000	65 000,00	█	65 000,00	0,00				
29.40.03. Kotimaisten kielten tutkimus- keskuksen toimintamenot (nettob) (siir- tomääräraha 2 v)	2 557 000,00	2 505 000	1 809 743,32	695 256,68	2 505 000,00		338 567,73	2 843 567,73	2 148 311,05	695 256,68
29.40.04. Varastokirjaston toiminta- menot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	1 621 000,00	1 609 000	1 530 050,73	78 949,27	1 609 000,00		91 257,48	1 700 257,48	1 621 308,21	78 949,27
29.40.05. Yliopistojen palvelukeskuksen toi- mintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2v.)	10 000,00						10 000,00	10 000,00	0,00	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.40.20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	23 386 000,00	22 376 000	18 315 770,00	4 060 230,00	22 376 000,00		6 376 485,60	28 752 485,60	24 355 353,77	4 395 222,25
29.40.20.1 Yhteiset menot		21 376 000	17 322 770,00	4 053 230,00	21 376 000,00			21 376 000,00	17 322 770,00	4 053 230,00
29.40.20.2 Avustukset ammatillisen opettajankoulutuksen laajentamiseen EK) (enintään).		1 000 000	993 000,00	7 000,00	1 000 000,00			1 000 000,00	993 000,00	7 000,00
29.40.30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	400 305 313,00	409 774 000	406 241 257,00		406 241 257,00	3 532 743,00				
29.40.30.1 Laskennalliset kustannukset	881 838 703,00	896 592 000	896 671 284,00		896 671 284,00	-79 284,00				
29.40.30.1.1 Kunnalliset ammattikorkeakoulut	374 403 799,00	378 914 000	379 366 732,00		379 366 732,00	-452 732,00				
29.40.30.1.2. Yksityiset ammattikorkeakoulut	507 434 904,00	517 678 000	517 304 552,00		517 304 552,00	373 448,00				
29.40.30.2 Kuntien rahoitusosuus	-503 867 218,00	-512 263 000	-512 309 072,00		-512 309 072,00	46 072,00				
29.40.30.3. Arvonlisäveron takaisin maksamisesta aiheutuvan lisärasituksen kompensointi	1 879 828,00	4 560 000	1 007 045,00		1 007 045,00	3 552 955,00				
29.40.30.5 Valtionavustuksiin	20 454 000,00	20 885 000	20 872 000,00		20 872 000,00	13 000,00				
29.40.30.5.1 Hankerahoitus toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen (EK) (enintään)	10 313 000,00	10 700 000	10 700 000,00		10 700 000,00	0,00				
29.40.30.5.2 Ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoitukseen, tietoyhteiskuntahankkeisiin sekä ammattikorkeakoulujen strategiaa tukeviin hankkeisiin (EK) (enintään)	10 141 000,00	10 185 000	10 172 000,00		10 172 000,00	13 000,00				
29.40.50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	1 703 152 000,00	1 839 393 000	1 839 393 000,00		1 839 393 000,00	0,00				
29.40.52. Erytynen valtionrahoitus Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)	5 607 000,00	31 707 000	31 707 000,00		31 707 000,00	0,00				
29.40.52.1 Helsingin yliopiston opetus- ja tutkimustoiminnan rahoittamiseen (EK)		30 400 000	30 400 000,00		30 400 000,00	0,00				
29.40.52.2. Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoiminnan rahoittamiseen (EK)		1 307 000	1 307 000,00		1 307 000,00	0,00				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.40.53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat tieteeseen edistämiseen (arvio-määräraha)	26 641 380,03	30 578 000	30 577 423,80		30 577 423,80	576,20				
29.40.53.3. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintaan	2 712 000,00	3 039 000	3 039 000,00		3 039 000,00	0,00				
29.40.53.4. Tiedeinstituuttien ja tutkimuslaitosten, Tiedekeskus Heureka ja eräiden tieteellisten seurojen ja yhdistysten toiminta-avustuksiin	9 627 800,00	11 000 000	9 927 848,00		9 927 848,00	1 072 152,00				
29.40.53.5. Päätöksentekoa tukevaa yhteiskunnallista tutkimusta tekevien yhteisöjen ja tutkimuslaitosten avustuksiin	500 000,00	500 000	500 000,00		500 000,00	0,00				
29.40.53.6. Eräisiin kansainvälisen tieteellisen yhteistyön menoihin, jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin	2 355 203,04	3 500 000	5 128 121,80		5 128 121,80	-1 628 121,80				
29.40.53.7. Tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen edistämiseen ja muihin tieteen tukemisesta aiheutuviin menoihin	10 904 614,99	11 947 000	11 436 359,00		11 436 359,00	510 641,00				
29.40.53.8. Avustusten maksamiseen niiden tiedeinstituuttien tilakustannuksiin, jotka maksavat vuokraa Senaattikiinteistölle	541 762,00	592 000	546 095,00		546 095,00	45 905,00				
29.40.87. Valtion rahoitus Aalto-yliopiston pääomaan (siirtomääräraha 2 v)	254 105 000,00						231 691 175,00	231 691 175,00	223 901 607,33	0,00
29.40.88. Valtion rahoitus Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan (siirtomääräraha 2 v)	12 251 590,00	62 748 000	0,00	62 748 000,00	62 748 000,00			62 748 000,00	0,00	62 748 000,00
29.40.89. Valtion rahoitus julkisoikeudellisten yliopistojen pääomasijoituksiin (kiinteä määräraha)		245 000 000	241 393 941,37		241 393 941,37	3 606 058,63				
29.50.20. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3v)							122 406,53	122 406,53	120 285,46	0,00
29.50.20.1 Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisu toiminta (EK)							122 406,28	122 406,28	120 285,46	0,00
29.50.20.2. Yliopistojen yhteinen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet (EK)							0,25	0,25	0,00	0,00
29.70.01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	703 000,00	693 000	685 260,19	7 739,81	693 000,00		16 421,86	709 421,86	701 682,05	7 739,81

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Tabusarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.70.52. Opintolainojen valtionta- kaus (arviomääräraha)	31 328 498,45	36 400 000	33 094 392,10		33 094 392,10	3 305 607,90				
29.70.52.1. Takausvastuusuo- ritukset	21 801 298,35	26 100 000	18 600 722,44		18 600 722,44	7 499 277,56				
29.70.52.2. Maksuvapautukset	8 471 581,00	4 000 000	8 105 104,87		8 105 104,87	-4 105 104,87				
29.70.52.3. Korkeavastukset	536 009,91	1 400 000	440 468,98		440 468,98	959 531,02				
29.70.52.4. Takausvastuusaa- tavien tileistä poistot	519 609,19	4 900 000	5 948 095,81		5 948 095,81	-1 048 095,81				
29.70.55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)	780 593 872,96	824 505 000	754 804 079,87		754 804 079,87	69 700 920,13				
29.70.55.1. Korkeakouluopis- kelijoiden opintorahat	366 176 506,18	388 500 000	352 495 160,40		352 495 160,40	36 004 839,60				
29.70.55.2. Muiden oppilaitos- ten opiskelijoiden opintorahat	140 052 853,40	150 960 000	135 091 475,78		135 091 475,78	15 868 524,22				
29.70.55.3. Asumislisä	274 364 513,38	285 045 000	267 217 443,69		267 217 443,69	17 827 556,31				
29.70.57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)	24 634 627,37	29 200 000	27 129 196,43		27 129 196,43	2 070 803,57				
29.70.57.1. Korkeakouluopiskeli- joiden ateriatuki	23 158 355,93	27 450 000	25 373 489,46		25 373 489,46	2 076 510,54				
29.70.57.2. Opiskelijaravintoloi- den ylimääräinen ateriatuki	1 476 271,44	1 750 000	1 755 706,97		1 755 706,97	-5 706,97				
29.70.58. Avustus vuokratustannus- ten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v)	4 494 000,00	5 244 000	4 900 357,00	343 643,00	5 244 000,00		233 909,00	5 477 909,00	5 134 266,00	343 643,00
29.70.58.1. Ylioppilaiden ter- veydenhoitosäätiö (EK)	3 144 000,00	3 805 000	3 531 763,00	273 237,00	3 805 000,00		210 472,00	4 015 472,00	3 742 235,00	273 237,00
29.70.58.2. Opiskelija-asunto- yhteisöt (EK)	1 350 000,00	1 439 000	1 368 594,00	70 406,00	1 439 000,00		23 437,00	1 462 437,00	1 392 031,00	70 406,00
29.70.59. Lukiokoulutuksen ja am- matillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha)	39 242 677,49	44 000 000	41 905 502,17		41 905 502,17	2 094 497,83				
29.80.01. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	5 321 000,00	5 113 000	4 683 551,36	429 448,64	5 113 000,00		382 205,73	5 495 205,73	5 055 756,66	429 448,64
29.80.01.1. Taiteen keskustoimi- kunnan ja alueellisten taidetoimi- kuntien toimintamenot	4 916 000,00	5 103 000	4 683 551,36	419 448,64	5 103 000,00		230 324,23	5 333 324,23	4 913 875,16	419 448,64
29.80.01.2. Maksullisen palvelu- toiminnan tukeminen (EK) (enin- tään)	10 000,00	10 000	0,00	10 000,00	10 000,00		10 000,00	20 000,00	0,00	10 000,00
29.80.01.3. Alueellisen taiteen edistämisen yhteisrahoitteiset hankkeet.	395 000,00						141 881,50	141 881,50	141 881,50	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	6 501 000,00	6 724 000	4 644 483,13	2 079 516,87	6 724 000,00		1 302 374,61	8 026 374,61	5 942 857,74	2 079 516,87
29.80.05.1 Toimintamenot	6 497 000,00	6 720 000	4 644 483,13	2 075 516,87	6 720 000,00		1 298 374,61	8 018 374,61	5 942 857,74	2 075 516,87
29.80.05.2. Maksullisen palvelu- toiminnan tukeminen (EK) (enintään)	4 000,00	4 000	0,00	4 000,00	4 000,00		4 000,00	8 000,00	0,00	4 000,00
29.80.06. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	6 709 000,00	6 846 000	5 786 304,71	1 059 695,29	6 846 000,00		1 802 903,38	8 648 903,38	7 589 208,09	1 059 695,29
29.80.06.1. Toimintamenot	6 569 000,00	6 696 000	5 636 304,71	1 059 695,29	6 696 000,00		1 802 903,38	8 498 903,38	7 439 208,09	1 059 695,29
29.80.06.2 Maksullisen palvelu- toiminnan tukeminen (EK) (enintään)	140 000,00	150 000	150 000,00		150 000,00			150 000,00	150 000,00	0,00
29.80.07. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	620 000,00	621 000	431 383,02	189 616,98	621 000,00		25 242,54	646 242,54	456 625,56	189 616,98
29.80.08. Venäjän ja Itä-Euroopan insituutin toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	983 000,00	978 000	856 639,94	121 360,06	978 000,00		39 815,32	1 017 815,32	896 455,26	121 360,06
29.80.30. Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (arviomääräraha)	4 413 330,00	4 471 000	4 471 000,00		4 471 000,00	0,00				
29.80.30.1. Avustukset keskus- ja maakuntakirjastoille	3 087 380,00	3 145 000	3 145 000,00		3 145 000,00	0,00				
29.80.30.2. Avustukset kirjastojen sisältötuotantoon	336 000,00	336 000	336 000,00		336 000,00	0,00				
29.80.30.3. Tietokanta ja -aineistopalvelujen tuottamiseen ja avustukset muihin erityistehtäviin	989 950,00	990 000	990 000,00		990 000,00	0,00				
29.80.31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	40 868 000,00	42 109 000	42 109 000,00		42 109 000,00	0,00				
29.80.32. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)	19 480 000,00	20 078 000	20 078 000,00		20 078 000,00	0,00				
29.80.32.1 Valtionosuudet museoille	19 228 000,00	19 826 000	19 826 000,00		19 826 000,00	0,00				
29.80.32.2. Avustukset museoiden kokoelmätietojen siirtämiseksi elektroniseen muotoon (EK) (enintään)	252 000,00	252 000	252 000,00		252 000,00	0,00				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.33. Valtionavustukset kuntien ja alueiden kulttuuritoiminnan kehittämiseen (arvionmääräraha)	106 000,00	106 000	106 000,00		106 000,00	0,00				
29.80.34. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	4 005 385,00	1 892 265	1 802 140,00	90 125,00	1 892 265,00		174 296,00	2 066 561,00	1 874 436,00	192 125,00
29.80.34.1. Vuosien 2003-2010 rahoituspäätösten edellyttämät valtionosuudet	3 903 385,00	1 837 465	1 802 140,00	35 325,00	1 837 465,00		72 296,00	1 909 761,00	1 874 436,00	35 325,00
29.80.34.2. Vuoden 2011 rahoituspäätösten edellyttämät valtionosuudet	102 000,00	54 800	0,00	54 800,00	54 800,00		102 000,00	156 800,00	0,00	156 800,00
29.80.50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	9 216 000,00	8 481 000	8 398 000,00	83 000,00	8 481 000,00		1 135 424,36	9 255 424,36	9 103 514,18	138 489,61
29.80.50.01. Kulttuuri-instituuttien tukeminen	4 578 000,00	4 778 000	4 778 000,00		4 778 000,00		0,00	4 778 000,00	4 778 000,00	0,00
29.80.50.03. Maailmanperintösopimuksen sekä Haagin 1954 yleissopimuksen mukaiseen suojelu-, entistämisen-, tutkimus- ja valistus-toimintaan	60 000,00	83 000	0,00	83 000,00	83 000,00		50 000,00	133 000,00	47 881,40	85 118,60
29.80.50.04. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämisen- ja korjausavustuksiin	58 000,00						44 250,00	44 250,00	0,00	44 250,00
29.80.50.05. Avustukset seurantaloiden korjaustöihin sekä valistus- ja neuvontatoimintaan	267 000,00	267 000	267 000,00		267 000,00					0,00
29.80.50.07. Lehtimiespalkintoihin	34 000,00	34 000	34 000,00		34 000,00					0,00
29.80.50.08. Rauhantyyden edistämiseen	560 000,00	560 000	560 000,00		560 000,00		9 017,65	569 017,65	558 343,75	3 753,50
29.80.50.09. Saamelaiskäräjille saamenkielisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan	205 000,00	205 000	205 000,00		205 000,00		7 156,71	212 156,71	209 789,03	2 367,51
29.80.50.09.1 Utsjoen saamelaiskirkkotupien ylläpitoon	12 000,00	12 000	12 000,00		12 000,00		0,00	12 000,00	12 000,00	0,00
29.80.50.09.2. Saamenkielisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan	193 000,00	193 000	193 000,00		193 000,00		7 156,71	200 156,71	197 789,03	2 367,51
29.80.50.10. Eräiden kansalaisjärjestöjen toimintaan	236 000,00	236 000	236 000,00		236 000,00			236 000,00	236 000,00	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.50.11. Ystävyyssseurojen kulttuuriyhteistyö		2 172 000	2 172 000,00		2 172 000,00			2 172 000,00	2 165 500,00	0,00
29.80.50.11.1. Ystävyyssseurat		987 000	987 000,00		987 000,00			987 000,00	987 000,00	
29.80.50.11.2. Suomi-Venäjä -seura	800 000,00	1 185 000	1 185 000,00		1 185 000,00			1 185 000,00	1 185 000,00	0,00
29.80.50.12. Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry	2 172 000,00	60 000	60 000,00		60 000,00		3 000,00	3 000,00	0,00	3 000,00
29.80.50.12.1. Ystävyyssseurat	987 000,00						3 000,00	3 000,00	0,00	3 000,00
29.80.50.12.2. Suomi-Venäjä -seura	1 185 000,00									
29.80.50.13. Sibeliuksen kootut teokset	60 000,00	86 000	86 000,00		86 000,00			86 000,00	86 000,00	
29.80.50.14. Lehtikuva-arkisto	100 000,00						1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00
29.80.50.15. Muut avustukset	86 000,00						22 000,00	22 000,00	22 000,00	0,00
29.80.51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	12 887 159,97	13 160 000	13 018 931,45		13 018 931,45	141 068,55				
29.80.51.1. Valtion taiteilija-apurahat	9 992 540,97	10 060 000	10 124 680,45		10 124 680,45	-64 680,45				
29.80.51.2. Kirjailijoiden ja kääntäjien apurahat ja avustukset	2 894 619,00	3 100 000	2 894 251,00		2 894 251,00	205 749,00				
29.80.52. Veikkauksen ja raha-arpaisten voittovarat taiteen edistämiseen (arviomääräraha)	204 322 307,28	216 076 100	215 891 213,76		215 891 213,76	184 886,24				
29.80.52.01 Elokuvan tuotantoon ja levitykseen	22 236 000,00	22 736 000	22 736 000,00		22 736 000,00	0,00				
29.80.52.02 Elokuvateattereiden digitalisoinnin edistämiseen	950 000,00	1 450 000	1 450 000,00		1 450 000,00	0,00				
29.80.52.03 Elokuvakulttuurin edistämiseen	4 082 000,00	4 300 000	4 300 000,00		4 300 000,00	0,00				
29.80.52.04 Lasten ja nuorten elokuvakulttuurin kehittämiseen	1 062 000,00	1 092 500	1 092 500,00		1 092 500,00	0,00				
29.80.52.05 Kirjallisuuden edistämiseen	2 195 000,00	2 545 000	2 545 000,00		2 545 000,00	0,00				
29.80.52.06 Kuvataiteen edistämiseen	1 580 000,00	1 880 000	1 879 947,54		1 879 947,54	52,46				
29.80.52.07 Näyttämötaiteen edistämiseen	3 611 000,00	4 011 000	4 011 000,00		4 011 000,00	0,00				
29.80.52.08 Rakennustaiteen edistämiseen	300 000,00	350 000	350 000,00		350 000,00	0,00				
29.80.52.09 Säveltaiteen edistämiseen	3 568 000,00	4 050 000	4 050 000,00		4 050 000,00	0,00				
29.80.52.10 Muotoilun edistämiseen	699 948,05	800 000	799 980,07		799 980,07	19,93				
29.80.52.11 Tanssitaiteen edistämiseen	1 370 000,00	1 420 000	1 420 000,00		1 420 000,00	0,00				
29.80.52.12. Valokuvataiteen edistämiseen	700 000,00	800 000	800 000,00		800 000,00	0,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.52.13 Sirkustaiteen edistämiseen	250 000,00	400 000	400 000,00		400 000,00	0,00				
29.80.52.14 Mediataiteen edistäminen	180 000,00	220 000	220 000,00		220 000,00	0,00				
29.80.52.15. Valtion julkisten rakennusten taidehankintoihin ja valtion taidekokoelmien hoitoon	994 118,21									
29.80.52.16. Muu taiteenalojen edistäminen	1 333 255,00	1 385 000	1 270 000,00		1 270 000,00	115 000,00				
29.80.52.16.1. Taiteenalojen edistämiseen järjestöille	125 000,00	175 000	175 000,00		175 000,00	0,00				
29.80.52.16.2. Eräille kulttuurilaitoksille	1 208 255,00	1 210 000	1 095 000,00		1 095 000,00	115 000,00				
29.80.52.17. Apurahat ja palkinnot	1 525 000,00	1 550 000	1 549 980,00		1 549 980,00	20,00				
29.80.52.17.1. Kuvittajien ja sarjakuvataiteilijoiden kirjastoapurahat	50 000,00	75 000	75 000,00		75 000,00	0,00				
29.80.52.17.2. Säveltaiteen kirjastoapurahat	120 000,00	120 000	120 000,00		120 000,00	0,00				
29.80.52.17.3. Kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain mukaisiin apurahoihin (ek) (enintään)	960 000,00	960 000	960 000,00		960 000,00	0,00				
29.80.52.17.4. Taiteilijoiden valtionpalkintoihin	395 000,00	395 000	394 980,00		394 980,00	20,00				
29.80.52.18. Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle (EK) (enintään)	10 634 000,00	11 166 000	11 166 000,00		11 166 000,00	0,00				
29.80.52.19. Suomen Kansallisoopperan Säätiölle (EK) (enintään)	35 708 000,00	36 790 000	36 790 000,00		36 790 000,00	0,00				
29.80.52.20. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisiin valtionosuuksiin ja avustuksiin teattereille ja orkestereille	37 660 690,00	37 998 000	37 632 712,00		37 632 712,00	365 288,00				
29.80.52.20.1 Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisiin valtionosuuksiin teattereille ja orkestereille	33 676 690,00	34 014 000	33 648 712,00		33 648 712,00	365 288,00				
29.80.52.20.2 Valtionavustus teattereille (EK) (enintään)	3 341 000,00	3 341 000	3 341 000,00		3 341 000,00	0,00				
29.80.52.20.3. Valtionavustus orkestereille (EK) (enintään)	643 000,00	643 000	643 000,00		643 000,00	0,00				
29.80.52.21. Kirjastotoimen valtionavustuksiin ja kehittämistömiin (EK) (enintään)	3 912 999,14	3 995 000	3 895 486,62		3 895 486,62	99 513,38				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.52.22.Opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituslain mukaisiin valtionosuuksiin ja avustuksiin museoillem	18 023 553,00	18 162 000	18 084 088,00		18 084 088,00	77 912,00				
29.80.52.23. Museot ja kulttuuriperintö	6 456 160,12	7 371 000	7 364 000,00		7 364 000,00	7 000,00				
29.80.52.23.02. Erikoismuseoiden erityisavustuksiin	3 623 000,00	4 023 000	4 016 000,00	█	4 016 000,00	7 000,00				
29.80.52.23.03. Museo- ja perinnealan järjestöille	750 000,00	860 000	860 000,00	█	860 000,00	0,00				
29.80.52.23.04. Seurantalojen korjaustyöt sekä valistus- ja neuvontatoiminta	1 500 160,12	1 505 000	1 505 000,00	█	1 505 000,00	0,00				
29.80.52.23.07. Taide- ja museoesineiden varastointiin	583 000,00	683 000	683 000,00		683 000,00	0,00				
29.80.52.23.09 Vrou Maria -hanke		300 000	300 000,00		300 000,00	0,00				
29.80.52.24. Alueellinen taiteen edistäminen	19 073 920,19	23 300 000	23 293 919,86		23 293 919,86	6 080,14				
29.80.52.24.1. Lastenkulttuuri-keskuksille	1 268 442,67	1 320 000	1 319 361,76	█	1 319 361,76	638,24				
29.80.52.24.2. Tanssin aluekeskuksille	900 000,00	1 000 000	1 000 000,00	█	1 000 000,00	0,00				
29.80.52.24.3. Alueellisille taide-toimikunnille käytettäväksi taiteen edistämiseen	6 124 940,17	5 620 000	5 619 999,28	█	5 619 999,28	0,72				
29.80.52.24.4. Valtakunnallisiin kulttuuritapahtumiin	4 473 000,00	5 150 000	5 150 000,00	█	5 150 000,00	0,00				
29.80.52.24.5. Avustukset tilojen hankkimiseen, perustamiskustannuksiin ja peruskorjauksiin	3 700 000,00	7 000 000	7 000 000,00	█	7 000 000,00	0,00				
29.80.52.24.6. Taiteen keskustoimikunnan käytettäväksi lastenkulttuurin ja monitaiteellisen toiminnan tukemiseen sekä taiteenalan kansainvälisiin avustuksiin	1 757 537,35	1 760 000	1 754 558,82	█	1 754 558,82	5 441,18				
29.80.52.24.7. Taiteen ja kulttuurin paikallis- ja aluehallinnon edistämiseen	350 000,00	450 000	450 000,00	█	450 000,00	0,00				
29.80.52.24.8. Luovan talouden ja yrittäjyyden edistämiseen	500 000,00	1 000 000	1 000 000,00	█	1 000 000,00	0,00				
29.80.52.25. Saamelaisen taiteen ja kulttuurin edistäminen	3 719 182,08	200 000	200 000,00	█	200 000,00	0,00				
29.80.52.25.1 Monikulttuurisuuden tukemiseen ja rasismivastaiseen työhön	696 000,00									

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.52.25.2. Vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	699 000,00									
29.80.52.25.3. Kulttuuripolitiikan sektoritutkimukseen	500 000,00									
29.80.52.25.4. Lapset ja media -ohjelmaan ja sen kehittämiseen	1 054 171,16									
29.80.52.25.5. Taiteen keskustoimikunnan tutkimus- ja tiedotustoimintaan	200 010,92									
29.80.52.25.6. Kulttuurin hyvinvointivaikutuksia edistävään toimintaan	300 000,00									
29.80.52.25.7. Kulttuurilehtien kehittämiseen	270 000,00									
29.80.52.26. Kulttuuripolitiikan kehittäminen	7 143 000,00	4 775 000	4 774 429,81		4 774 429,81	570,19				
29.80.52.26.1. Monikulttuurisuuden tukemiseen ja rasismiin vastaiseen työhön	1 523 000,00	750 000	749 454,62	█	749 454,62	545,38				
29.80.52.26.2. Vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	150 000,00	750 000	750 000,00	█	750 000,00	0,00				
29.80.52.26.3. Kulttuuripolitiikan sektoritutkimukseen	400 000,00	550 000	550 000,00	█	550 000,00	0,00				
29.80.52.26.4. Lapset ja media -ohjelmaan ja sen kehittämiseen	350 000,00	1 085 000	1 085 000,00	█	1 085 000,00	0,00				
29.80.52.26.5. Taiteen keskustoimikunnan tutkimus- ja tiedotustoimintaan	4 220 000,00	200 000	199 975,19	█	199 975,19	24,81				
29.80.52.26.6. Kulttuurin hyvinvointivaikutuksia edistävään toimintaan	500 000,00	370 000	370 000,00	█	370 000,00	0,00				
29.80.52.26.7. Kulttuurilehtien tukemiseen ja kehittämiseen		1 070 000	1 070 000,00	█	1 070 000,00	0,00				
29.80.52.27. Kulttuurivientti ja kansainvälinen yhteistyö	1 961 865,49	8 635 500	8 635 500,00		8 635 500,00	0,00				
29.80.52.27.1. Kulttuuriviennin kärkihanketuki	500 000,00	1 523 000	1 523 000,00	█	1 523 000,00	0,00				
29.80.52.27.2. Kulttuuriviennin hankevalmistelu	780 000,00	150 000	150 000,00	█	150 000,00	0,00				
29.80.52.27.3. Kulttuurin matkailullinen tuotteistaminen	600 000,00	742 500	742 500,00	█	742 500,00	0,00				
29.80.52.27.4. Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelma	81 865,49	450 000	450 000,00	█	450 000,00	0,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.52.27.5. Taiteen alan tiedotuskeskuksille ja ulkomaisiin julkaisuihin		4 320 000	4 320 000,00		4 320 000,00	0,00				
29.80.52.27.6. Suomen ulkomailla toimivien kulttuuri-instituuttien kulttuuriviennin kehittämiseen		500 000	500 000,00		500 000,00	0,00				
29.80.52.27.7. Kulttuurivientiohjelman kansainväliseen kehittämiseen		950 000	950 000,00		950 000,00	0,00				
29.80.52.28. Kulttuuri tietoyhteiskunnassa	4 000 000,00	2 320 000	2 317 569,86		2 317 569,86	2 430,14				
29.80.52.28.1. Kulttuurin tietoyhteiskunta-hankkeet ja sähköisten aineistojen saatavuuden kehittäminen		820 000	820 000,00		820 000,00	0,00				
29.80.52.28.2. Audiovisuaaliseen sisältötuotantoon		780 000	780 000,00		780 000,00	0,00				
29.80.52.28.3. Tekijänoikeusjärjestelmien kehittämiseen		620 000	620 000,00		620 000,00	0,00				
29.80.52.28.4. Tekijänoikeusneuvoston, -toimikunnan ja -selvitysten kuluihin		100 000	97 569,86		97 569,86	2 430,14				
29.80.52.29. Kulttuurin kansainväliset suurtapahtumat	9 392 616,00	9 750 000	9 750 000,00		9 750 000,00	0,00				
29.80.52.29.1. Turku Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011-hankkeen avustaminen		8 500 000	8 500 000,00		8 500 000,00	0,00				
29.80.52.29.2. Muut suurtapahtumat		1 250 000	1 250 000,00		1 250 000,00	0,00				
29.80.52.30. Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi		2 624 100	3 113 100,00		3 113 100,00	-489 000,00				
29.80.53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)	18 634 000,00	18 824 000	18 822 430,00		18 822 430,00	1 570,00				
29.80.54. Valtionavustus taide- ja kulttuurilaitosten toimitilainvestointeihin (kiinteä määräraha)	3 253 059,00	3 096 000	3 095 477,00		3 095 477,00	523,00				
29.80.55. Kulttuuriperinnön digitoiminnan tukeminen (siirtomääräraha 3v)	2 600 000,00	2 200 000	457 565,04	1 742 434,96	2 200 000,00		1 209 450,80	3 409 450,80	1 667 015,31	1 742 434,96
29.80.56. Kulttuuriviennin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	100 000,00	100 000	7 932,60	92 067,40	100 000,00		38 212,47	138 212,47	46 144,10	92 067,40
29.80.70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	160 000,00	150 000	81 685,68	68 314,32	150 000,00		62 774,11	212 774,11	139 455,02	73 319,09
29.80.70.3. Kansallinen audiovisuaalinen arkisto (EK)	60 000,00	60 000	60 000,00		60 000,00		45 713,70	105 713,70	105 713,70	0,00
29.80.70.4. Valtion elokuvatarkastamo (EK)	75 000,00	70 000	20 850,68	49 149,32	70 000,00		0,00	70 000,00	20 850,68	49 149,32
29.80.70.5. Venäjän- ja Itä-Euroopan instituutti (EK)	25 000,00	20 000	835,00	19 165,00	20 000,00		17 060,41	37 060,41	12 890,64	24 169,77

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.90.50. Veikkauksen ja raha-arpajais- ten voittovarot urheilun ja liikunta- kasvatuksen edistämiseen (arvio- määräraha)	128 758 931,17	132 090 501	132 032 623,71		132 032 623,71	57 877,29				
29.90.50.01. Valtionosuudet kuntien liikuntatoimintaan	18 885 128,00	18 978 000	18 973 643,00		18 973 643,00	4 357,00				
29.90.50.02. Liikuntapaikkaraken- taminen	15 470 000,00	19 291 000	19 291 000,00		19 291 000,00	0,00				
29.90.50.02.1. Liikuntapaikka- rakentamisen avustaminen	14 750 000,00	18 600 000	18 600 000,00		18 600 000,00	0,00				
29.90.50.02.2. Liikuntapaikka- rakentamisen tutkimus	720 000,00	691 000	691 000,00		691 000,00	0,00				
29.90.50.03. Liikunnan koulutus- keskukset	18 216 851,00	20 670 000	20 099 882,00		20 099 882,00	570 118,00				
29.90.50.03.1. Valtionosuudet valtakunnallisten liikunnan koulu- tuskeskusten toimintaan	14 194 317,00	16 550 000	15 988 810,00		15 988 810,00	561 190,00				
29.90.50.03.2. Valtionosuudet alueellisten liikunnan koulutus- keskusten toimintaan	561 084,00	570 000	561 072,00		561 072,00	8 928,00				
29.90.50.03.3. Liikunnan koulutus- keskusten laatu- ja kehittämisavus- tuksiin (EK) (enintään)	641 450,00	650 000	650 000,00		650 000,00	0,00				
29.90.50.03.4. Liikunnan koulutus- keskusten rakentamisavus- tuksiin	2 800 000,00	2 800 000	2 800 000,00		2 800 000,00	0,00				
29.90.50.03.5. Liikunnan koulutus- keskusten opintoteliavustuskokei- lu (EK)	20 000,00	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
29.90.50.04. Liikunnan kansalais- toiminta	44 396 267,92	46 249 980	44 083 000,00		44 083 000,00	2 166 980,00				
29.90.50.04.1. Lajiliitot (EK)	19 896 267,92	20 300 000	20 300 000,00		20 300 000,00	0,00				
29.90.50.04.2. Muut liikuntajär- jestöt (EK)	20 400 000,00	21 020 000	21 020 000,00		21 020 000,00	0,00				
29.90.50.04.3. Seuratuen kehittämisohjelma	3 700 000,00	2 730 000	2 730 000,00		2 730 000,00	0,00				
29.90.50.04.4. Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla	400 000,00	199 980	33 000,00		33 000,00	166 980,00				
29.90.50.04.5. Liikunnan kansalaistoiminnan kehittäminen		2 000 000	0,00		0,00	2 000 000,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.90.50.05. Lasten ja nuorten liikunnan kehittäminen	4 400 000,00	4 330 000	4 144 000,00		4 144 000,00	186 000,00				
29.90.50.05.1. Lasten ja nuorten liikuntaohjelma, nuorten liikunnan ja urheilun kehittämien		2 950 000	2 764 000,00		2 764 000,00	186 000,00				
29.90.50.05.2. Your Move -tapahtuma		400 000	400 000,00		400 000,00	0,00				
29.90.50.05.3. Liikkuva koulu -hanke		980 000	980 000,00		980 000,00	0,00				
29.90.50.06. Terveystta edistävän liikunnan kehittäminen	3 200 000,00	3 500 000	3 435 000,00		3 435 000,00	65 000,00				
29.90.50.06.1. Kunnossa kaiken ikää-ohjelma	2 050 000,00	2 300 000	2 300 000,00		2 300 000,00	0,00				
29.90.50.06.2. Terveystliikunnan ohjelma	1 150 000,00	1 200 000	1 135 000,00		1 135 000,00	65 000,00				
29.90.50.07. Huippu-urheilun kehittäminen	4 836 500,00	6 900 000	6 888 000,00		6 888 000,00	12 000,00				
29.90.50.07.1. Urheilijoiden ja valmentajien apurahat ja avustukset (EK) (enintään)	135 000,00	1 700 000	1 700 000,00		1 700 000,00	0,00				
29.90.50.07.2. Valmennustoiminnan kehittäminen ja tuki urheilijoiden ammatinedistämässätiölle	4 204 500,00	3 270 000	3 268 000,00		3 268 000,00	2 000,00				
29.90.50.07.3. Urheilun kansainväliset suurtapahtumat	497 000,00	1 100 000	1 090 000,00		1 090 000,00	10 000,00				
29.90.50.07.4. Huippu-urheilun rakennemuutoksen toimeenpanon		830 000	830 000,00		830 000,00	0,00				
29.90.50.08. Tiedolla johtaminen ja tietopohjan vahvistaminen	5 595 468,00	6 308 521	6 034 375,00		6 034 375,00	274 146,00				
29.90.50.08.1. Liikuntatieteellisiin tutkimusprojekteihin	2 427 000,00	2 580 000	2 498 000,00		2 498 000,00	82 000,00				
29.90.50.08.2. Suomen Akatemian tutkimushankkeisiin	104 768,00	348 521	302 375,00		302 375,00	46 146,00				
29.90.50.08.3 Liikuntalääketieteen keskuksille	1 770 000,00	1 900 000	1 900 000,00		1 900 000,00	0,00				
29.90.50.08.4. Tiedonvälitys-yhteisöille	629 500,00	650 000	650 000,00		650 000,00	0,00				
29.90.50.08.5. Kansainvälisiin kongresseihin	194 200,00	350 000	204 000,00		204 000,00	146 000,00				
29.90.50.08.6. Suomen Urheilumuseosäätiölle (EK) (enintään)	270 000,00	280 000	280 000,00		280 000,00	0,00				
29.90.50.08.7. Suomen Urheiluilmailuopistolle	200 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.90.50.09. Antidoping-toimikunnalle liikunnan antidoping -toimintaan	2 400 000,00	2 750 000	2 750 000,00		2 750 000,00	0,00				
29.90.50.09.1. Antidoping-toimikunnalle	2 300 000,00	2 750 000	2 750 000,00		2 750 000,00	0,00				
29.90.50.09.2. IADA-sihteeristön kuluihin	100 000,00									
29.90.50.10 Kansainvälinen yhteistyö	380 770,55	425 000	405 791,88		405 791,88	19 208,12				
29.90.50.11. Liikunnan aluehallinnon toimintaan	0,00	135 000	0,00		0,00	135 000,00				
29.90.50.12 Valtion liikunta-neuvosto	390 462,91	480 000	315 081,83		315 081,83	164 918,17				
29.90.50.13 Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi	10 587 482,79	2 073 000	5 612 850,00		5 612 850,00	-3 539 850,00				
29.90.50.13.1 Liikunnan tunnustuspalkinnot	227 000,00	300 000	104 000,00		104 000,00	196 000,00				
29.90.50.13.2. Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi	10 360 482,79	1 773 000	5 508 850,00		5 508 850,00	-3 735 850,00				
29.90.52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha)	1 840 000,00	597 000	597 000,00		597 000,00	0,00				
29.91.50. Veikkauksen ja raha-arpajais-ten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arvionmääräraha)	48 331 923,15	48 676 500	48 669 795,57		48 669 795,57	6 704,43				
29.91.50.01. Valtionosuudet kuntien nuorisotyöhön	7 814 901,00	8 085 000	8 090 477,00		8 090 477,00	-5 477,00				
29.91.50.02. Valtakunnalliset nuorisotalon järjestöt	15 300 000,00	15 500 000	15 500 000,00		15 500 000,00	0,00				
29.91.50.02.1. Valtakunnalliset nuorisotalon järjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöt	12 700 000,00	12 800 000	12 800 000,00		12 800 000,00	0,00				
29.91.50.02.2. Nuorisotyötä tekevät järjestöt	2 600 000,00	2 700 000	2 700 000,00		2 700 000,00	0,00				
29.91.50.03. Valtakunnalliset nuorisokeskukset	5 500 000,00	5 550 000	5 550 000,00		5 550 000,00	0,00				
29.91.50.04. Nuorisotilojen rakentaminen	2 020 700,00	3 200 000	3 200 000,00		3 200 000,00	0,00				
29.91.50.05. Nuorisotyön kokeilu, tietohuolto, nuorisokulttuurit	2 392 000,00	2 200 000	2 200 000,00		2 200 000,00	0,00				
29.91.50.06. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, verkkomediat	1 960 000,00	2 160 000	2 160 000,00		2 160 000,00	0,00				
29.91.50.07. Etsivä nuorisotyö, nuorten työpajat, ehkäisevä päihde- ja huumetyö ja sosiaalinen vahvistaminen	1 347 067,50	4 470 000	4 467 200,00		4 467 200,00	2 800,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.91.50.08. Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	0,00	50 000	50 000,00		50 000,00	0,00				
29.91.50.09. Sosiaalinen nuorisotyö	999 000,00	1 100 000	1 110 000,00		1 110 000,00	-10 000,00				
29.91.50.10. Lasten parlamentti-toiminta	500 000,00	520 000	520 000,00		520 000,00	0,00				
29.91.50.11. Kansainvälinen yhteistyö	850 625,25	1 106 000	1 153 748,65		1 153 748,65	-47 748,65				
29.91.50.12. Nuorisotutkimus ja nuorisotyön koulutus	1 092 000,00	1 200 000	1 200 000,00		1 200 000,00	0,00				
29.91.50.13. Alueellinen nuorisotoimi	0,00	137 500	100 434,50		100 434,50	37 065,50				
29.91.50.14. Lasten ja nuorten kehittämissohjelman toimeenpano	2 000 000,00	2 000 000	2 000 000,00		2 000 000,00	0,00				
29.91.50.15. Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta, arviointi- ja avustustoimikunta sekä saamelaisten nuorisoneuvosto	380 129,40	600 000	572 486,42		572 486,42	27 513,58				
29.91.50.16. Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi	6 175 500,00	798 000	795 449,00		795 449,00	2 551,00				
29.91.51. Nuorten työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö ja ehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v)	7 989 500,00	4 500 000	4 500 000,00	0,00	4 500 000,00		8 559,17	4 508 559,17	4 508 517,16	0,00
29.91.51.2. Etsivä työparitoiminta	6 866 500,00	4 500 000	4 500 000,00	0,00	4 500 000,00			4 500 000,00	4 500 000,00	0,00
29.91.51.3. Ehkäisevä päihde- ja huumetyö	623 000,00						8 559,17	8 559,17	8 517,16	0,00
29.91.51.4. Tunnustuspalkinnot	500 000,00									
29.91.52 Saamelaisten kulttuuri- ja kielipesätoiminta (siirtomääräraha 2 v)		350 000	350 000,00		350 000,00			350 000,00	350 000,00	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	625 152,84	774 999	752 455,59		752 455,59	22 543,02				
32.30.51. Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	375 657,49	354 638	332 095,28		332 095,28	22 543,02				
32.30.51.2. Työllistäminen valtionhallintoon	375 657,49	354 638	332 095,28		332 095,28	22 543,02				
32.30.51.2.1. Palkkaukset	375 657,49	354 638	332 095,28		332 095,28	22 543,02				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.50.64. EU:n rakennerahostojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahas- to-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007-2013 (arviomääräraha)	249 495,35	420 360	420 360,31		420 360,31	0,00				
32.50.64.1. EAKR 2007-2013										
32.50.64.1.1. EAKR pl. Kainuu	105 310,63	179 356	179 356,47		179 356,47	0,00				
32.50.64.1.3. Tavoite 3 ja ENPI CBC	12 600,00									
32.50.64.2 ESR 2007-2013 pl. Kainuu										
32.50.64.2.1. ESR pl. Kainuu; tuki- kelpoisuustarkastetut käytöt	131 584,72	241 004	241 003,84		241 003,84	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	5 760 315 893,19	6 122 427 012	5 886 160 382,41	103 042 706,27	5 989 203 088,68	133 223 922,84	262 650 903,41	495 302 517,41	383 617 580,04	103 831 557,15

Opetus- ja kulttuuriministeriön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella													
Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2011 valtuudet						Talousarvio- menot 2011	Määräraha- tarve 2012	Määräraha- tarve 2013	Määräraha- tarve 2014	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2011 TA:ssa						
29.10.34 Valtionosuus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	353 111	0	0	0	0	0	0	19 816	15 578	9 459	5 320	2 283	32 640
Aikaisempien vuosien valtuudet	353 111							19 816	15 578	9 459	5 320	2 283	32 640
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet													0
29.30.52 Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin	2 000	0	0	0	0	0	0	52	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 000							52	0	0	0	0	0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet													0
29.40.20 Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	0	25 000	0	25 000	0	25 000	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		25 000		25 000	0	25 000							0
29.80.34 Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	19 506	0	0	0	0	0	0	1 874	1 960	777	55	0	2 792
Aikaisempien vuosien valtuudet	19 506							1 874	1 960	777	55	0	2 792
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet													0
32.50.64 EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007-2013	1 628	270	990	1 260	270	990	0	421	736	801	0	0	1 537
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 628							410	647	630			1 277
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		270	990	1 260	270	990	0	11	89	171			260
Yhteensä	376 245	25 270	990	26 260	270	25 990	0	22 163	18 274	11 037	5 375	2 283	36 969

KIRJANPITOYKSIKÖN TUOTTO- JA KULULASKELMA				
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ				
	1.1.2011 - 31.12.2011		1.1.2010 - 31.12.2010	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	9 634 475,32		9 439 575,20	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	775 487,85		721 098,44	
Muut toiminnan tuotot	<u>12 738 498,19</u>	23 148 461,36	<u>7 557 346,20</u>	17 718 019,84
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 035 117,10		-2 015 805,07	
Henkilöstökulut	-48 807 710,75		-51 545 634,21	
Vuokrat	-8 738 571,61		-8 641 853,65	
Palvelujen ostot	-36 484 021,76		-39 149 885,41	
Muut kulut	-19 910 578,70		-23 164 689,56	
Poistot	-4 043 209,72		-5 193 290,38	
Sisäiset kulut	<u>-945 585,26</u>	<u>-120 964 794,90</u>	<u>-1 469 706,71</u>	<u>-131 180 864,99</u>
JÄÄMÄ I		-97 816 333,54		-113 462 845,15
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	5 372 162,52		5 532 992,22	
Rahoituskulut	<u>-14 054 723,53</u>	<u>-8 682 561,01</u>	<u>-19 701 155,35</u>	<u>-14 168 163,13</u>
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	255 986,37		4 592,55	
Satunnaiset kulut	<u>-4 992,50</u>	<u>250 993,87</u>	<u>-10,50</u>	<u>4 582,05</u>
JÄÄMÄ II		-106 247 900,68		-127 626 426,23
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:lta	14 423 237,73			
Muut siirtotalouden tuotot ulk	25 590,08		0,00	
Kulut				
Siirtotal. kulut kunnille	-822 960 315,37		-808 335 662,76	
Siirtotal. kulut kuntayhtymille	-303 476 322,32		-280 424 047,44	
Siirtotal. kulut sosiaaliturvarah.	-824 279 247,45		-845 007 187,73	
Siirtotal. kulut elinkeinoelämälle	-47 503 555,40		-46 317 835,00	
Siirtotal. kulut voittoa tav. Yht.	-3 519 641 250,33		-3 568 065 198,62	
Siirtotal. kulut kotitalouksille	-43 058 348,56		-45 777 990,46	
Siirtotal. Kulut EU:lle	0,00		-9 000,00	
Muut siirtotal. kulut ulkomaille	-6 536 988,56		-3 308 366,41	
Muut siirtotal. kulut			-	
Siirtotal. kulujen palautukset	<u>24 415 290,44</u>	<u>-5 528 591 909,74</u>	<u>24 442 917,38</u>	<u>-5 572 802 371,04</u>
JÄÄMÄ III		-5 634 839 810,42		-5 700 428 797,27
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	515 830 007,78		492 723 938,77	
Perityt arvonlisäverot	298 763,41		186 822,80	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-10 828 498,79</u>	<u>505 300 272,40</u>	<u>-11 180 898,67</u>	<u>481 729 862,90</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-5 129 539 538,02</u>		<u>-5 218 698 934,37</u>

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TASE				
	31.12.2011		31.12.2010	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISSUUS				
Muu kansallisuusomaisuus	878 541,54	878 541,54	878 541,54	878 541,54
KÄYTTÖOMAISSUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	908 113,77		169 921,35	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 422,00		10 250,50	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	311 605,49	1 221 141,26	311 605,49	491 777,34
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet			0,00	
Koneet ja laitteet	3 857 909,23		6 224 437,06	
Koneet ja laitteet	42 007,19		84 826,74	
Kalusteet	594 577,37		870 734,56	
Muut aineelliset hyödykkeet	5 841 494,09	10 335 987,88	5 840 894,09	13 020 892,45
KÄYTTÖOMAISSUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	9 599 985,86		13 852 267,29	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	7 798,65		7 798,65	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	1 578 073 166,51	1 587 680 951,02	1 112 777 617,81	1 126 637 683,75
KÄYTTÖOMAISSUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		1 599 238 080,16		1 140 150 353,54
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		6 000,00		5 837,12
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	3 010 487,04		3 097 886,73	
Siirtosaamiset	461 596,91		106 292,92	
Muut lyhytaikaiset saamiset	258 489 019,29		259 256 310,06	
Ennakkomaksut	12 587 967,80	274 549 071,04	94 756 059,20	357 216 548,91
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	5 169,26		5 467,51	
Tiliviraston tulotilit	11,00		10,00	
Muut pankkitilit	11 734 094,60		12 612 300,77	
Muut rahat ja pankkisaamiset	372 459,46	12 111 734,32	371 493,77	12 989 272,05
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS YHTEENSÄ		286 666 805,36		370 211 658,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 886 783 427,06		1 511 240 553,16
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	334 316 707,72		334 316 707,72	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 108 795 533,89		301 703 834,62	
Pääoman siirrot	5 484 515 854,38		6 025 790 633,64	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-5 129 539 538,02	1 798 088 557,97	-5 218 698 934,37	1 443 112 241,61
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut rahastot ja lahjoitetut varat	372 459,46	372 459,46	371 493,77	371 493,77
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	5 124 555,66		380 162,07	
Ostovelat	6 936 008,79		8 027 726,68	
Tilivirastojen väliset tilitykset	1 274 778,80		1 321 507,79	
Edelleen tilittettävät erät	1 286 752,03		1 342 870,73	
Siirtovelat	8 569 449,65		7 678 891,64	
Muut lyhytaikaiset velat	65 130 864,70	88 322 409,63	49 005 658,87	67 756 817,78
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		88 322 409,63		67 756 817,78
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 886 783 427,06		1 511 240 553,16

LIITETIEDOT

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen
Budjetointia koskevat muutokset
Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointimomentille 29.01.04 siirrettiin 200 000 euroa momentilta 29.40.20. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamomentilta 29.80.01 siirrettiin 88 000 euroa kahden henkilötövuoden palkkauksina Valtion taidemuseon toimintamomentille 29.80.02.
Saamelaisten kulttuuri- ja kielipesätoiminnan rahoituksen vakiinnuttamiseksi nuorisotyön lukuun 91 budjetoitiin 350 000 euroa uudelle momentille 29.91.52.
Kolmannessa lisätalousarviossa momentin 29.40.88 (Valtion rahoitus Tampereen teknillisen yliopiston säätiön pääomaan) määräraha muutettiin 2-vuotiseksi siirtomäärärahaksi.
Tuotto- ja kululaskelman vertailtavuuteen vaikuttavat muutokset
2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi
Ulkomaanrahan määräiset velat samoin kuin ulkomaanrahan määräiset saamiset ja muut sitoumukset on muunnettu Suomen rahaksi käyttämällä Euroopan keskuspankin noteeraamaa wodenvaihteen valuuttakurssia.
3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.
Ei ilmoitettavia tietoja
4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset
Ei ilmoitettavia tietoja
5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa
Ei ilmoitettavia tietoja
6. Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa
Ei ilmoitettavia tietoja

Opetus- ja kulttuuriministeriön liite 2:											
Nettoutetut tulot ja menot											
Varainhoitovuosi 31.12.2011											
Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2011	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %					
130301	Bruttotulot	269,28	4 375 097	4 375 096,60							
	Osinkotulot ja osakkeiden netto- myyntitulot	0,00									
	Nettotulot	269,28	4 375 097	4 375 096,60	0,00	100					
Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA+LTA:t)	Talousarvion käyttö vuonna 2011	määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja Edelliseltä vuosilta siirtyneet	koskevat täydentä käytettävissä vuonna 2011	vät tiedot Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
290101	Bruttomenot	27 023 126,05	25 628 000	23 309 760,47		26 646 580,56				26 147 769,47	
Opetusministeriön toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	965 418,05	100 000	1 118 580,56		1 118 580,56				1 118 580,56	
	Nettomienot	26 057 708,00	25 528 000,00	22 191 179,91	3 336 820,09	25 528 000,00		2 838 009,47	28 366 009,47	25 029 188,91	3 336 820,09
290103	Bruttomenot	11 750 052,90	32 715 000	25 883 090,88		26 353 867,60				26 885 993,21	
Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteis- työkeskuksen (Cimo) toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	2 943 052,90	23 891 000	17 529 867,60		17 529 867,60				17 529 867,60	
	Nettomienot	8 807 000,00	8 824 000,00	8 353 223,28	470 776,72	8 824 000,00		1 002 902,33	9 826 902,33	9 356 125,61	470 776,72
290104	Bruttomenot	2 303 000,00	2 529 000	1 850 705,34		2 522 519,36				2 298 307,45	
Koulutuksen ja korkeakoulutuksen arviointi (sm 2v.)	Bruttotulot	14 000,00	40 000	33 519,36		33 519,36				33 519,36	
	Nettomienot	2 289 000,00	2 489 000,00	1 817 185,98	671 814,02	2 489 000,00		447 602,11	2 936 602,11	2 264 788,09	671 814,02
291002	Bruttomenot	7 914 798,03	7 956 000	8 005 117,40		8 010 051,46				8 010 690,33	
Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	7 908 798,03	7 950 000	8 004 051,46		8 004 051,46				8 004 051,46	
	Nettomienot	6 000,00	6 000,00	1 065,94	4 934,06	6 000,00		5 572,93	11 572,93	6 638,87	4 934,06
294003	Bruttomenot	3 114 523,87	3 195 000	2 364 111,40		3 059 368,08				2 706 734,42	
Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (sm 2v.)	Bruttotulot	557 523,87	690 000	554 368,08		554 368,08				558 423,37	
	Nettomienot	2 557 000,00	2 505 000,00	1 809 743,32	695 256,68	2 505 000,00		338 567,73	2 843 567,73	2 148 311,05	695 256,68
294004	Bruttomenot	1 644 377,09	1 639 000	1 536 497,62		1 615 446,89				1 627 755,10	
Varastokirjaston toimintamenot (sm 2v.)	Bruttotulot	23 377,09	30 000	6 446,89		6 446,89				6 446,89	
	Nettomienot	1 621 000,00	1 609 000,00	1 530 050,73	78 949,27	1 609 000,00		91 257,48	1 700 257,48	1 621 308,21	78 949,27
294005	Bruttomenot	10 000,00								0,00	
Yliopistojen palvelukeskuksen toiminta- menot (sm 2v.)	Bruttotulot									0,00	
	Nettomienot	10 000,00						10 000,00	10 000,00	0,00	0,00
298001	Bruttomenot	5 359 772,37	5 133 000	4 764 228,45		5 193 677,09				5 141 311,81	
Taiteen keskus toimikunnan ja taidetoimik. toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	38 772,37	20 000	80 677,09		80 677,09				85 555,15	
	Nettomienot	5 321 000,00	5 113 000,00	4 683 551,36	429 448,64	5 113 000,00		382 205,73	5 495 205,73	5 055 756,66	429 448,64
298005	Bruttomenot	6 645 857,74	6 864 000	4 807 851,54		6 887 368,41				6 179 405,35	
Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	144 857,74	140 000	163 368,41		163 368,41				236 547,61	
	Nettomienot	6 501 000,00	6 724 000,00	4 644 483,13	2 079 516,87	6 724 000,00		1 302 374,61	8 026 374,61	5 942 857,74	2 079 516,87
298006	Bruttomenot	7 094 353,40	7 186 000	6 190 275,23		7 249 970,52				7 993 178,61	
Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (sm 2 v)	Bruttotulot	385 353,40	340 000	403 970,52		403 970,52				403 970,52	
	Nettomienot	6 709 000,00	6 846 000,00	5 786 304,71	1 059 695,29	6 846 000,00		1 802 903,38	8 648 903,38	7 589 208,09	1 059 695,29
298007	Bruttomenot	920 255,01	851 000	807 440,07		997 057,05				832 682,61	
Valtion elokuvataarkastamon toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	300 255,01	230 000	376 057,05		376 057,05				376 057,05	
	Nettomienot	620 000,00	621 000,00	431 383,02	189 616,98	621 000,00		25 242,54	646 242,54	456 625,56	189 616,98
298008	Bruttomenot	1 129 534,75	993 000	1 040 827,03		1 162 187,09				1 080 642,35	
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (sm 2v)	Bruttotulot	146 534,75	15 000	184 187,09		184 187,09				184 187,09	
	Nettomienot	983 000,00	978 000,00	856 639,94	121 360,06	978 000,00		39 815,32	1 017 815,32	896 455,26	121 360,06

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen				
Pääluokan ja momentin numero ja nimi		Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
Pääluokka		0	0,00	0
Momentti		0	0,00	0
...				
Pääluokka		0	0,00	0
Momentti		0	0,00	0
Pääluokat yhteensä		0	0,00	0
Ei ilmoitettavia tietoja				

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat				
Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.			Peruutettu	
			Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetusministeriön hallinnonala				
2009				18 251,22
29.30.52.2		Ennen vuotta 2009 myönnetty valtionavustukset	800,00	
29.40.20		Ammattikorkeakoululaitoksen yhteiset menot	1 909,58	
29.50.20.1		Tutkimus- , kehittämis- ja julkaisutoiminta	2 120,82	
29.50.20.2		Yliopistojen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydät	0,25	
29.80.50.08		Rauhantien edistäminen	6 920,40	
29.80.50.09.2		Saamenkielisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan	0,17	
29.80.50.11		Kulttuurilehtien tukemiseen	6 500,00	
2010				7 835 129,00
29.01.01.		OKM:n toimintamenot	0,47	
29.01.21.1.		Koulutuksen ja tieteen toimialan kansainväliset hankkeet	268,70	
29.01.21.2.		Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen kansainväliset hankkeet	30,61	
29.01.21.3		Muut kansainväliset hankkeet	3 310,37	
29.20.20		Työpaikalla tapahtuva oppiminen	719,19	
29.20.21		Ammatillisen koulutuksen kehittäminen	382,49	
29.30.20.1.06		Opetustoimen henkilöstökoulutuksen seurannan kehittäminen	30,65	
29.30.20.1.08		Maahanmuuttajataustaisen opetushenkilökunnan Specima-koulutus	803,00	
29.30.20.1.09		Opetustoimen henkilöstön Osaava-ohjelma	2 697,15	
29.30.21.1		Ammatillisen aikuiskoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen kehittäminen	13 159,34	
29.30.21.8		Muu aikuiskoulutuksen kehittäminen	115,42	
29.40.05		Yliopistojen palvelukeskuksen toimintameno	10 000,00	
29.40.87		Valtion rahoitus Aalto-yliopiston pääomaan	7 789 567,67	
29.80.01.1		Taiteen keskustoimikunnan ja alueellisten taidetoimikuntien toimintamenot	0,43	
29.80.01.2		Maksullisen palvelutoiminnan tukeminen	10 000,00	
29.80.05.2		Maksullisen palvelutoiminnan tukeminen	4 000,00	
29.80.55		Kulttuuriperinnön digitoiminnan tukeminen	0,53	
29.80.56		Kulttuuriviennin edistäminen	0,97	
29.91.51.3		Ehkäisevä päihde- ja huumetyö	42,01	
Pääloukat yhteensä				7 853 380,22
2009				18 251,22
2010				7 835 129,00

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2011	2010
Henkilöstökulut	40 403 985,83	42 345 841,13
Palkat ja palkkiot	40 480 093,84	41 702 388,99
Tulosperusteiset erät	46 765,72	29 559,77
Lomapalkkavelan muutos	-122 873,73	613 892,37
Henkilösivukulut	8 403 724,92	9 199 793,08
Eläkekulut	7 495 786,75	7 989 436,43
Muut henkilösivukulut	907 938,17	1 210 356,65
Yhteensä	48 807 710,75	51 545 634,21
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 600 671,33	1 949 072,23
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	5 660,00	6 100,00
Johto	2 945,00	1 717,00
Muu henkilöstö	2 715,00	4 383,00

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisien poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	menetelmä	vuotta	poisto %	€tai %
Kansallisomaisuus				
1023 Varastorakennukset	tasapoisto	20	5	0 %
1024 Museot ja linnat	tasapoisto	60	1,67	0 %
1025 Muut kulttuurirakennukset	tasapoisto	60	1,67	0 %
Käyttöomaisuus				
Aineettomat hyödykkeet				
1119 Muut tutkimus- ja kehittämismenestysohjelmat	tasapoisto	5	20	0 %
1120 Ostetut atk-ohjelmat	tasapoisto	4	25	0 %
1140 Itsevalmistetut atk-ohjelmat	tasapoisto	4	25	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
1220 Asuinrakennukset	tasapoisto	40	2,5	0 %
1223 Varastorakennukset	tasapoisto	20	5	0 %
1224 Museot ja linnat	tasapoisto	60	1,67	0 %
1225 Muut kulttuurirakennukset	tasapoisto	60	1,67	0 %
1229 Muut rakennukset	tasapoisto	40	2,5	0 %
1250 Autot ja muut maajulketusvälineet	tasapoisto	5	20	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	4	25	0 %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6	16,67	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
1279 Muut kalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuus- hyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.				

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2011	2010	Muutos 2011-2010
Korot euromääräisistä saamisista	5 372 065,92	5 532 706,24	-160 640,32
Korot valuuttamääräisistä saamisista			
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista			
Osingot	96,60	269,28	-172,68
Liikelayosten voiton tuloutukset			
Muut rahoitustuotot	0,00	16,70	-16,70
Rahoitustuotot yhteensä	5 372 162,52	5 532 992,22	-160 829,70
Rahoituskulut	2011	2010	Muutos 2011-2010
Korot euromääräisistä veloista	670,81	1 325,55	-654,74
Korot valuuttamääräisistä veloista			
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista			
SWAP-maksut veloista			
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	14 053 200,68	19 697 276,99	-5 644 076,31
Muut rahoituskulut	852,04	2 552,81	-1 700,77
	14 054 723,53	19 701 155,35	-5 646 431,82
	-8 682 561,01	-14 168 163,13	5 485 602,12

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektorit	Lainapääoma 31.12.2011	Lisäys 2011	Vähennys 2011	Lainapääoma 31.12.2010	Pääomamuutos 2011-2010
Yritykset ja asuntoyhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Julkiset yritykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Yksityiset yritykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asuntoyhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahalaitokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituslaitokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuutuslaitokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Paikallishallinto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiaaliturvarahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Maatilatalouden harjoittajien kotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Palkansaajakotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Omaisuuksien ja tulonsiirtojen saajakotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Laitoskotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat	7798,65	0,00	0,00	7798,65	0,00
Valtionkirkot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	7798,65	0,00	0,00	7798,65	0,00
Ulkomaat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euroopan unioni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	7798,65	0,00	0,00	7798,65	0,00

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset								
Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit								
			31.12.2011				31.12.2010	
	Kappale määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
		31.12.2011	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2011	2011	31.12.2010	31.12.2010
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet								
...								
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			9 584 195,94					13 836 477,37
CSC - Tieteen tietotekniikan keskus	10 000		345 610,21	100,0				345 610,21
Oy Veikkaus Ab	498		167 515,17	100,0				167 515,17
Suomenlinnan Liikenne Oy								252 281,89
Suomen Ilmailuopisto Oy	72 500		8 325 302,36	49,5				8 325 302,36
Hevosopisto Oy, Ypäjä	3		742 428,00	25,0				742 428,00
Mikkelin Puhelinyhdistys			487,74					487,74
Vaasan läänin Puhelin			437,20					437,20
Aktia Oyj	322		2 415,00			96,60		2 415,00
Certia Oy								4 000 000,00
senttierot			0,26					-0,20
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet			15 789,92					15 789,92
Asunto Oy Matilanranta, Näkövammaisten kirjasto	438		15 789,92					15 789,92
Osakkeet ja osuudet yhteensä			9 599 985,86			96,60		13 852 267,29

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset			
	31.12.2011	31.12.2010	
Liikelaitos	0,00	0,00	
- Peruspääoma	0,00	0,00	
- Muu oma pääoma	0,00	0,00	
...			
Muut oman paaoman ehtoiset sijoitukset	1 578 073 166,51	1 112 777 617,81	
Aalto-korkeakoulusäätiön peruspääoma	492 210 682,33	268 309 075,00	
TTY-Säätiön peruspääoma	62 251 590,00	62 251 590,00	
Helsingin yliopiston muu oma pääoma	282 608 027,28	237 162 729,28	
Oulun yliopiston muu oma pääoma	107 582 818,87	84 485 267,32	
Jyväskylän yliopiston muu oma pääoma	84 050 467,33	73 264 713,45	
Turun yliopiston muu oma pääoma	112 877 425,17	84 355 242,37	
Tampereen yliopiston muu oma pääoma	71 448 636,81	62 340 656,81	
Åbo Akademin muu oma pääoma	72 738 520,24	38 632 118,59	
Itä-Suomen yliopiston muu oma pääoma	106 110 461,86	90 872 724,93	
Lappeenrannan teknillisen yliopiston muu oma pääoma	48 091 897,50	33 015 340,77	
Svenska handelshögskolanin muu oma pääoma	51 008 203,12	11 667 330,12	
Vaasan yliopiston muu oma pääoma	23 948 858,88	11 651 552,13	
Sibelius Akatemian muu oma pääoma	29 262 895,22	24 318 293,14	
Lapin yliopiston muu oma pääoma	22 938 394,52	19 506 696,52	
Teatterikorkeakoulun muu oma pääoma	6 270 449,74	6 270 449,74	
Kuvataideakatemian muu oma pääoma	4 673 837,64	4 673 837,64	
Yhteensä	1 578 073 166,51	1 112 777 617,81	

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2011	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat		7 798,65					7 798,65
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot							
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset					1 578 073 166,51		1 578 073 166,51
Euromääräiset lainasaamiset							
Muut euromääräiset sijoitukset							
Muut valuuttamääräiset sijoitukset							
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				12 111 734,32			12 111 734,32
Yhteensä	0,00	7 798,65	0,00	12 111 734,32	0,00	1 578 073 166,51	1 590 192 699,48
31.12.2011	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat							
Otetut valuuttamääräiset lainat							
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta							
Muut pitkäaikaiset velat							
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset							
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat							
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat							
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat							
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut			
Valtion takaukset ja -takuut			
milj. €	31.12.2011	31.12.2010	Muutos 2011-2010
Yritykset ja asuntoyhteisöt			
...			
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset			
...			
Julkisyhteisöt			
Laki taidenäyttelyiden valtiontakuusta (411/1986)			
Valtion taidemuseo/Kiasma	3 220 430,00		3 220 430,00
Suomen kansallismuseo	2 121 620,00		2 121 620,00
Helsingin kaupungin taidemuseo	168 075 000,00		168 075 000,00
Helsingin kaupungin taidemuseo	63 860 400,00		63 860 400,00
Suomen merimuseo	18 300 000,00		18 300 000,00
Valtion taidemuseo/Sinebrychoffin museo	0,00	22 751 700,00	-22 751 700,00
Kotitaloudet			
Opintotukilaki 28/1972, laki korkeakouluopiskelijoiden opintotuesta 111/1992, opintotukil. 60/1995	1 440 793 270,73	1 364 678 088,28	76 115 182,45
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt			
Laki taidenäyttelyiden valtiontakuusta (411/1986)			
Turun taideyhdistys ry	40 375 000,00		40 375 000,00
VN:n päätös 6.7.2000			
Suomen kansallisteatterin osakeyhtiö	11 384 614,00	14 230 768,00	-2 846 154,00
Ulkomaat			
Takaukset ja takuut yhteensä	1 748 130 334,7	1 401 660 556,3	346 469 778,5
Valtion takaukset ja takuut valuutoittain			
Valuutta	Vasta-arvo	Jakauma	Tilinpäätös- päivän kurssi
	milj. €	%	€
Euro			0,0000
...			0,0000
Yhdysvaltojen dollari			0,0000
Yhteensä			

Muut monivuotiset vastuut						
Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot 2011	Määräraha-tarve 2012	Määräraha-tarve 2013	Määräraha-tarve 2014	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
OKM:n kirjanpitoyksikön vuokrasopimukset	5 677 821,01	5 961 661,17	5 967 066,28	5 967 066,28	34 343 086,26	52 238 879,99
Yliopistojen vuokrasopimukset *	143 049 721,32	140 410 006,92	140 410 006,92	139 791 709,06	1 059 352 052,11	1 479 963 775,01
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	148 727 542,33	146 371 668,09	146 377 073,20	145 758 775,34	1 093 695 138,37	1 532 202 655,00
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot n	Määräraha-tarve n+1	Määräraha-tarve n+2	Määräraha-tarve n+3	Määräraha- tarve	Määräraha- tarve
Muut sopimukset ja sitoumukset						
...hallinnonala						
...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion eläkevastuu						
milj. €	31.12.n	31.12.n-1	Muutos n-(n-1)			
Valtion eläkevastuu yhteensä						
* Yliopistolain voimaantulon (559/2009) 5 §:n mukainen toissijainen vastuu						

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio						
Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)						
	2011			2010		
Velkojen juoksu aika	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo
0 - 1 vuotta	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
1 - 2 vuotta	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
2 - 3 vuotta	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
3 - 4 vuotta	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
4 - 5 vuotta	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
Yli 5 vuotta	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
Velat yhteensä	0,00		0,00	0,00		0,00
Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)						
Vuosi	Duraatio					
31.12.2009						
31.12.2010						
31.12.2011						
Ei ilmoitettavia tietoja						

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot									
Ei ilmoitettavia tietoja									

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Allekirjoitukset

Drno
1/212/2011

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy tilinpäätöksen vuodelta 2011 sen mukaisesti kuin ministeriön tehtävät kuuluvat opetusministeri Jukka Gustafssonin ja kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäen toimialaan.

Helsingissä 15. maaliskuuta 2012

Jukka Gustafsson
Opetusministeri

Paavo Arhinmäki
Kulttuuri- ja urheiluministeri

Harri Skog
Kansliapäällikkö

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus
Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete
Centre for International Mobility

PL/PB/P.O. Box 343, FI-00531 Helsinki/Helsingfors
Hakaniemenranta 6/Hagnäskajen 6
Puh./Tel. +358 (0) 207 868 500 - Faksi/Fax +358 (0) 207 868 601
www.cimo.fi

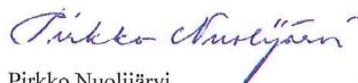
Olen tänään hyväksynyt Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMOn tilinpäätöksen vuodelta 2011. CIMOn tilinpäätös on osa opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöstä.

Helsingissä 8.3.2012

Pasi Sahlberg
johtaja

Helsingissä 7.3.2012

Pirkko Nuolijärvi
johtaja
Kotimaisten kielten keskus

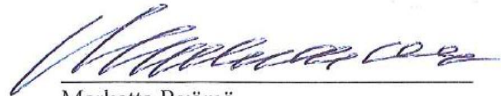
Allekirjoitukset

Tilinpäätös, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja toimintakertomuksen, on hyväksytty johtokunnan kokouksessa Helsingissä 13. päivänä maaliskuuta 2012.

Rauno Anttila
johtaja
Opetusministeriö
johtokunnan puheenjohtaja

Marketta Ryömä
kirjastonjohtaja
Näkövammaisten kirjasto
johtokunnan sihteeri

Dnro 18/22/2012

Allekirjoitussivu opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2011 tilinpäätösasiakirjaa varten

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston johtokunta on tänään pitämässään kokouksessa hyväksynyt viraston laatiman TOIMINTAKERTOMUKSEN VUODELLE 2011.

Helsingissä 2.3.2012

Håkan Mattlin
johtokunnan puheenjohtaja

Matti Lukkarila
johtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

**Allekirjoitukset opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2011
tilinpäätösasiakirjaa varten**

Olemme tänään hyväksyneet Taiteen keskustoimikunnan vuoden 2011 toimintakertomuksen osana opetus- ja kulttuuriministeriön toimintakertomusta.

Helsingissä 8.3.2012

Piia Rantala-Korhonen
Puheenjohtaja

Esa Rantanen
Pääsihteeri

Valtion elokuvatarkastamo on hyväksynyt vuoden 2011 toimintakertomuksen.

Helsinki 1.3.2012

Leo Pekkala

johtaja

Maarit Pietinen

ylitarkastaja

Outi Kurvinen

taloushallintovastaava

VARASTOKIRJASTO

HYVÄKSYMME JA ALLEKIRJOITAMME

VARASTOKIRJASTON VUODEN 2011 TILINPÄÄTÖKSEN, JOKA SISÄLTÄÄ
TOIMINTAKERTOMUKSEN, TUOTTO- JA KULULASKELMAN JA TASEEN

Helsingissä, maaliskuun 7. päivänä 2012

Ari Muhonen
johtokunnan puheenjohtaja

Ulla Nygrén
johtokunnan varapuheenjohtaja

Dorrit Gustafsson
jäsen

Asko Hursti
jäsen

Janne Ranta
jäsen

Tuula Snicker
jäsen

Pentti Vattulainen
kirjastonjohtaja

Venäjä ja Itä-Euroopan instituutin johtokunta on kokouksessaan hyväksynyt toimintakertomuksen tiivistelmän.

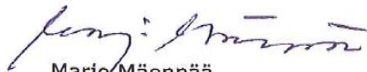
Helsingissä 5.3.2012

Henrik Lax

Petri Lintunen

Marjo Mäenpää

Eva Neklyaeva

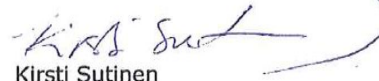
Petr Potchinctchikov

Jaana Teckenberg

Seija Turtiainen

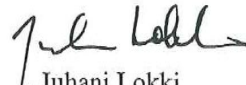
Kirsti Sutinen

5. Allekirjoitukset

Ylioppilastutkintolautakunta vahvistaa tämän toimintakertomuksen vuodelta 2011.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2012

Puheenjohtaja

Juhani Lokki

Pääsihteeri

Anneli Roman